

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY PRAHA 10

BAJKALSKÁ 11

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	6
2.1	Počet oborů, velikost	6
2.2	Historie a současnost.....	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky	7
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	8
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	9
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	10
5.1	Studijní zaměření Hra na klavír	10
5.2	Studijní zaměření Hra na varhany.....	18
5.3	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesy	20
5.4	Studijní zaměření Hra na akordeon	25
5.5	Studijní zaměření Hra na housle	31
5.6	Studijní zaměření Hra na violu.....	35
5.7	Studijní zaměření Hra na violoncello	38
5.8	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	43
5.9	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu.....	48
5.10	Studijní zaměření Hra na hoboj	54
5.11	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	59
5.12	Studijní zaměření Hra na saxofon.....	65
5.13	Studijní zaměření Hra na trubku.....	70
5.14	Studijní zaměření Hra na lesní roh.....	76
5.15	Studijní zaměření Hra na pozoun.....	81
5.16	Studijní zaměření Hra na tubu	87
5.17	Studijní zaměření Hra na kytaru	93
5.18	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru.....	97
5.19	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru.....	101
5.20	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	105
5.21	Studijní zaměření Hra na melodické bicí nástroje	109
5.22	Studijní zaměření Sólový zpěv	112
5.23	Studijní zaměření Sborový zpěv.....	119
5.24	Studijní zaměření Skladba.....	124

5.25	Vyučovací předmět Souborová hra.....	127
5.26	Studijní zaměření Přípravné hudební studium	130
	Vyučovací předmět Předškolní přípravka.....	131
5.27	Vyučovací předmět Hudební nauka.....	132
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	137
6.1	Studijní zaměření Vizualní tvorba.....	137
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU.....	146
7.1	Studijní zaměření Lidový tanec.....	146
7.2	Studijní zaměření Současný tanec.....	151
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	156
8.1	Studijní zaměření Dramatická tvorba.....	156
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	161
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	161
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	162
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	162
11.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	163
12	DODATKY.....	164

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Praha 10, Bajkalská 11

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola, Praha 10, Bajkalská 11

Adresa školy: Bajkalská 11
100 00 Praha 10

IČO: 700 98 506

Ředitel školy: Mgr. Jiří Šesták

Telefon: 267 311 898

E-mail: info@zus-bajkalska.cz

Web: www.zus-bajkalska.cz

Zřizovatel:

Název: Hlavní město Praha

Adresa: Mariánské náměstí 2
110 00 Praha 1

Telefon: 236 00 11 11

E-mail: info@praha.eu

Platnost dokumentu od: 1. 8. 2024

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Škola má čtyři obory – hudební, výtvarný, taneční, literárně – dramatický

Kapacita školy je 900 žáků

Naplnění školy je průměrně 97%

Škola má 2 odloučená pracoviště: Praha 10, Kolovraty, Za poštou 320 (jen hudební obor)

Praha 10, Moskevská 34 (kostel Čs. církve husitské - varhany)

2.2 Historie a současnost

Lidová škola umění v Bajkalské ulici zahájila vyučování **1. října 1960**. Škola měla jen hudební obor a vyučovalo se hře na housle, klavír, akordeon a trubku. Učitelský sbor byl sedmičlenný a zapsáno bylo 267 žáků.

V roce **1962** bylo otevřeno oddělení výtvarné a taneční, učitelský sbor byl již desetičlenný a školu navštěvovalo 325 žáků.

Teprve v roce **1964** bylo založeno oddělení literárně dramatické a škola měla všechny obory. V tomto roce vyučovalo ve škole 16 učitelů a počet žáků vzrostl na 544.

V roce 1989, po novelizaci školského zákona, dostala škola svůj současný název. Základní umělecká škola, Praha 10, Bajkalská 11 se začala bouřlivě rozvíjet, počet žáků se pohyboval kolem 1000.

V roce **2000** byla převedena škola z rozpočtové organizace do právní subjektivity.

V roce **2001** byla škola v rámci reformy státní správy převedena pod kraj – Hlavní město Prahu.

Od roku 2003 do roku 2009 probíhala dostavba a rekonstrukce školy. Investice Hlavního města Prahy dosáhly 20 mil. korun.

V roce 2020 byla dokončena další etapa rekonstrukce školy. Do provozu byl uveden moderní koncertní sál a zkušebna.

Za zmínku stojí například trumpetista, manažer a ředitel Českého národního symfonického orchestru Jan Hasenöhrl, kytaristka a písničkářka Lenka Filipová, flétnista a komorní hráč Václav Slivanský, muzikolog, hudební kritik a publicista Petr Veber, sólistka baletu Národního divadla Klára Jelínková a mnozí další.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupkyně ředitele a cca 50 pedagogů. Sbor je plně kvalifikovaný. Tvoří ho absolventi konzervatoří, vysokých uměleckých škol a pedagogických fakult. Pedagogové jsou otevření novým, moderním výukovým metodám. Průměrný věk pedagogických pracovníků 45 let. Poměr mužů a žen je přibližně 50:50.

O kvalitě pedagogického sboru svědčí nejen úspěchy našich žáků v nejrůznějších soutěžích, ale i úroveň veřejných koncertů, výstav, divadelních a tanečních představení pro veřejnost.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Úzce spolupracujeme s městskou částí Prahy 10, pro kterou pořádáme nejrůznější koncerty a veřejná vystoupení. Pro žáky okolních mateřských škol uskutečňujeme výchovné koncerty. Organizujeme společné výměnné koncerty s mimopražskými ZUŠ.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí ve třech pavilonech ve Vršovicích, v jedné budově v Praze 10, Kolovratech a využívá kostel Čs. církve husitské k výuce hry na varhany. Po rekonstrukcích, které zahrnovaly akustické úpravy -utlumení průzvuku mezi třídami a utlumení echa, disponuje škola moderními hudebními učebnami i speciálně utlumenou klimatizovanou kabinou pro bicí nástroje. Škola má k dispozici nově zrekonstruovaný, plně klimatizovaný koncertní sál s video nahrávacím systémem a prostornou orchestrální zkušebnou. Dvě moderně vybavené výtvarné pracovny a klimatizovaný baletní sál. Do zrekonstruovaných tříd byl zakoupen nový nábytek. Všechny pavilony byly osazeny elektronickým zabezpečovacím zařízením. Škola vlastní, a stále doplňuje, sbírku kvalitních hudebních nástrojů, které zapůjčuje žákům, než si pořídí vlastní nástroje.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

„Kultura nemá být veřejnosti vnucována; měla by jí být bezprostředně žita. Život, ve kterém není dost přirozeného místa pro kulturu, je ve skutečnosti jen existenčním bídačením...“

Josef Čapek: Psáno do mraků

Naše škola nabízí systematické a komplexní studium poskytující základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a dramatickém.

V duchu jednoho z hlavních principů evropské dimenze ve vzdělávání, kterým je celoživotní vzdělávání člověka, pracujeme s dětmi předškolního věku, školáky, studenty i s dospělými. Nezaměřujeme se pouze na úzkou skupinu mimořádně talentovaných žáků a jejich přípravu ke studiu na středních a vysokých školách. Naší vizí je rozvíjet a kultivovat umělecké nadání širokého okruhu zájemců, kteří prokáží potřebné předpoklady ke studiu. Pro nás je podstatou uměleckého vzdělávání vybavit žáky vědomostmi a dovednostmi na úrovni, která je pro ně vzhledem k jejich osobnímu maximu v dané etapě dosažitelná. Nabízíme partnerský vztah mezi učitelem a žákem, podložený vzájemnou úctou, důvěrou a rovnoprávností. Vztah, ve kterém dítě nesmí poznat pocit prohry.

Naším prioritním cílem je zaujmout děti pro umění, kultivovat tím jejich osobnost a motivovat je k celoživotnímu zájmu o umělecké hodnoty tak, aby se z nich stali lidé, kterým kultura vstoupila do života, ovlivnila jejich vystupování a chování a obohatila jejich emocionální prožívání.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Pedagogický sbor uplatňuje tyto výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Ke kompetencím k umělecké komunikaci:

- Studijní plán sestavujeme tak, aby odpovídal věku a schopnostem žáka.
- Volíme citlivě obtížnost úkolů, ve struktuře vyučovací hodiny používáme ukázkou způsobu domácí přípravy.
- Vedeme žáka k tomu, že důležitý je nejen výsledek, ale i cesta k němu. Tak formujeme jeho zvědavost, proč se danou věc učí.
- Společnou diskuzí vedeme žáka k tomu, aby se nebál případných vlastních chyb, ale vzal si z nich poučení. Touto cestou tříbíme jeho sebehodnocení.
- Pravidelně ověřujeme žákovi znalost notového zápisu, hudebního názvosloví, odbornou výtvarnou či taneční terminologii.
- Vedeme žáka k tomu, aby se aktivně zapojil do uměleckého života školy (koncerty, vystoupení, výstavy, představení).

Ke kompetencím osobnostně sociálním:

- Respektujeme myšlenkovou a citovou zralost žáka navrhováním skladeb, témat a projektů, které ho vedou k práci v delším časovém horizontu. Tím rozvíjíme jeho individualitu.
- Pravidelně komunikujeme s rodiči a vytváříme prostor pro vzájemnou spolupráci.
- Společně vymezujeme pravidla vzájemného chování a jednání. Vedeme tak žáky k vzájemnému respektu, odpovědnosti, sebekontrolě a sebereflexi ve vztahu k učitelům, rodičům i mezi sebou.
- Osobním příkladem vedeme žáka k zájmu o zvolený obor.

Ke kompetencím kulturním:

- Vedeme žáka k hlubšímu zájmu o umění citlivým způsobem tak, aby ho provázel po celý život i v případě volby jiné profese.
- Prostřednictvím promyšlených témat směřujeme žáka k zájmu o své okolí.
- Dbáme stanovených etických zásad a vyžadujeme po žácích, aby dodržovali zásady vhodného chování na kulturních akcích i ve škole.
- Společně diskutujeme o zásadách chování na koncertech a veřejných vystoupeních.
- V diskuzích společně objevujeme umělecké a kulturní hodnoty kolem nás.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika studijního zaměření

Klavír je významným instrumentem celé hudební kultury a je nezbytný při hudební výchově na všech stupních. Znalost hry na klavír aspoň v elementární úrovni je předpokladem vzdělání každého hudebníka.

Na ZUŠ má uplatnění především v sólové hře, ale i komorní, a dokonce i souborové. Hra na klavír je studijní zaměření s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně, u velmi talentovaných žáků je možné rozšířit výuku na jednu a půl hodiny týdně.

V individuální výuce se žák učí osvojovat základní pianistické návyky, rozvíjí své schopnosti a talent, snaží se pochopit obsah hudební řeči. Do procesu klavírního vyučování jsou zapojeny dvě osobnosti a umělecké individuality. Vedoucí roli má pedagog, ale celý proces je podřízen individualitě žáka. Vyučovací hodina by měla být dialogem a společným tvůrčím procesem.

V sólové klavírní hře se žáci věnují především klasické hudbě. V případě zájmu žáka je možné rozšíření o hudbu jazzovou a z populární oblasti např. filmovou. Během studia se žák dle svých schopností seznámí se čtyřruční a komorní hrou a hrou v nejrůznějších souborech. Svou pohotovost, rytmické a tonální citění žáci procvičují ve hře z listu a improvizaci.

Posláním studia je poskytnout žákům spolehlivý základ – upevnění získaných pianistických dovedností a návyků, které potřebují k udržení úhozové kultury, potřebné zběhlosti a ke zvládnutí studovaných skladeb, díky kterým mohou vyjádřit své představy. Získané dovednosti a schopnosti žák formuje a prohlubuje na veřejných vystoupeních (školních i mimoškolních koncertech) a učí se tak i sebe prezentaci.

Cílem studia je komplexní působení na rozvoj žákovy osobnosti, maximální rozvoj jeho schopností, talentu a hudebnosti.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium nástrojové hry zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů a zájmu žáků o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním pianistickým návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj.

Rozhodující je úroveň hudebních schopností a stupeň celkového duševního a tělesného rozvoje. Podmínkou pro přijetí do přípravného studia je nástroj vlastnit. Důležitá je pravidelná domácí příprava, vyplývající z rodinného prostředí.

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na klavír, postupuje žák, po vykonání zkoušky, do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Název vyučovacího předmětu	1. pololetí	2. pololetí
Hudební prvouka	1	1
Hra na klavír		1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- správně sedí u nástroje, orientuje se na klaviatuře
- zvládá hru jednotlivými prsty portamento i staccato a skupinami prstů legato
- dbá na správné postavení ruky
- je schopen soustředěně napodobovat pedagoga a při výuce aktivně reagovat
- hraje lidové písně podle sluchu střídáním rukou nebo s doprovodem např. dudácké kvinty
- zapojuje se do tří - až čtyřruční hry s pedagogem

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Komorní hra				1	1	1	1
	Klavírní seminář				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na klavír		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra	1	1	1	1
	Komorní hra	1	1	1	1
	Klavírní seminář	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět si žák vybírá z nabídky dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga. Souborovou hru je možno absolvovat v jakémkoliv souboru školy. Sborový zpěv je možno absolvovat docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na klavír

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- má zafixované správné postavení ruky, dbá na uvolnění těla při hře
- zvládá osamostatnění rukou i jejich koordinaci
- ovládá 3 základní druhy úhozu, podklad palce, překládání prstů, přenášení volné paže do různých oktáv, hru dvojhmatů, odtahy, akordy
- hraje durové stupnice v pomalém tempu oběma rukama dohromady a snaží se o důsledné legato
- k daným stupnicím hraje tónický kvintakord s obraty - tenuto, staccato a rozloženě
- chápe notový zápis a je schopen z něj hrát (v houslovém i basovém klíči)
- rozliší melodii od doprovodu
- pozná náladu či charakter hrané skladby
- užívá základní dynamickou škálu

2. ročník

žák:

- využívá osvojené technické prvky a úhozové dovednosti v etudách a přednesových skladbách
- uvědoměle zpřesňuje metrické a rytmické cítění
- uplatňuje základní agogické změny
- dbá na svobodnou hru s využitím váhy paže
- zdokonaluje tónovou kvalitu, zvládá hru espressivo, rozšiřuje dynamickou škálu
- dokáže zvukově „vystavět“ hudební frázi
- hraje durové stupnice v protipohybu nebo v rovném pohybu přes 2 oktávy se sluchovou kontrolou a tónický kvintakord s obraty oběma rukama dohromady (tenuto, staccato, rozloženě)
- ovládá pedál

3. ročník

žák:

- prokazuje osvojené technické a výrazové prvky a spojuje je s uvědomělou sluchovou představou a teoretickými poznatky
- hraje s jistotou na bílých i černých klávesách, zvládá např. skoky
- tříbí smysl pro interpretaci skladeb z různých stylových období
- je schopen sluchové sebekontroly při použití pedálu
- vytváří přirozené fráze, dbá na dynamické odlišení jednotlivých hlasů
- snaží se o vyrovnanost v rychlejších pasážích a je schopen ve skladbě udržet jednotné tempo
- hraje stejnojmenné durové a mollové stupnice v rovném pohybu přes 2 oktávy a prstovou zběhlost prohlubuje při hře v rytmických i úhozových variantách
- k daným stupnicím je schopen zahrát 3hlasé akordy a jejich obraty s využitím dynamiky

4. ročník

žák:

- ve skladbách prezentuje zvládnutí obtížnějších technických prvků a problémů
- orientuje se v melodických ozdobách
- využívá hudebně výrazové prostředky k přesvědčivému vyjádření hudebního obsahu hrané skladby
- dbá na kvalitu klavírního tónu
- dynamicky odlišuje jednotlivé hlasy v polyfonní hře

- zvládá rychlou orientaci na klaviatuře
- zvládá 4ruční hru s pedagogem
- je schopen zahrát stupnice durové i mollové ve středně rychlém tempu včetně akordů a jejich obrátů (3 způsoby)

5. ročník

žák:

- při interpretaci vystihne odpovídající charakter a zejména styl vhodnou artikulací a frázováním
- rozšiřuje dynamické spektrum a zvukovou barevnost
- aktivně se účastní 4ruční, 6ruční, komorní nebo souborové hry
- soustředí se na zvukový detail a zároveň vnímá skladbu jako hudební celek
- zahraje stupnice rovným pohybem v rychlejších tempech
- hraje 3hlasé akordy s obraty v rychlém tempu
- využívá kombinace všech druhů paměti (sluchová, motorická, vizuální a logická)
- zvládá rozličné prvky klavírní techniky ve složitějších variantách (v etudách i přednesových skladbách)

6. ročník

žák:

- ovládá uvědomělé tvoření tónů v různých dynamických a zvukově barevných odstínech
- je schopen neustálé sluchové sebekontroly
- podílí se na výběru repertoáru
- ve skladbách citlivě užívá agogiku
- zvládá náročnější pasážovou techniku
- ovládá hru durových i mollových stejnojmenných stupnic přes 4 oktávy rovným pohybem, nebo v kombinovaném pohybu
- zvládá hru tónického kvintakordu s obraty ve 4hlasé úpravě nebo hru velkého rozkladu

7. ročník

žák:

- propojuje veškeré získané pianistické návyky a metodicky správně rozvíjené dovednosti a uplatňuje je při hře skladeb většího rozsahu
- rozlišuje a respektuje hlavní zásady interpretace skladeb z různých stylových epoch
- snaží se o využití širokého spektra zvukových možností nástroje
- orientuje se ve výstavbě hudebního díla
- přesvědčivě užívá všech hudebně výrazových prostředků v rámci skladby
- zvládá hru z listu
- dokáže transponovat prstová cvičení
- ovládá chromatickou stupnici v rychlejším tempu zvláště
- je schopen se samostatněji podílet na nácvičku vybraných skladeb
- má v repertoáru zařazené skladby dle své preference (sólové, komorní) a je schopen tyto skladby veřejně interpretovat na absolventském koncertě

II. stupeň

I. ročník

žák:

- rozšiřuje repertoár dle své technické úrovně a hudební vyspělosti
- dbá na dodržování charakteristických znaků při interpretaci skladeb různého stylu
- využívá při hře dynamické a agogické nuance

II. ročník

žák:

- dbá na kultivovaný tón, využívá sluchovou představu a sebekontrolu
- aplikuje své znalosti formální výstavby k zachycení hudebně logického celku
- zvládá prstová cvičení, hru stupnic a pasážovou hru v rychlých tempech
- je schopen 4ruční, komorní nebo souborové hry

III. ročník

žák:

- hraje skladby odpovídajícího rozsahu a obtížnosti
- uvědoměle rozlišuje jednotlivé fáze propracování u studovaných skladeb
- projevuje svou fantazii
- dokáže vyhledat skladby určitého stylu dle svého zájmu a tyto skladby samostatně studovat
- prezentuje skladby na základě stylového poučení

IV. ročník

žák:

- má osobitý přístup a zároveň respektuje hlavní zásady správné interpretace
- využívá všechny interpretační zkušenosti k přesvědčivému vyjádření hudebního obsahu a svých představ
- dle svých schopností hraje z listu jednoduché skladby
- svou profilaci, hudební vyzrálost, své schopnosti a dovednosti, které získal během let předcházejícího studia, veřejně prezentuje ve zvoleném absolventském repertoáru

Učební osnovy vyučovacího předmětu Komorní hra

Školní výstupy

I. stupeň

4. ročník

žák:

- účastní se zejména hry čtyřruční (s pedagogem, s dalším žákem), nebo šesti ruční hry
- uplatňuje dosud získané pianistické dovednosti v souhře s dalšími interprety
- je schopen si všimnout gest spoluhráče (zejména na začátku a na konci hrané skladby)

5. ročník

žák:

- dle individuálních schopností se zapojuje do interpretace se spolužáky i s jinými hudebními nástroji (v duu, triu atd.)
- všímá si gest spoluhráče
- rozumí zásadám společné práce
- interpretuje skladby různého charakteru a hudebního obsahu
- dbá na tempové přizpůsobení se spoluhráči

6. ročník

žák:

- aktivně vnímá dalšího interpreta, reaguje na jeho gesta
- chápe principy společné práce

- účastní se zejména hry čtyřruční, ale i šestiruční a v případě dostatečných individuálních schopností se zapojuje do interpretace i s jinými hudebními nástroji (v duu, triu atd.)
- poznává skladby různých stylových období, v nichž dokáže využít znalosti ze sólové hry (kvalita klavírního úhozu, odpovídající frázování, dynamická škála, agogika)
- dokáže se tempově přizpůsobit spoluhráči

7. ročník

žák:

- dle své profilace a doporučení klavírního pedagoga může zařadit repertoár komorní hry na závěrečné absolventské vystoupení
- účastní se zejména hry čtyřruční, ale i šestiruční a v případě dostatečných individuálních schopností se zapojuje do interpretace i s jinými hudebními nástroji (v duu, triu atd.)
- chápe principy společné práce
- interpretuje skladby různých stylových období, v nichž dokáže využít znalosti ze svého studia sólové hry
- bez problémů se tempově přizpůsobí dalšímu spoluhráči, reaguje na jeho gesta
- uvědomuje si a přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné tvůrčí práce

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dle doporučení pedagoga interpretuje skladby z různých stylových epoch a přesvědčivě v nich užívá své pianistické dovednosti, schopnosti a znalosti z individuální výuky
- dbá na tempové přizpůsobení se spoluhráči
- má v repertoáru čtyřruční nebo šestiruční skladbu, doprovody k písním, skladbu různého komorního uskupení
- vnímá nejen gesta spoluhráče, ale i jeho momentální interpretaci dané skladby
- dokáže využít své zkušenosti z předešlého studia komorní hry např. v souhře
- chápe principy a přijímá spoluodpovědnost za společnou tvůrčí práci

II. ročník

žák:

- podílí se na výběru skladeb a přesvědčivě v nich užívá své pianistické dovednosti, schopnosti a znalosti z individuální výuky
- zvládá se tempově přizpůsobit spoluhráči (spoluhráčům), reaguje na agogické změny v průběhu hry
- interpretuje čtyřruční nebo šestiruční skladbu, doprovody k písním, nebo skladbu různého komorního uskupení
- přijímá spoluodpovědnost za společnou tvůrčí práci

III. ročník

žák:

- dle své profilace, zájmu a doporučení pedagoga interpretuje skladby z různých stylových epoch a přesvědčivě v nich užívá své pianistické dovednosti, schopnosti a znalosti z individuální výuky
- tempově se přizpůsobí spoluhráči
- zařazuje v repertoáru náročnější čtyřruční nebo šestiruční skladbu, doprovody k písním, skladbu různého komorního uskupení
- reaguje při hře nejen na gesta spoluhráče, ale i na jeho momentální interpretaci dané skladby
- využívá své zkušenosti z předešlého studia komorní hry
- uvědomuje si spoluodpovědnost za společnou tvůrčí práci

IV. ročník

žák:

- má v repertoáru náročnější čtyřruční nebo šestiruční skladby, doprovody, skladby různého komorního uskupení
- interpretuje skladby z různých stylových epoch a přesvědčivě v nich užívá své pianistické dovednosti, schopnosti a znalosti z individuální výuky (např. kvalita klavírního úhozu, odpovídající frázování, dynamická škála, agogické nuance)
- vnímá nejen gesta spoluhráče, ale i jeho momentální interpretaci dané skladby
- dokáže přesvědčivě využít své veškeré zkušenosti z předešlého studia komorní hry

Učební osnovy vyučovacího předmětu – Klavírní seminář

Školní výstupy

I. stupeň

4. ročník

- je schopen popsat základní části hudebního nástroje
- vyjmenuje hlavní hudební období
- přiřadí jednoho až dva skladatele do každé hudební epochy
- dokáže popsat hlavní znaky daných období v klavírní literatuře

5. ročník

- orientuje se v hlavních hudebních obdobích
- popíše základní části nástroje
- dokáže vyjmenovat hlavní znaky hudebních období v klavírní literatuře
- zařadí jednoho až dva skladatele do každé epochy
- zná tři slavné klavíristy

6. ročník

- umí vyjmenovat hlavní epochy dějin hudby
- má povědomí o slavných klavíristech
- pojmenuje všechny části klavíru
- přiřadí tři nejznámější skladatele k daným hudebním stylům
- chápe hlavní znaky hudebních období v klavírní literatuře

7. ročník

- sluchem rozpoznává hudební období
- orientuje se ve stavbě a částech hudebního nástroje
- zná základní rozdělení v dějinách hudby
- přiřadí tři skladatele do každého konkrétního období
- popíše hlavní znaky hudebních epoch v klavírní literatuře
- ví, jaké jsou základní rysy hudební literatury

II.stupeň

I.ročník

- má podrobné znalosti o stavbě nástroje
- dokáže stručně popsat předchůdce klavíru: klavichord, kladívkový klavír, cembalo
- je schopen popsat mechaniku nástroje a jeho zdokonalování v průběhu 19. století
- orientuje se v různých hudebních žánrech
- umí zařadit několik známých skladatelů do každé epochy
- zná jména slavných klavíristů

II.ročník

- sluchem bezpečně rozezná hudební období dané skladby
- dokáže popsat předchůdce klavíru: klavichord, kladívkový klavír, cembalo
- má přehled o různých hudebních stylech
- orientuje se ve stavbě nástroje
- zařazuje známé hudební skladatele do každé epochy
- umí vysvětlit mechaniku nástroje a jeho zdokonalování v průběhu 19. století
- orientuje se ve slavných klavíristech, z minulosti i současnosti

III.ročník

- zná různé hudební styly a chápe jejich charakteristické prvky
- vyjmenuje mnoho slavných českých a světových klavíristů, z minulosti i současnosti
- popíše předchůdce klavíru i mechaniku nástroje a jeho zdokonalování v průběhu 19. století
- detailně zná stavbu klavíru
- dokáže rozeznat známé skladby klavírní literatury

IV.ročník

- má podrobné znalosti o stavbě nástroje i o mechanice klavíru
- zná nespočet slavných českých a světových klavíristů, z minulosti i současnosti
- dle sluchu zařadí skladbu do příslušného hudebního stylu
- rozeznává známé skladby klavírní literatury
- popíše předchůdce klavíru: klavichord, kladívkový klavír, cembalo
- vyjmenuje známé skladatele a přiřadí je do dané hudební epochy

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.2 Studijní zaměření Hra na varhany

Charakteristika studijního zaměření

Varhany jsou jedním z nejstarších a nejdůležitějších nástrojů celé hudební kultury. Na ZUŠ má uplatnění především v sólové hře, případně v komorní.

V individuální výuce se žák učí osvojovat základní návyky hry, učí se rozdílu mezi varhanami a jinými klávesovými nástroji (specifika sezení u nástroje, úhozu, využití pedálu). Zvláštní důraz je kladen na improvizaci, a to u každého žáka. V interpretaci se žáci věnují klasické hudbě.

V souborové hře se žáci věnují čtyřruční hře, doprovodu sólistů (zejména housle, zpěv), případně spolupráci s pěveckým sborem.

Cílem studia je komplexní působení na rozvoj žákovy osobnosti, maximální rozvoj jeho schopností, talentu a celkové hudebnosti. Vzhledem k povaze nástroje je třeba klást důraz na individualitu žáka a učební plán co nejvíce přizpůsobit jeho schopnostem.

Do studia II. stupně hry na varhany jsou přijímáni žáci ve věku 14 let a starší. Podmínkou je dostatečná klavírní průprava absolvováním I. stupně hry na klavír.

Přípravné studium II. stupně

Přípravné studium nástrojové hry zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů a zájmu žáků o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním pianistickým návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj.

Rozhodující je úroveň hudebních schopností a stupeň celkového duševního a tělesného rozvoje. Podmínkou pro přijetí do přípravného studia je nástroj vlastnit. Důležitá je pravidelná domácí příprava, vyplývající z rodinného prostředí.

Seznámení s nástrojem, úvod do organologie - specifika varhan, reflexe rozdílů mezi klavírní a varhanní hrou, primární rozlišení stylů. Správné sezení u nástroje a úvod do pedálové hry. Úvod do varhanní improvizace.

Žák zvládá základy varhanní techniky a úhozu, orientuje se v rejstřících. Úhozově rozlišuje základní stylová období. Hraje jednoduché skladby různých stylových období bez pedálu a pedálová cvičení. Možnost studia jednodušších skladeb pedálu s manuálem současně. Improvizuje jednoduchý dvouhlas a dovede elementárním způsobem pracovat s motivy.

Učební plán

Název vyučovacího předmětu	1. pololetí	2. pololetí
Hra na varhany	1	1

žák:

- rozlišuje základní specifika varhanní a klavírní techniky
- zvládá správné sezení u nástroje
- navazuje na předchozí studium klavíru dle své technické a muzikální vyspělosti
- popíše základní části varhan, orientuje se v zařízení hracího stolu
- ovládá základy pedálové hry, hraje pedálová cvičení
- hraje přiměřeně obtížné skladby bez pohyblivé pedálové linky
- orientuje se v základních druzích varhanního úhozu
- improvizuje jednoduché kadence

Základní studium

Učební plán

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na varhany		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra	1	1	1	1
	Klavírní seminář	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět si žák vybírá z nabídky dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga. Souborovou hru je možno absolvovat v jakémkoliv souboru školy. Sborový zpěv je možno absolvovat docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na varhany

Školní výstupy

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dle individuální technické a hudební vyspělosti navazuje na předchozí studium hry na klavír
- popíše jednotlivé části a příslušenství varhan, zejména hracího stolu
- fixuje správné sezení u nástroje
- ovládá základy pedálové hry (špičkou, patou), hraje pedálová cvičení
- propojuje manuálovou a pedálovou techniku
- aplikuje při registraci skladeb základní znalosti o varhanních rejstřících
- orientuje se v základních druzích úhozu, rozlišuje klavírní a varhanní techniku
- improvizuje základní kadence a krátké volné tematické útvary

II. ročník

žák:

- zohledňuje základní stylové znalosti při volbě artikulace
- rozlišuje stylové období vzniku skladby a od toho odvozuje volbu frázování a registrace
- hraje přiměřeně obtížné skladby s pohyblivou pedálovou linkou
- využívá své znalosti formální výstavby k zachycení hudebně logického celku
- uplatňuje hru na více manuálech
- zahraje a ozdobí náročnější kadence, orientuje se v jednoduchých modálních systémech
- zvládá hru v souboru

III. ročník

žák:

- zná melodické ozdoby různých proveniencí
- tříbí smysl pro interpretaci skladeb z různých stylových období
- ve skladbách odpovídající obtížnosti zvládá obtížnější technické prvky
- uplatňuje bezproblémovou souhru manuálu s pedálem

- při hře neustále uplatňuje sluchovou sebekontrolu, a to i v akusticky náročnějším prostředí
- podílí se na výběru repertoáru
- orientuje se v základních principech klasické harmonie
- doprovodí píseň vhodnou k bohoslužbě a zaimprovizuje krátké periodické preludium

IV. ročník

žák:

- zvládá hru z listu dle svých individuálních schopností
- má osobitý přístup a zároveň dbá na hlavní zásady správné interpretace
- je schopen se samostatně podílet na nácviku vybraných skladeb
- alespoň přibližně stylově zařadí nástroj, s nímž se setká a přizpůsobí se mu
- improvizuje dle svých schopností jednoduché klasické formy
- dle svého zájmu využívá vlastních improvizčních schopností k doprovodu katolické či protestantské bohoslužby, svatebních obřadů atp.
- při komorní hře respektuje sólistu (soubor) a je schopen se přizpůsobit, zejména v rytmu a registraci
- své schopnosti a dovednosti prezentuje svým absolventským vystoupením

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Klavírní seminář

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Klavírní seminář je uveden u studijního zaměření Hra na Klavír v kapitole 5.1

5.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesy

Charakteristika studijního zaměření

Hra na elektronické klávesy je studijní zaměření s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Elektronické klávesy patří mezi relativně novější hudební nástroje. Je to nástroj se širokým uplatněním ve hře sólové i souborové. Individuální vyučování slouží k upevnování, prohlubování a rozvíjení, technických a vyjadřovacích dovedností žáka, k tvorbě a rozšiřování repertoáru na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit.

Posláním studijního zaměření je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových i ansámblových.

Cílem studia hry na elektronické klávesy je pěstovat všestrannou imaginativní a technickou vyspělost, rozvíjet výrazové složky hry, muzikálnost a osobitý projev žáka.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje elektronické klávesy, funkcí mechaniky a elektroniky. Podle svých schopností si vytvoří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a intelektuálním schopnostem žáka, aby zohledňoval jeho individuální zájem. Žák má možnost se průběžně seznámit se skladbami různých autorů a stylových období. Podle technické a hudební vyspělosti se může uplatnit v různých kapelách. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Obecně se seznámí s nástrojem a získá elementární technické dovednosti (držení těla, postavení rukou). Jestliže se potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na elektronické klávesy, postupuje žák, po vykonání zkoušky, do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Hra na elektronické klávesy		1
Hudební prvouka	1	1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Školní výstupy

žák:

- dbá na správné držení těla při hře
- ovládá technické prvky nástroje
- dodržuje správné postavení rukou
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise
- dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně v rozmezí c1-g1(c2-g2)
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na elektronické klávesy		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Klavírní seminář				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na elektronické klávesy		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Klavírní seminář	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět si žák vybírá z nabídky dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga. Soubořovou hru je možno absolvovat v jakémkoliv souboru školy. Sborový zpěv je možno absolvovat docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na elektronické klávesy

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- má osvojeny elementární technické návyky a dovednosti (držení těla, postavení rukou)
- umí zahrát stupnici c dur ve dvou oktávách v protipohybu
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty každou rukou zvlášť
- orientuje se v notovém zápise v houslovém i basovém klíči
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj, má osvojeny elementární technické návyky a dovednosti (držení těla, postavení rukou)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a zvukově vyrovnaný tón
- umí zahrát stupnici do 3#, nebo 1b, ve dvou oktávách v protipohybu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- využívá při hře základní technické prvky nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, postavení rukou, prstová technika)
- orientuje se v rozličných rytmických útvarech a v jejich notovém zápise
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b ve dvou oktávách v protipohybu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, postavení rukou, prstová technika)
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny (p – mf – f), užívá základní tempová rozlišení
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b ve dvou oktávách v protipohybu i rovném pohybu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- je schopen hry z listu jednoduchého notového zápisu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru

5. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, postavení rukou, prstová technika)
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b ve dvou oktávách v protipohybu i rovném pohybu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), melodické ozdoby
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu nebo lehčí přednesovou skladbu
- směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b ve dvou oktávách v protipohybu i rovném pohybu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), melodické ozdoby
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu
- dovede samostatně nastudovat etudu nebo lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b ve dvou oktávách v protipohybu i rovném pohybu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), melodické ozdoby
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesové skladby různých stylů a žánrů

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, frázování)
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí

- a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, frázování)
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí
- a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Klavírní seminář

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Klavírní seminář je uveden u studijního zaměření Hra na klavír v kapitole 5.1

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.4 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika studijního zaměření

Hra na akordeon je studijní zaměření s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Akordeon patří mezi mladé hudební nástroje. Je to nástroj přenosný, vícehlasý, se širokým uplatněním především ve hře sólové, doprovodné, dále pak komorní, souborové i orchestrální. Individuální vyučování slouží k upevňování, prohlubování a dokonalému zvládnutí výrazových možností nástroje, technické vyspělosti obou rukou a dokonalé měchové techniky. Dále pak výrazových dovedností žáka, k tvorbě a rozšiřování repertoáru na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti.

Výuka hry na akordeon dává žákům takové odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti.

Posláním studijního zaměření je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Cílem studia hry na akordeon je pěstovat měchovou, prstovou techniku. Rozvíjení hudební paměti

a tvořivých schopností žáka, jeho vedení ke sluchové sebekontrolě, hmatové pohotovosti, jistotě, přesné a stylové interpretaci, muzikálnosti a osobitému projevu žáka.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje akordeonu, funkcí mechaniky a ošetřováním nástroje. Podle svých schopností si vytvoří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a nátiskovým schopnostem žáka, aby zohledňoval jeho individuální zájem. Žák má možnost se průběžně seznámit se skladbami různých autorů a stylových období. Podle technické a hudební vyspělosti se může uplatnit v různých hudebních uskupeních. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Přípravné studium

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Žák se nejprve důkladně seznámí s nástrojem. To je ovládnutí každé části nástroje (klaviatura, měch, doprovodná část) samostatně. Správné držení nástroje, postavení rukou. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na akordeon, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Hra na akordeon		1
Hudební prvouka	1	1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- dbá na správné držení nástroje při hře
- ovládá práci s měchem
- dodržuje správné postavení rukou
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise
- dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně v rozmezí c1-g1(c2-g2)
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na akordeon		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na akordeon

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, jak z jakých částí je nástroj složen, jak se má držet a jak se na něj hraje
- má osvojeny správné návyky a dovednosti (držení nástroje, práce s měchem)
- využívá při hře základní technické prvky
- umí zahrát stupnici C dur v jedné oktávě společně oběma rukama
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty každou rukou zvlášť
- orientuje se v notovém zápise v houslovém i basovém klíči
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj (správné držení nástroje, práce s měchem)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a zvukově vyrovnaný tón
- umí zahrát stupnici do 3# nebo 1b v jedné oktávě, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře stupnic a akordů používá legato, staccato, tenuto

- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení nástroje, práce s měchem, prstová technika)
- orientuje v rozličných rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- při hře používá dle dosažených schopností správné frázování
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b v rozsahu jedné oktávy, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře stupnic a akordů používá legato, staccato, tenuto
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby

4. ročník

žák:

- využívá při hře práci s měchem a prstovou techniku
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny (p – mf – f), užívá základní tempová rozlišení
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b v dosaženém rozsahu (s ohledem na velikost nástroje), orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře stupnic a akordů používá legato, staccato, tenuto
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru

5. ročník

žák:

- využívá při hře práci s měchem a prstovou techniku
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), melodické ozdoby
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu nebo lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), melodické ozdoby
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu
- dovede samostatně nastudovat etudu nebo lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát kvintakord k dané stupnici + jeho obraty
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), melodické ozdoby
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesové skladby různých stylů a žánrů

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období

- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, frázování)
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, frázování)
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- účastní se veřejných koncertů, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.5 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika studijního zaměření

Housle jsou smyčcový nástroj, který od svého zrodu před 400 lety až dodnes nepotřeboval žádné principiální inovace; technika hry na ně se však nepřetržitě rozvíjí a zdokonaluje. Pedagog provází žáka nejkratší cestou pomocí moderní metodiky k cíli – ke hře na nástroj jakoby přirozené činnosti.

Náplní studia je (postupné) získávání takové úrovně technických, výrazových i osobnostních schopností, které žákovi umožňuje na každém vývojovém stupni diferencovaně s osobitým projevem interpretovat skladby všech stylových období - ať už sólisticky nebo v komorním souboru či orchestru.

V individuální výuce žák progresivně postupuje od lidové písně k složitějším skladbám.

Učitel vede žáka jak verbálně, tak názorně - metodou odposlechu a nápodoby. Respektuje a rozvíjí jeho individuální psychomotorické, anatomické i fyziologické předpoklady, jeho zájmy a sociální vztahy. Citlivě vybírá studijní látku na všech stupních vývoje a zapracovává ji do rámcového ročního plánu.

Každý houslista dostává možnost vystupovat na interních i veřejných koncertech školy i dalších akcích, jako jsou např. soutěže, školní akademie, vernisáže, diskusní pořady, příležitostná vystoupení pro sociální skupiny od mateřských škol až po domy seniorů atd.

Hra na nástroj obohacuje citové vnímání a rozvíjí nejen všechny složky hudebních schopností, ale také estetické cítění a morálně-volní vlastnosti.

Důležitou součástí výchovy houslisty je pěstování smyslu pro souhru. Proto našemu žákovi poskytujeme dostatek příležitostí ke hře v duetu (příčemž začíná s učitelem), komorní a souborové hře i účasti v celoškolských projektech napříč odděleními v souborech.

Během studia se žák také seznámí s historií vývoje nástroje, naučí se péči o něj a housle se mu stávají součástí jeho tvořivého života. Houslista má široké možnosti uplatnění v sólové, komorní hře a v souborech i orchestrech všech žánrů, ať jako amatér nebo budoucí profesionál.

Přípravné studium

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Žák se nejprve důkladně seznámí s nástrojem. To je ovládnutí každé části nástroje (klaviatura, měch, doprovodná část) samostatně. Správné držení nástroje, postavení rukou. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na akordeon, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na housle		1
Hudební prvouka	1	1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- chápe princip tvorby tónu
- dbá na držení těla a nástroje
- hraje na prázdných strunách se správnou polohou lokte
- podle intonační a rytmické představy se orientuje na hmatníku ve zvoleném prstokladu všemi prsty na jedné struně
- dodržuje smýkácí místo a sleduje kvalitu tónu

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na housle		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na housle

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- dodržuje správný postoj
- uvolňuje paže a jejich jednotlivé části, správně drží housle
- fixuje jeden prstoklad v první poloze na podkladě správné funkcionality levé

ruky

- realizuje základní pohyblivost prstů
- zvládá základy funkce pravé paže a přirozené držení smyčce
- hraje krátkými smyky středem, u žabky a u špičky, détaché dolní a horní polovinou smyčce, celým smyčcem
- dbá na tvorbu znělého tónu
- orientuje se v notovém zápise dle svých individuálních dispozic

2. ročník

žák:

- dbá na správné návyky v držení houslí a smyčce
- kombinuje dva prstoklady na všech strunách a rozvíjí pohyblivost prstů
- používá détaché, legato a jejich kombinace s přechodem přes struny
- je schopen intonační a rytmické sebekontroly
- rozlišuje dynamiku piano, forte, mezzoforte

3. ročník

žák:

- fixuje tři prstoklady v 1. poloze a kombinuje je na všech strunách
- hraje dvojjzvuky s prázdnými strunami s intonační sebekontrolou
- zvyšuje nároky na pohyblivost prstů
- aplikuje kombinace smyků détaché, legato na jedné struně i přes více strun
- provádí nácvik akcentů
- využívá dynamiku crescendo, decrescendo

4. ročník

žák:

- zná běžné prstoklady v 1. poloze a vzájemně je propojuje
- orientuje se v další poloze
- používá jednoduché dvojjzvuky v základní poloze
- zlepšuje funkční pohyblivost prstů levé ruky; nacvičuje trylek
- dbá na pohybovou plynulost pravé paže při smykových kombinacích
- zvládá základy staccata
- uplatňuje elementární výrazové prostředky
- angažuje se v ansámblové hře

5. ročník

žák:

- hraje v 1. a 3. poloze včetně výměn
- používá jednoduché dvojjhmaty v základní poloze
- seznamuje se se základy vibrata podle individuálních dispozic
- užívá elementární melodické ozdoby
- zvládá základy smyčcové techniky: détaché, legato, akcenty, staccato, martelé a jejich kombinace
- orientuje se v základech interpretace skladby určitého stylového období (baroko)
- účastní se hry v souboru

6. ročník

žák:

- orientuje se co nejpřesněji dle individuálních možností ve vyšších polohách
- aplikuje rychlejší motoriku, trylky a dvojjhmaty
- dbá na kvalitu tónu a výrazové prostředky vč. vibrata

- zvládá složitější kombinace smyků a nácvik spiccata
- seznamuje se se skladbami dalších stylových období
- orientuje se ve hře z listu
- účastní se souborové hry

7. ročník

žák:

- provádí plynulé výměny do vyšších poloh dle svých intonačních i manuálních možností
- aplikuje spektrum základních smyků
- produkuje kvalitní tón v rámci velkých dynamických rozdílů (s ohledem na kvalitu svého nástroje)
- rozumí pojmům: předznamenání, tónina, metrum, tempo, základní členění skladby, harmonické funkce t-d, frázování, dynamika
- interpretuje skladby různých stylových období
- zvládá na své úrovni hru z listu
- organizuje si domácí přípravu
- zajímá se o historii a stavbu nástroje; pečuje o něj
- prezentuje se absolventským výstupem, sólově nebo v souborech

II. stupeň

I. ročník

žák:

- rozšiřuje repertoár dle individuální technické a hudební vyspělosti
- doplňuje si hmatníkovou techniku horizontálně i vertikálně
- kultivuje smyčcovou techniku, funkčnost a tónovou charakteristiku smyků
- zná základní interpretační znaky baroka
- zahraje 1 skladbu v tomto stylu
- zvládá na své úrovni hru z listu
- angažuje se v souborech

II. ročník

žák:

- aplikuje výměny i vzdálenějších poloh, užívá dvojhmaty
- používá všechny druhy smyků a uvědoměle je zkvalitňuje
- zná základní interpretační znaky klasicismu
- zahraje 1 skladbu v tomto stylu
- orientuje se ve hře z listu
- angažuje se v souborech

III. ročník

žák:

- uvědomuje si nutnost technických cvičení obou rukou pro zručnost a tónovou kulturu
- je schopen intonační a tónové sebekontroly
- aplikuje vibrato a jeho druhy v praxi se snahou o co nejkvalitnější tón a výraz
- zná základní interpretační znaky romantismu
- zahraje 1 skladbu v tomto stylu
- hrou z listu cvičí vizuální pohotovost, vystihne celkový charakter skladby
- angažuje se v souborech

IV. ročník

žák:

- dodržuje hlavní interpretační zásady stylů a žánrů
- dle svých schopností hraje z listu jednoduché skladby
- sleduje kriticky svůj výkon a koriguje si interpretační názor
- uvědomuje si důležitost umění v životě člověka
- zná základní historii nástroje a několik virtuózů, kteří posunuli techniku hry
- zvládá základní nástrojovou údržbu, opravy svěřuje do rukou houslaře
- angažuje se sólově a v souborech
- absolvuje veřejným koncertem

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.6 Studijní zaměření Hra na violu

Charakteristika studijního zaměření

Viola svým laděním vyplňuje ve smyčcovém kvintetu polohu mezi houslemi a violoncellem. Pro své charakteristické nazální, sametové zabarvení tónu je nepostradatelná v komorním i orchestrálním obsazení. V současnosti je viola rovnocenným členem rodiny smyčcových nástrojů. Toto studijní zaměření mohou studovat zájemci z řad houslistů, kteří mají vhodné anatomické předpoklady pro hru na tento nástroj, který klade na hráče zvýšené fyzické nároky. Viola je celkově korpulentnější, má větší menzuru a tlustší struny. Technika hry na violu vychází z houslové, adept se však musí navíc orientovat v notovém zápisu i v klíči violovém. Náplní studia je postupné získávání takové úrovně technických, výrazových i osobnostních schopností, které žákovi umožňují na každém vývojovém stupni osobitým projevem interpretovat skladby všech stylových období. Sólově nebo v komorním souboru či orchestru.

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na violu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na violu

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- dodržuje správný postoj
- uvolňuje paže a jejich jednotlivé části
- fixuje jeden prstoklad v první poloze na podkladě správné funkcionality levé ruky
- realizuje základní pohyblivost prstů
- zvládá základy funkce pravé paže a přirozené držení smyčce
- hraje krátkými smyky středem, u žabky a u špičky, détaché dolní a horní polovinou smyčce, celým smyčcem
- dbá na tvorbu znělého tónu
- orientuje se v notovém zápise dle svých individuálních dispozic

2. ročník

žák:

- dbá na správné návyky v držení houslí a smyčce
- kombinuje dva prstoklady na všech strunách a rozvíjí pohyblivost prstů
- používá détaché, legato a jejich kombinace s přechodem přes struny
- je schopen intonační a rytmické sebekontroly
- rozlišuje dynamiku piano, forte, mezzoforte

3. ročník

žák:

- fixuje tři prstoklady v 1. poloze a kombinuje je na všech strunách
- hraje dvojjzvuky s prázdnými strunami s intonační sebekontrolou
- zvyšuje nároky na pohyblivost prstů
- aplikuje kombinace smyků détaché, legato na jedné struně i přes více strun
- provádí nácvik akcentů
- využívá dynamiku crescendo, decrescendo

4. ročník

žák:

- orientuje se ve specifikách hry na violu

- čte notový zápis v altovém klíči
- kultivuje violový tón
- prokáže prstovou zběhlost na individuální úrovni
- dbá na pohybovou plynulost pravé paže při smykových kombinacích
- uplatňuje elementární výrazové prostředky
- angažuje se v ansámblové hře podle možností

5. ročník

žák:

- čte a hraje v altovém klíči v kombinaci s houslovým
- hraje v 1. a 3. poloze včetně výměn
- nacvičuje základy vibrata podle individuálních dispozic
- užívá elementární melodické ozdoby
- zvládá základy staccata
- orientuje se v základech interpretace skladby určitého stylového období (baroko)
- angažuje se v ansámblové hře

6. ročník

žák:

- dbá na intonaci a rychlejší motoriku dle svých individuálních možností
- aplikuje trylky a dvojhmaty
- orientuje se v dalších polohách
- zaměřuje se na kvalitu tónu a výrazové prostředky vč. vibrata
- zvládá složitější kombinace smyků a nácvik spiccata
- seznamuje se se skladbami dalších stylových období
- angažuje se v ansámblové hře

7. ročník

žák:

- orientuje se v dalších polohách a ovládá i jejich spojování
- aplikuje spektrum základních smyků i v kombinacích (staccato, détaché, legato, martelé)
- produkuje kvalitní tón v rámci velkých dynamických rozdílů (s ohledem na kvalitu svého nástroje)
- rozumí pojmům: předznamenání, tónina, metrum, tempo, základní členění skladby, harmonické funkce t-d, frázování, dynamika
- interpretuje skladby různých stylových období
- zvládá na své úrovni hru z listu
- organizuje si domácí přípravu
- zajímá se o historii a stavbu nástroje; pečuje o něj
- prezentuje se absolventským výstupem, sólově nebo v souborech

II. stupeň

I. ročník

žák:

- rozšiřuje repertoár dle individuální technické a hudební vyspělosti
- doplňuje si hmatníkovou techniku horizontálně i vertikálně
- kultivuje smyčcovou techniku, funkčnost a tónovou charakteristiku smyků
- zná základní interpretační znaky baroka
- zahraje 1 skladbu v tomto stylu

- zvládá na své úrovni hru z listu
- angažuje se v souborech

II. ročník

žák:

- aplikuje výměny i vzdálenějších poloh a dvojhmatů
- aplikuje všechny druhy smyků
- zná základní interpretační znaky klasicismu
- zahraje 1 skladbu v tomto stylu
- zvládá na své úrovni hru z listu
- angažuje se v souborech

III. ročník

žák:

- uvědomuje si nutnost technických cvičení obou rukou pro zručnost a tónovou kulturu
- dbá na intonační a tónovou sebekontrolu
- aplikuje vibrato a jeho druhy v praxi se snahou o co nejkvalitnější tón
- zná základní interpretační znaky romantismu
- zahraje 1 skladbu v tomto stylu
- hrou z listu cvičí vizuální pohotovost, vystihne celkový charakter skladby
- angažuje se v souborech

IV. ročník

žák:

- dodržuje hlavní interpretační zásady stylů a žánrů
- dle svých schopností hraje z listu jednoduché skladby
- sleduje kriticky svůj výkon a koriguje si interpretační názor
- uvědomuje si důležitost umění v životě člověka
- zná základní historii nástroje a hry na něj
- zvládá základní nástrojovou údržbu, opravy svěřuje do rukou houslaře
- angažuje se v souborech
- absolvuje veřejným koncertem

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.7 Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika studijního zaměření

Hra na violoncello patří vedle hry na housle k oblíbenému a vyhledávanému studijnímu oboru smyčcového oddělení na naší škole. A to zejména pro svůj nezaměnitelný libozvučný tón podobný lidskému

hlasu. Zvláště dětem s dispozicemi široké ruky a dlouhých prstů se tento obor doporučuje. Hlavním posláním a úkolem je poskytnout základy hudebního vzdělání, prohlubovat a rozvíjet hudební schopnosti, předpoklady a dovednosti, formovat pozitivní přístup k hudbě (potažmo k umění vůbec), obohacovat estetické vnímání a směřovat ke kultivovanosti celé osobnosti. Vzdělávání v tomto oboru směřuje k rozvoji hudebních aktivit, získání základní orientace v grafickém záznamu hudby a seznámení

se s širokým spektrem hudby, jak z hlediska časového, žánrového i národního. Pomocí hudebních aktivit žáci poznají hudbu jako další zdroj komunikace mezi lidmi a mohou se pak celoživotně věnovat hudbě profesionálně nebo jako své zálibě.

Pro tento obor je charakteristické činnostní pojetí, tedy takové, ve kterém jde o aktivní provozování a vnímání hudby. Předmět podněcuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou, obohacuje estetické vnímání a prožívání světa a v souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem dítěte směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svůj vkus a rozvíjeli své hudební schopnosti, citění a tvořivost. Prostřednictvím hudebních činností vedeme žáky k nonverbálnímu vyjadřování vlastních prožitků

a k nonverbální komunikaci. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou nezbytné pro jejich další umělecký vývoj.

Vlastnímu základnímu studiu předchází přípravné studium, do kterého jsou zařazováni žáci od 2. pololetí jejich studia předmětu Hudební příprava. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na nástroj, postupují žáci do 1. ročníku 1. stupně. Začínajícím starším žákům nebo žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia, je možné nabídnout přípravné studium II. stupně.

V průběhu studia se žák postupně seznamuje s hodnotnou literaturou svého oboru, s historií nástroje, funkčností jeho jednotlivých částí a v neposlední řadě se způsobem ošetřování a péčí o nástroj. Podle svých schopností má možnost si s pomocí svého učitele postupně vytvářet svůj vlastní repertoár, úměrný svým technickým i výrazovým schopnostem tak, aby byl zohledněn zájem žáků individuální zájem. Žák má možnost se průběžně seznámit se skladbami různých autorů a různých stylových období. Pozornost je také věnována hře z listu a hře z paměti, které rozvíjí jednak nabyté dovednosti a pohotovost a jednak hudební paměť.

Důležitou složkou této výchovy je také průprava k souhře s jinými hudebníky, jakou je např. hra v souborech, v orchestru, komorní hra. Pro absolventy hudebního oboru by pak mělo být cílem dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby byli schopni samostatně hrát na svůj nástroj a uplatnit se tak při různých společenských a kulturních příležitostech.

Přípravné studium I. stupeň

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Toto studium spočívá v hravé formě nabývání a osvojování základních hudebních dovedností a jejich nenásilné pozvolné rozvíjení, dle osobitých vloh a fyziologických dispozic žáků. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na violoncello, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hudební prvouka	1	1
Hra na violoncello		1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Učební osnovy

Školní výstupy přípravného studia I. stupně

žák:

- dokáže správně sedět u nástroje a efektivně jej držet
- orientuje se v notové osnově a pozná noty na jednotlivých strunách
- zvládá hru pizzicato podle prstokladů
- umí uchopit smyčec a zvládá cvičení pro uvolnění palce a zápěstí pravé ruky
- zvládá jednoduché tahy smyčcem na prázdných středních strunách

Přípravné studium II. Stupeň

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia hry na violoncello může být přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být 13 let. Toto studium spočívá ve formě nabývání a osvojování základních hudebních dovedností a jejich nenásilné pozvolné rozvíjení, dle osobitých vloh a fyziologických dispozic. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na violoncello	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák ve věku 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy přípravného studia II. stupně

žák:

- dokáže správně sedět u nástroje a efektivně jej držet
- orientuje se v basovém klíči a pozná noty na jednotlivých strunách
- zvládá hru pizzicato i arco nejen podle prstokladů
- fixuje hru v základní poloze
- rozlišuje úzké a široké polohy
- zvládá se pomocí techniky glissando dostat z jedné polohy do druhé
- je schopen přednést durovou stupnici a akord ve dvou oktávách

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na violoncello		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na violoncello

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- dodržuje naučené návyky a fixuje správné držení nástroje a smyčce
- hlídá si základní postavení levé ruky
- fixuje hru v základní poloze a dokáže jmenovat noty, které hraje
- rozlišuje úzké a široké polohy
- je schopen přednést durovou stupnici v jedné oktávě a 2 písničky z paměti
- hraje smyčcem jednoduchá cvičení

2. ročník

žák:

- zvládá uvolněné sezení u nástroje a správné držení smyčce
- zdokonaluje hru v základní poloze a základní smyčcovou techniku
- orientuje se na hmatníku a rozumí rozložení sedmi základních poloh
- rozvíjí smysl pro intonaci a sebekontrolu při hře
- je schopen přednést durovou stupnici a akord ve dvou oktávách s uplatněním tzv. širokých poloh, 1 etudu a 1 přednesovou skladbu z paměti
- zvládá jednoduché výměny poloh

3. ročník

žák:

- zdokonaluje hru z listu
- rozvíjí smysl pro rytmus a uvolněný projev při hře
- umí hrát v základní poloze bez prstokladu
- je schopen přednést durovou nebo mollovou stupnici a akord ve dvou oktávách, 2 etudy a 1 přednesovou skladbu z paměti
- rozlišuje hru détaché, martelé a legato

4. ročník

žák:

- navazuje na dovednosti předchozích ročníků
- pěstuje hru z listu a nácvik vibrata
- propojuje znalosti z hudební teorie s praxí

- uplatní základní rytmické modely, melodické ozdoby, trylky
- je schopen přednést stupnici a akord ve dvou oktávách, 2 etudy a 2 kratší přednesové skladby
- dokáže se pohybovat v palcových polohách s palcem pod hmatníkem
- rozliší hru martelé a staccato

5. ročník

žák:

- sleduje a porovnává vlastní hru s dostupnými vzory
- prohlubuje hudební výraz pomocí dynamiky a agogiky
- používá vibrato a je schopen výrazového projevu
- zvládá hru z listu
- je schopen přednést stupnici a akord ve dvou až třech oktávách, 2 etudy a 2 kratší, nebo 1 rozsáhlejší přednesovou skladbu
- zvládá přípravná cvičení pro hru v palcových polohách

6. ročník

žák:

- uplatňuje hru v palcových polohách
- zpracovává nácvik dvojhmatové techniky
- zdokonaluje se ve výměnách smyků a smyčcové technice
- využívá a rozšiřuje škálu dynamických odstínů
- je schopen přednést stupnici a akord ve třech oktávách, 2 etudy odlišného charakteru a 2 kratší, nebo 1 rozsáhlejší přednesovou skladbu

7. ročník

žák:

- zvládá všechny prvky dosud probrané violoncellové techniky
- je schopen intonační sebekontroly
- zvládá plynulé výměny do vyšších poloh
- dokáže hrát z tenorového a houslového klíče
- kontroluje kvalitu tónu při přechodech strun a výměnách u špičky a žabky
- ukončí studium 1. stupně veřejným absolventským vystoupením

I. stupeň

I. ročník

žák:

- aplikuje získané dovednosti a návyky
- využívá svého přirozeného hudebního cítění při interpretaci
- rozpozná hudební formu skladby
- uplatňuje se při hře v komorních i souborových uskupeních
- je schopen přednést stupnici a akord v rytmických a smykových obměnách, 2 etudy odlišného charakteru a 1 přednesovou skladbu

II. ročník

žák:

- rozvíjí tvůrčí fantazii
- dbá na kvalitu tónu a přirozenost hudebního projevu
- uplatňuje se při hře v komorních i souborových uskupeních
- je schopen přednést stupnici a akord v rytmických a smykových obměnách, 2 etudy odlišného charakteru a 1 přednesovou skladbu

III. ročník

žák:

- zdokonaluje spontánní hudební projev

- rozvíjí paměť, výrazové složky hry, vibrato, pohotovost při hře z listu
- zdokonaluje a upevňuje smyky a výměny poloh
- uplatňuje se při hře v komorních i souborových uskupeních
- je schopen přednést stupnici a akord v rytmických a smykových obměnách, 2 etudy odlišného charakteru a 1 přednesovou skladbu

IV. ročník

žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v dosavadním vzdělání
- orientuje se v hudebním díle a v notovém zápise bez pomoci učitele
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá dvojhmaty, flažolety, stupnice v terciích a sextách, hru v palcové poloze
- ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.8 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika studijního zaměření

Posláním studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu na naší škole je komplexní působení na rozvoj žákovy osobnosti, maximální rozvoj jeho schopností, talentu a hudebnosti. Žák začíná se studiem zpravidla ve 2. pololetí školního roku v rámci Přípravného studia. Seznámí se s nástrojem a naučí se základním návykům a dovednostem. Zpočátku studia se žák seznámí s historií vývoje nástroje a jeho ošetřováním. Vedle technické vyspělosti se rozvíjí také hudebnost a osobitý projev žáka. Během studia si tak žák vytváří vlastní repertoár, který odpovídá jeho schopnostem a přihlíží k jeho zájmům o určitý druh hudby. Seznamuje se s různými hudebními styly. Studijní zaměření věnuje velkou pozornost samostatné domácí přípravě. Tak si žák osvojí správné návyky, ze kterých může čerpat po celý život. Dále studium rozvíjí cit pro improvizaci a hru z listu, které mají vliv na pohotovost žáka. Podle individuálních schopností, nejdříve však od třetího ročníku, žák začíná pracovat na zvládnutí hry na další, příbuzné, zobcové flétny. Tvůrčí proces je veden jako dialog mezi pedagogem a žákem, při kterém se oba snaží rozvíjet žákovo hudební citění, talent a osobnost. Nejpozději ve čtvrtém ročníku se naši žáci zapojují do různých komorních seskupení, které škola nabízí. Tradiční je spolupráce s žáky jiných hudebních oddělení či s tanečním oborem. Vznikají tak posluchačsky a divácky velmi atraktivní projekty. Žáci jsou podporováni v účasti na nejrůznějších koncertech, přehlídkách a soutěžích. Pokud žák projeví výjimečný talent a zájem o studium hudby na odborné škole vyššího stupně, naši pedagogové jsou schopni ho dostatečně připravit k talentovým zkouškám. Cílem studia je vybavit žáka takovými hudebně technickými dovednostmi, že bude schopen interpretovat přiměřeně těžké skladby různých stylových období v sólové, komorní i ansámblové podobě.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na zobcovou flétnu, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Hra na zobcovou flétnu		1
Hudební prvouka	1	1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- dbá na správný postoj a držení nástroje při hře
- ovládá správnou techniku dýchání a užívá při hře nasazení jazykem
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise
- dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně v rozmezí g1- d2
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. Podle individuálních schopností, nejpozději od 4. ročníku, žák rozvíjí hru na altovou zobcovou flétnu. V průběhu dalšího studia, podle schopností a projeveného zájmu, je žákovi umožněna i hra na další, příbuzné zobcové flétny (sopraninová, tenorová, basová). V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na zobcovou flétnu

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, jak z jakých částí je nástroj složen a jak se má ošetřovat
- má osvojeny správné návyky a dovednosti (držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- využívá při hře základní technické prvky (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- umí zahrát stupnici do 1# nebo 1b v jedné oktávě
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, prstová technika jsou samozřejmostí)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- při hře používá legato, staccato, tenuto
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- umí zahrát stupnici do 2# nebo 1b v jedné oktávě, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, prstová technika)
- orientuje se v rozličných rytmických útvarech a v jejich notovém zápise
- při hře používá dle dosažených schopností rozličné artikulační techniky
- ovládá prvky improvizace a je schopen souhry alespoň s jedním jiným nástrojem
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- umí zahrát stupnici do 3# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby

4. ročník

žák:

- využívá při hře kvalitní tón, dechovou a prstovou techniku
- orientuje se v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápise
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny (p – mf – f), užívá základní tempová rozlišení

- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně zahrát náročnější etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- využívá při hře kvalitní tón, dechovou a prstovou techniku
- orientuje v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- při hře používá všechny druhy artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento), ovládá trylky
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny (p – mf – f), užívá tempová rozlišení
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu (lidové písně)
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu nebo lehčí přednesovou skladbu
- Interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních
- při hře používá všechny druhy artikulace, základní melodické ozdoby a trylky
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu
- dovede samostatně nastudovat etudu nebo lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 6# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- při hře používá všechny druhy artikulace, melodické ozdoby, trylky a nátryly
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- předvede nastudovaný repertoár na veřejném absolventském koncertu

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý a otevřený tón
- přiměřeně individuální vyspělosti synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka v celém rozsahu nástroje
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý a otevřený tón
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)

- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- své schopnosti a dovednosti, které získal během let předcházející studia, prezentuje ve zvoleném absolventském repertoáru
- svou profilaci a hudební vyzrálost předvede na veřejném absolventském koncertu

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.9 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika studijního zaměření

Posláním studijního zaměření Hra na příčnou flétnu je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových. Studium je rozděleno do sedmiletého I. a čtyřletého II. základního stupně. Na naší základní umělecké škole je možno začátek výuky na příčnou flétnu přesunout do mladšího dětského věku díky využití nástrojů se zahnutou hlavicí, které škola vlastní.

Pro začínající starší žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola dále nabízí možnost přípravného studia k II. stupni základního studia.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje flétny, funkcí mechaniky a ošetřováním nástroje. Seznamuje se s technickými a výrazovými možnostmi nástroje a učí se je správně používat při vyjadřování hudebních myšlenek. Poznává literaturu nástroje a učí se správné interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů. Podle svých schopností si vytváří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a nátlakovým schopnostem žáka a aby zohledňoval jeho individuální zájem.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost. S určitou technickou vybaveností se naši žáci zapojují do různých komorních seskupení, které škola nabízí. Vznikají tak posluchačsky a divácky velmi atraktivní projekty. Žáci jsou podporováni v účasti na nejrůznějších koncertech, přehlídkách a soutěžích. Pokud žák projeví výjimečný talent a zájem o studium hudby na odborné škole vyššího stupně, naši pedagogové jsou schopni ho dostatečně připravit k talentovým zkouškám.

Přípravné studium II. stupně

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. Hlavním úkolem přípravného studia je zvládnout základní problematiku hry. Je to zejména správný postoj, držení nástroje, a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě usazení rukou, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a prsty. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na příčnou flétnu	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák ve věku 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- při hře dodržuje správný postoj
- správně drží nástroj pomocí tří hlavních opěrných bodů (palec a malíček pravé ruky, lehké opření o bradu), vyvážení flétny, vhodného sklonu flétny, přirozeného tvaru a polohy rukou
- prokáže znalost základních prvků flétnové hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbin
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie, nebo písně
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. Během studia je žákům, po zvládnutí a upevnění hry na příčnou flétnu, v případě zájmu, umožněno rozšířit výuku o další příbuzný nástroj - pikolu (školní výstupy jsou stejné jako na příčnou flétnu). V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na příčnou flétnu

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- dodržuje správný postoj
- při držení nástroje využívá tři hlavních opěrných bodů (palec a malíček pravé ruky, lehké opření o bradu), vyvážení flétny, vhodného sklonu flétny, přirozeného tvaru a polohy rukou
- prokáže znalost základních prvků flétnové hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbině
- umí zahrát stupnici do 1# nebo b v jedné oktávě
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, prstová technika)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato, staccato, tenuto
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- umí zahrát stupnici do 2# nebo b v jedné oktávě, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, prstová technika)
- užívá žeberně – brániční dýchání a tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápisu
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- ovládá prvky jednoduché improvizace a je schopen souhry alespoň s jedním jiným nástrojem
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- poznává skladby různých stylových období
- umí zahrát stupnici do 3# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou a prstovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- orientuje v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů mimo dané pomlky
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny
- při hře užívá základní tempová rozlišení
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně zahrát náročnější etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- je schopen hrát v celém rozsahu nástroje, bezpečně ovládá svůj nástroj
- dokáže reprodukovat obtížnější notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů

- při hře využívá rozličné druhy artikulace, je seznámen s novými způsoby nasazování (dvojitý jazyk, frullato)
- ovládá trylky, umí hrát i další melodické ozdoby
- zvládá hru na nástroj v dynamických odstínech, užívá při hře crescendo a decrescendo
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu (přiměřené obtížnosti)
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu, lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- plně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních
- je schopen interpretace závažnější přednesové skladby s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- prokáže cílevědomou práci na rozvoji kvalitního tónu
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- používá všechny druhy artikulace, základní melodické ozdoby a trylky
- chápe význam tvorby fráze a s tím související problematiku nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 6# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- při hře používá všechny druhy artikulace, melodické ozdoby, trylky a nátryly
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- předvede nastudovaný repertoár na veřejném absolventském koncertu

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- tvoří znělý, otevřený, intonačně čistý tón
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- je schopen hry v dynamických a tempových rozlišeních
- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- přiměřeně individuální vyspělosti zrychluje a synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka v celém rozsahu nástroje
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu – hudba klasická, jazzová, populární
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen vlastního hudebního vyjádření
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- svou profilaci a hudební vyzrálou předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.10 Studijní zaměření Hra na hoboj

Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření Hra na hoboj má připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Základní studium I. stupně má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let. Prakticky však začíná studium hry na hoboj (pro svoji fyzickou náročnost) v 10 – 11 letech po předchozím studiu zobcové flétny, nebo bez této průpravy.

Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let.

Během studia se žák seznámí s historií vývoje nástroje a jeho ošetřováním. Podle svých individuálních schopností si vytváří vlastní repertoár, který odpovídá jeho vyspělosti i přihlíží k jeho zájmům o druh hudby. Seznamuje se s různými hudebními styly. Pozornost je věnována improvizaci a hře z listu, které rozvíjí pohotovost žáka. S určitou technickou vybaveností se může žák zapojit do různých komorních seskupení, která škola nabízí. Hra na hoboj v ZUŠ dává pevné základy pro studium na konzervatoři a rozvíjí schopnosti a uplatnění žáka v amatérské oblasti.

Přípravné studium II. stupně

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. Hlavním úkolem přípravného studia je zvládnout základní problematiku hry.

Je to zejména správný postoj, držení nástroje, a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě usazení rukou, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a prsty. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plány

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na hoboj	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák ve věku 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- při hře dodržuje správný postoj (správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla s důrazem na uvolněnost a přirozenost)
- správně drží nástroj, dbá na vhodný sklon hoboje, na přirozenou polohu rukou
- prokáže znalost základních prvků hoboje hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správné práce jazyka
- umí pomoci nasazení utvořit začátek a konec tónu
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na hoboj		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na hoboj

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- zvládá techniku nátisku a tvoření tónu
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře využívá správného držení těla (s důrazem na uvolněný a přirozený postoj, správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla)
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- umí zahrát stupnici do 1# nebo b v jedné oktávě

2. ročník

žák:

- uplatňuje a rozvíjí návyky a dovednosti získané v 1. ročníku
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato, staccato, tenuto
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje
- umí zahrát stupnici do 2# nebo b, orientuje se v daných tóninách
- zvládá tónový rozsah c1-c3

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, prstová technika) z předchozích ročníků
- užívá žeberně – brániční dýchání a tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápise
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- ovládá prvky jednoduché improvizace a je schopen souhry alespoň s jedním jiným nástrojem

- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- poznává skladby různých stylových období
- umí zahrát stupnici do 3# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách + hraje akordy t5, d7 + pomocné hmaty
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou a prstovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- zvládá celý rozsah nástroje
- orientuje v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b v dosaženém rozsahu, akordy t5, d7, orientuje se v daných tóninách
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu, nebo náročnější etudu
- při hře užívá základní tempová, nebo dynamická rozlišení
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru

5. ročník

žák:

- dokáže reprodukovat obtížnější notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů
- ovládá trylky, umí hrát i další melodické ozdoby
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu, lehčí přednesovou skladbu
- plně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b, dur, moll v dosaženém rozsahu, akordy t5, d7, orientuje se v daných tóninách
- je schopen interpretace závažnější přednesové skladby s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- používá všechny druhy artikulace, základní melodické ozdoby a trylky
- používá tónová cvičení ke zkvalitňování tónu a měkkého nasazení
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 6# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- při hře používá všechny druhy artikulace, melodické ozdoby, trylky a nátryly
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru

- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- prezentuje se absolventským výstupem, sólově nebo v souborech

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- tvoří znělý, otevřený, intonačně čistý tón
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- hry v dynamických a tempových rozlišeních
- přiměřeně individuální vyspělosti zrychluje a synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka v celém rozsahu nástroje
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu – hudba klasická, jazzová, populární
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen vlastního hudebního vyjádření
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- svou profilaci a hudební vyzrálou předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.11 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika studijního zaměření

Cílem studijního zaměření Hra na klarinet je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Hra na klarinet je studijní zaměření s časovou dotací jedné hodiny týdně. Základní studium I. stupně má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let. Základní studium I. stupně je otevřeno i pro začínající starší žáky. Ti mohou být podle výsledku talentové zkoušky přijati do některého z vyšších ročníků, případně je lze později přeřadit na základě postupové zkoušky do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předchozího.

Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let.

Klarinet je v evropské a afroamerické hudební kultuře (v kombinaci se saxofonem) - napříč hudebními žánry – jedním z nejužívanějších hudebních nástrojů. Nástroj se uplatňuje v umělecké

i v neumělecké sféře (lidová i světová etnická hudba), proto studium tohoto nástroje by mělo být zaměřeno i na tato specifika.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit.

Výuka upřednostňuje především kvalitu tónu a z toho plynoucí výrazové dovednosti žáka. Cílem výuky je ovládnutí nástrojové techniky a také osvojení určité pohotovosti při hře z listu, či v ansámblu, či kreativity při improvizaci a hře bez notového záznamu.

Veškeré vzdělávací metody a postupy jsou žákovi zdůvodněny, aby jeho domácí příprava byla uvědomělá. Studijní materiál i sólové skladby odpovídají jeho dosaženým nátiskovým, technickým i výrazovým možnostem.

Přípravné studium II. stupně

Škola nabízí možnost přípravného studia před 1. ročníkem II. stupně v délce jednoho školního roku pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia. Cílem přípravného studia je seznámit žáka s nástrojem a naučit ho základním návykům a dovednostem. Je to zejména správný postoj, držení nástroje, a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě usazení rukou, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a prsty. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu.

Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na klarinet	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák ve věku 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy:

Žák:

- zná, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře dodržuje správný postoj a správně drží nástroj
- prokáže znalost základních prvků hry na klarinet
- ovládá práci s dechem a jazykem
- umí tvořit tón použitím správného nátisku
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- rozlišuje hru legato a détaché
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové sklady

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na klarinet		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Soubořové hry dříve. Během studia je žákům, po zvládnutí a upevnění hry na klarinet, v případě zájmu, umožněno rozšířit výuku o další příbuzný nástroj - basklarinet (školní výstupy jsou stejné jako na klarinet). V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na klarinet

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- zná, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- chápe význam pravidelné domácí přípravy
- dodržuje správný postoj a správně drží nástroj
- prokáže znalost základních prvků hry na klarinet
- umí tvořit tón použitím správného nátisku
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- umí zahrát stupnici dur do 1# nebo 1b v zatím zvládnutém rozsahu nástroje
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- rozlišuje hru legato a détaché
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby

2. ročník

žák:

- dobře ovládá nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, prstová technika)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón

- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato, staccato, tenuto
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- umí zahrát stupnici dur do 2# nebo 2b v zatím zvládnutém rozsahu nástroje, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, prstová technika)
- užívá žeborně – brániční dýchání a tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápisu
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- ovládá prvky jednoduché
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- umí zahrát stupnici dur do 4# a 4 b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou a prstovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- orientuje se v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů mimo dané pomlky
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- umí zahrát stupnici dur do 7# nebo 7b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- je schopen přesně zahrát náročnější etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- je schopen hrát v celém rozsahu nástroje
- při hře využívá rozličné druhy artikulace
- ovládá trylky, umí hrát i další melodické ozdoby
- zvládá hru na nástroj v dynamických odstínech, užívá při hře crescendo a decrescendo
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- je schopen hry z listu (přiměřené obtížnosti)
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát všechny durové stupnice a mollové stupnice, obraty kvintakordu a arpeggio
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- uplatňuje se v komorních a souborových seskupeních

- je schopen interpretace závažnější přednesové skladby s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- prokáže cílevědomou práci na rozvoji kvalitního tónu
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- chápe význam tvorby fráze a s tím související problematiku nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát všechny durové a mollové stupnice, obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát všechny durové a mollové stupnice, obraty tónického kvintakordu a arpeggio, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje se absolventským výstupem, sólově nebo v souborech

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obratech a arpeggio
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při nácviku skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obrátech a arpeggio
- přiměřeně individuální vyspělosti zrychluje a synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka v celém rozsahu nástroje
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu – hudba klasická, jazzová, populární
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obrátech a arpeggio
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- svou profilaci a hudební vyzrálou předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.12 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika studijního zaměření

Cílem studijního zaměření Hra na saxofon je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Základní studium I. stupně má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let. Základní studium I. stupně je otevřeno i pro začínající starší žáky. Ti mohou být podle výsledku talentové zkoušky přijati do některého z vyšších ročníků, případně je lze později přeřadit na základě postupové zkoušky do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předchozího.

Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let.

Saxofon je jeden z nejmladších dechových nástrojů dnes používaných hlavně v nonartificiální, převážně afroamerické hudbě.

Saxofon je uplatněn jak sólově, tak v nejrůznějších nástrojových seskupeních. Výuka upřednostňuje především kvalitu tónu a z toho plynoucí výrazové možnosti žáka.

Cílem výuky je ovládnutí nástrojové techniky, osvojení určité pohotovosti při hře z listu, či v ansámblu, či kreativity při improvizaci a hře bez notového záznamu.

Po dostatečném zvládnutí tónu a techniky je studium vedeno hlavně k osvojení výrazu a fráze afroamerické hudby. Nutně však musí předcházet dostatečná poslechová zkušenost, neboť tato hudba je proti tradiční evropské ve výrazu a frázi zcela odlišná.

Přípravné studium II. stupně

Škola nabízí možnost přípravného studia před 1. ročníkem II. stupně v délce jednoho školního roku pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia. Cílem přípravného studia je seznámit žáka s nástrojem a naučit ho základním návykům

a dovednostem. Je to zejména správný postoj, držení nástroje, a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě usazení rukou, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a prsty. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu.

Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na saxofon	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák ve věku 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- zná, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy

- při hře dodržuje správný postoj a správně drží nástroj
- prokáže znalost základních prvků hry na saxofon
- ovládá práci s dechem a jazykem
- umí tvořit tón použitím správného nátisku
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- rozlišuje hru legato a détaché
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písničky
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové sklady

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na saxofon		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. Během studia je žákům, po zvládnutí a upevnění hry na saxofon, v případě zájmu, umožněno rozšířit výuku o další příbuzné nástroje ze skupiny saxofonů (školní výstupy jsou stejné jako na saxofon). V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na saxofon

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- dodržuje správný postoj a správně drží nástroj
- prokáže znalost základních prvků hry na saxofon
- umí tvořit tón použitím správného nátisku

- umí pomoci nasazení vytvořit začátek a konec tónu
- umí zahrát stupnici dur do 1# nebo 1b v zatím zvládnutém rozsahu nástroje
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- rozlišuje hru legato a détaché
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby

2. ročník

žák:

- dobře ovládá nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, prstová technika)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato, staccato, tenuto
- umí zahrát stupnici dur do 2# nebo 2b v zatím zvládnutém rozsahu nástroje, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, prstová technika)
- užívá žeberně – brániční dýchání a tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápise
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- ovládá prvky jednoduché improvizace a je schopen souhry alespoň s jedním jiným nástrojem
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- umí zahrát stupnici dur do 4# a 4 b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou a prstovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů mimo dané pomlky
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny
- při hře užívá základní tempová rozlišení
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- umí zahrát stupnici dur do 7# nebo 7b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- projevuje smysl pro styl, výraz a přednes světových evergreenů a technicky nenáročných jazzových standardů
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- je schopen hrát v celém rozsahu nástroje, bezpečně ovládá svůj nástroj
- dokáže reprodukovat obtížnější notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů
- při hře využívá rozličné druhy artikulace
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu, lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát všechny durové stupnice a mollové stupnice, obraty kvintakordu a arpeggio do 4# a 4 b
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- plně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- projevuje smysl pro styl, výraz a přednes světových evergreenů a technicky nenáročných jazzových standardů
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- používá všechny druhy artikulace,
- chápe význam tvorby fráze a s tím související problematiku nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát všechny durové a mollové stupnice, obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- umí zahrát obraty tónického kvintakordu a arpeggio
- přednese dvě etudy v afroamerickém stylu
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- projevuje smysl pro styl, výraz a přednes světových evergreenů a technicky nenáročných jazzových standardů
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- při hře používá všechny druhy artikulace,
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát všechny durové a mollové stupnice, obraty tónického kvintakordu a arpeggio, orientuje se v daných tóninách
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- projevuje smysl pro styl, výraz a přednes světových evergreenů a technicky nenáročných jazzových standardů
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

- prezentuje se absolventským výstupem, sólově nebo v souborech

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obratech a arpeggio
- přiměřeně individuální vypěstlosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné světové evergreeny a jazzové standardy
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- tvoří znělý, otevřený, intonačně čistý tón
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obratech a arpeggio
- umí zahrát 6 bluesových stupnic swingy frázovaných
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- hry v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu – hudba klasická, jazzová, populární
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- interpretuje přiměřeně obtížné světové evergreeny a jazzové standardy
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- umí zahrát 12 bluesových stupnic swingy frázovaných v sudých i lichých taktech
- je schopen improvizovat na základě bluesové diatoniky
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obratech a arpeggio
- interpretuje přiměřeně obtížné světové evergreeny a jazzové standardy
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- přiměřeně individuální vypěstlosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- umí zahrát 12 bluesových stupnic swingy frázovaných v sudých i lichých taktech
- je schopen improvizovat na základě bluesové diatoniky a moderní harmonie ve swingovém i rockovém beatu
- umí zahrát dominantní a zmenšený septakord v obratech a arpeggio
- interpretuje přiměřeně obtížné světové evergreeny a jazzové standardy
- je schopen interpretace s doprovodem elektronických kláves či základu (half playbacku)
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- svou profilaci a hudební vyzrálost předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.13 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika studijního zaměření

Posláním studijního zaměření Hra na trubku je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Studium je rozděleno do sedmiletého I. a čtyřletého II. základního stupně.

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje trubky, funkce pístů a ošetřování nástroje. Seznamuje se s technickými a výrazovými možnostmi nástroje a učí se je správně používat při vyjadřování hudebních myšlenek. Poznává literaturu nástroje a učí se správné interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů. Podle svých schopností si vytváří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a nátiskovým schopnostem žáka, a aby zohledňoval jeho individuální zájem.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Výuka probíhá v přátelském tónu. Tvůrčí proces je veden jako dialog vůdčí osobnosti pedagoga s individualitou žáka, při kterém se oba snaží rozvíjet žákovo hudební cítění, talent a osobnost.

Žáci jsou podporováni v účasti na nejrůznějších koncertech, přehlídkách a soutěžích. Pokud žák projeví výjimečný talent a zájem o studium hudby na odborné škole vyššího stupně, naši pedagogové jsou schopni ho dostatečně připravit k talentovým zkouškám.

Cílem studia hry na trubku je pěstovat všestrannou nátiskovou a technickou vyspělost, muzikálnost a osobitý projev žáka.

Přípravné studium II. stupně

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. Hlavním úkolem přípravného studia je zvládnout základní problematiku hry.

Je to zejména správný postoj, držení nástroje, a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě také správné posazení nátrubku na rtech, nasazení a ukončení tónu. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plány

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na trubku	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově přichozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře dodržuje správný postoj (správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla s důrazem na uvolněnost a přirozenost)
- správně drží nástroj
- prokáže znalost funkce pístů a základních prvků hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbině
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na trubku		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na trubku

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře využívá správného držení těla (s důrazem na uvolněný a přirozený postoj, správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla)
- prokáže znalost funkce pístů a základních prvků hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbině
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- umí zahrát stupnici do 1# nebo b dle rozsahových možností žáka
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- dokáže vytvořit tón na nátrubek a dle potřeby a možnosti rozsahu intonovat
- je schopen hrát legato

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, píšťová technika) v rozsah g – c₂
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato, staccato, tenuto
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- umí zahrát stupnice do 2# dle rozsahových možností žáka
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, píšťová technika)
- užívá žeberně – brániční dýchání a tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápisu
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- ovládá prvky jednoduché improvizace a je schopen souhry alespoň s jedním jiným nástrojem
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- poznává skladby různých stylových období
- umí zahrát stupnici do 3# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- orientuje v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů mimo dané pomlky
- je schopen zahrát jednoduché písně podle sluchu
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny
- při hře užívá základní tempová rozlišení
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- umí zahrát durové stupnice do 4# nebo b a mollové do 2# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně zahrát náročnější etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- bezpečně ovládá svůj nástroj, je schopen hrát v rozsahu $g - g_2$
- dokáže reprodukovat obtížnější notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů
- při hře využívá rozličné druhy artikulace, je seznámen s novým způsobem nasazování (dvojitý jazyk)
- zvládá hru na nástroj v dynamických odstínech, užívá při hře crescendo a decrescendo
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu (přiměřené obtížnosti)
- je schopen zahrát jednoduché písně podle sluchu
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu, lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnice do 4# nebo b
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- plně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních
- je schopen interpretace závažnější přednesové skladby s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v rozsahu $g - g_2$
- prokáže cílevědomou práci na rozvoji kvalitního tónu
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- používá všechny druhy artikulace
- chápe význam tvorby fráze a s tím související problematiku nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- umí zahrát melodické ozdoby dle zápisu
- při hře používá všechny druhy artikulace
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát stupnici do 4# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

- předvede nastudovaný repertoár na veřejném absolventském koncertu

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období a odlišných žánrů
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- transponuje party z C do B přiměřené obtížnosti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zvládá přiměřeně ke své vyspělosti frázování v oblasti taneční a jazzové hudby
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- tvoří znělý, otevřený, intonačně čistý tón
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- transponuje party z C do B přiměřené obtížnosti
- interpretuje skladby v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- zvládá přiměřeně ke své vyspělosti frázování v oblasti taneční a jazzové hudby
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen vlastního hudebního vyjádření
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- ovládá podle svých individuálních možností transpozice z C do B a z D do B

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- svou profilaci a hudební vyzrálou předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.14 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Charakteristika studijního zaměření

Posláním studijního zaměření Hra na lesní roh je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Studium je rozděleno do sedmiletého I. a čtyřletého II. základního stupně.

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje lesního rohu, funkce ventilů a ošetřování nástroje. Seznámí se s hrou na lesnici a interpretačními možnostmi tohoto nástroje. Seznamuje se rovněž s technickými a výrazovými možnostmi a učí se je správně používat při vyjadřování hudebních myšlenek. Poznává literaturu nástroje a učí se správné interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů. Podle svých schopností si vytváří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a nátiskovým schopnostem žáka, a aby zohledňoval jeho individuální zájem.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Výuka probíhá v přátelském tónu. Tvůrčí proces je veden jako dialog vůdčí osobnosti pedagoga s individualitou žáka, při kterém se oba snaží rozvíjet žákovo hudební cítění, talent a osobnost. Žáci jsou podporováni v účasti na nejrůznějších koncertech, přehlídkách a soutěžích. Pokud žák projeví výjimečný talent a zájem o studium hudby na odborné škole vyššího stupně, naši pedagogové jsou schopni ho dostatečně připravit k talentovým zkouškám.

Cílem studia hry na lesní roh je pěstovat všestrannou nátiskovou a technickou vyspělost, muzikálnost a osobitý projev žáka.

Přípravné studium II. stupně

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. Hlavním úkolem přípravného studia je zvládnout základní problematiku hry. Je to zejména správný postoj, držení nástroje a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě také správné posazení nátrubku na rtech, nasazení a ukončení tónu. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plány

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na lesní roh	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře dodržuje správný postoj (správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla s důrazem na uvolněnost a přirozenost)
- správně drží nástroj
- prokáže znalost základních prvků hry na lesní roh
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbin
- umí pomocí nasazení vytvořit začátek a konec tónu
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na lesní roh		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na lesní roh

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat
- při hře využívá správného držení těla a držení nástroje
- zvládá základní dechová cvičení pro nácvik bráničního dýchání
- prokáže znalost funkce ventilů a základních prvků hry
- praktikuje hru na nátrubek v rozsahu, který zvládá
- dokáže vytvořit tón v odpovídajícím rozsahu (nasazení tónu jazykem)
- využívá jednoduchých alikvótních cvičení k lepší orientaci v tónové řadě
- orientuje se v notovém zápise a chápe základní hudební pojmy
- rozpozná noty a pomlky celé, půlové a čtvrté
- dle dosažených schopností je schopen interpretace lidové písně nebo lehké skladbičky
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy

2. ročník

Žák:

- dokáže zahrát durovou stupnici a tónický kvintakord
- uvědomuje si tempové rozdíly a náladu písně
- je schopen zahrát legato v malých intervalech
- vnímá ladění nástroje a dokáže jej ovlivnit
- při hře používá dynamické rozdíly
- rozpozná noty a pomlky osminové
- hraje staccato, tenuto
- orientuje se v rámci alikvótní řady a rozpoznává výšku tónu
- ovládá zesilování a zeslabování dlouhých tónů
- zahraje jednoduchou melodii z paměti
- stará se o funkční stav nástroje (čištění, mazání)

3. ročník

Žák:

- zvládá dýchání do bránice
- hraje mollovou stupnici (harmonickou, melodickou) a tónický kvintakord
- zvládá zahrát základní tečkovaný rytmus
- běžně používá hry na nátrubek k efektivnějšímu výsledku cvičení
- samostatně užívá nátisková cvičení pro zlepšení své nátiskové kondice (retní vazby)
- přednese i skladby delšího charakteru (3 – 5 řádků)
- podle sluchu zopakuje na nástroj jednoduchý motiv
- hraje lidové písně v několika základních tóninách (alespoň třech)
- je schopen zahrát s učitelem dohromady a tím splnit požadavky na možnost začlenění do souborové výuky

4. ročník

Žák:

- plně využívá bráničního dýchání pro tvorbu tónu a práci s rozsahem
- hraje mollovou stupnici (harmonickou, melodickou) a tónický kvintakord
- při hře používá široké spektrum dynamických a artikulačních znamének
- vytleská rytmické útvary s užitím šestnáctinových not, synkop, triolu
- vystihne náladu složitější skladby
- hraje legato u vyšších intervalů
- hraje z paměti skladbu adekvátní k jeho hráčské vyspělosti
- je schopen se vyrovnat s trémou na pódiu
- je zapojen do souborové hry, kde rozvíjí své dovednosti
- žák je schopen o nástroj pečovat, čistit a mazat jednotlivé části

5. ročník

Žák:

- zahraje durovou a mollovou stupnici do 4b a 4 #
- nastuduje skladby různých slohových období a klade důraz na vhodnou interpretaci
- používá tón ve všech dynamických rozdílech v celém svém rozsahu
- je schopen vystihnout melodickou frázi a samostatně si připravit nádechová znaménka

- při přednesu pracuje s melodickými ozdobami
- v přípravě využívá složitějších nátiskových cvičení
- samostatně pracuje s barvou tónu (dynamika, tlumení rukou)

6. ročník

Žák:

- dovede předvést stupnici technicky a v rychlejším tempu
- zahraje dominantní septakord
- zahraje zmenšený septakord
- podílí se na dramaturgii svého absolventského repertoáru a zahajuje přípravu na absolventský výkon
- je schopen jednoduché transpozice
- aktivně hraje s druhými nástroji, s klavírem; umí se doladit, orientuje se plně ve svém partu a dokáže se přizpůsobovat ostatním

7. ročník

Žák:

- při hře používá výrazové prostředky (dynamika, frázování, výslovnost)
- zahraje z listu skladby náročností spadající do 5. ročníku
- využívá náhradních prstokladů
- zvládá zahrát stupnice do 7b a 7#
- část svého absolventského výkonu zahraje z paměti
- využívá všech přednesových prostředků k dosažení maximálního přednesového výkonu
- ovládá elementární transpozici
- samostatně pracuje při korepetici
- aktivně se zapojuje do hudebního dění ve škole

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- samostatně ovládá nátisková cvičení pro udržování a zvyšování svých hráčských schopností
- vystihne vhodný způsob provedení interpretované skladby
- využívá pomocné techniky pro zapamatování skladby
- při hře z listu dbá na metrickou pravidelnost, vyhledává fráze a orientuje se v notovém zápise
- má znalosti ohledně vypořádávání se s trémou a etiky veřejného vystupování
- poznatky získané poslechem aplikuje na vlastní interpretaci
- pracuje na svém koncertním repertoáru, dle svého zájmu si vybírá skladby
- aktivně se zapojuje do školních koncertních projektů v rámci souborů

II. ročník

Žák:

- při hře uplatňuje všechny své doposud získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v kvartovém kruhu (stupnice, akordy, krátké hudební motivy)
- hraje násobné staccato (dvojitý, trojitý jazyk)
- využívá nástroj ve všech dynamických rovinách
- samostatně připravuje na různé hudební projekty v rámci školy (koncert, soubor, orchestr)

III. ročník

Žák:

- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zahraje zpaměti skladbu odpovídající úrovni
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové
- techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, připravuje si svůj absolventský program dle svého zájmu
- společně s pedagogem tvoří svůj vlastní hudební projekt

IV. ročník

Žák:

- je schopen se samostatně připravovat na svá vystoupení
- hraje skladby odpovídající úrovni
- přináší do své hry vlastní interpretační názor
- dovede vést svůj hudební projekt jako vedoucí souboru
- využívá veškerých schopností a dovedností k přípravě a realizaci svého absolventského výkonu

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.15 Studijní zaměření Hra na pozoun

Charakteristika studijního zaměření

Posláním studijního zaměření Hra na pozoun je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Studium je rozděleno do sedmiletého I. a čtyřletého II. základního stupně.

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola dále nabízí možnost přípravného studia.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje pozounu a ošetřováním nástroje. Seznamuje se s technickými a výrazovými možnostmi nástroje a učí se je správně používat při vyjadřování hudebních myšlenek. Poznává literaturu nástroje a učí se správné interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů. Podle svých schopností si vytváří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a nátiskovým schopnostem žáka a aby zohledňoval jeho individuální zájem.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Výuka probíhá v přátelském tónu. Tvůrčí proces je veden jako dialog vůdčí osobnosti pedagoga s individualitou žáka, při kterém se oba snaží rozvíjet žákovo hudební cítění, talent a osobnost.

Žáci jsou podporováni v účasti na nejrůznějších koncertech, přehlídkách a soutěžích. Pokud žák projeví výjimečný talent a zájem o studium hudby na odborné škole vyššího stupně, naši pedagogové jsou schopni ho dostatečně připravit k talentovým zkouškám.

Cílem studia hry na pozoun je rozvíjet přirozenou muzikálnost a talent, pěstovat všestrannou nátiskovou a technickou vyspělost a osobitý projev žáka.

Přípravné studium II. stupně

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. Hlavním úkolem přípravného studia je zvládnout základní problematiku hry. Je to zejména správný postoj, držení nástroje a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě také správné posazení nátrubku na rtech, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a pohybem ruky. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plány

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na pozoun	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře dodržuje správný postoj (správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla s důrazem na uvolněnost a přirozenost)
- správně drží nástroj
- prokáže znalost základních prvků pozounové hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbině
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na pozoun		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na pozoun		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na pozoun

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře využívá správného držení těla (s důrazem na uvolněný a přirozený postoj, správné držení páteře, rozložení hmotnosti těla na celá chodidla)
- při držení nástroje využívá levou ruku, která drží váhu celého nástroje a vzpírá jej zdola a pravou ruku, která posouvá snížec (nesmí nikdy nástroj vzpírat)
- prokáže znalost základních prvků pozounové hry
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbině
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- umí zahrát stupnice Es dur, d moll a F dur
- umí zahrát tóny na 1. – 4. poloze v rozsahu G – f₁
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, snížcová technika)
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato, staccato, tenuto
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- umí zahrát stupnici do 2# nebo b v jedné oktávě, orientuje se v daných tóninách)
- umí zahrát stupnice B dur, g moll, C dur a c moll
- umí zahrát tóny na 1. – 6. poloze a orientuje se v daných polohách
- zahraje tóny v rozsahu F – g₂ dle nátiskových možností žáka
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, snížcová technika)
- užívá žeberně – brániční dýchání a tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápisu
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- ovládá prvky jednoduché improvizace a je schopen souhry alespoň s jedním jiným nástrojem
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- poznává skladby různých stylových období
- umí zahrát stupnice D dur, e moll, G dur, A dur, a moll, orientuje se v daných tóninách
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou a snížcovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- orientuje v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů mimo dané pomlky
- podle individuální vyspělosti dovede při hře na nástroj užívat dynamické odstíny
- při hře užívá základní tempová rozlišení
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- umí zahrát tóny na 1. – 7. poloze, v rozsahu E – b₂, dle nátiskových možností žáka
- je schopen přesně zahrát náročnější etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- je schopen hrát v celém rozsahu nástroje, bezpečně ovládá svůj nástroj
- dokáže reprodukovat obtížnější notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů
- při hře využívá rozličné druhy artikulace, je seznámen s novým způsobem nasazování (dvojitý jazyk)
- zvládá hru na nástroj v dynamických odstínech, užívá při hře crescendo a decrescendo
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu (přiměřené obtížnosti)
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu, lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- plně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních
- je schopen interpretace závažnější přednesové skladby s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- prokáže cílevědomou práci na rozvoji kvalitního tónu
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- používá všechny druhy artikulace
- chápe význam tvorby fráze a s tím související problematiku nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 6# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- při hře používá všechny druhy artikulace
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- předvede nastudovaný repertoár na veřejném absolventském koncertu

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- tvoří znělý, otevřený, intonačně čistý tón
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- hry v dynamických a tempových rozlišeních
- přiměřeně individuální vyspělosti zrychluje a synchronizuje snížcovou techniku s prací jazyka v celém rozsahu nástroje
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu – hudba klasická, jazzová, populární
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen vlastního hudebního vyjádření
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- svou profilaci a hudební vyzrálou předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.16 Studijní zaměření Hra na tubu

Charakteristika studijního zaměření

Posláním studijního zaměření Hra na tubu je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Studium je rozděleno do sedmiletého I. a čtyřletého II. základního stupně.

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola dále nabízí možnost přípravného studia.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje tuby a ošetřováním nástroje. Seznamuje se s technickými a výrazovými možnostmi nástroje a učí se je správně používat při vyjadřování hudebních myšlenek. Poznává literaturu nástroje a učí se správné interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů. Podle svých schopností si vytváří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a nátiskovým schopnostem žáka a aby zohledňoval jeho individuální zájem.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Žák své umělecké studium organicky začleňuje do svých aktivit. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Výuka probíhá v přátelském tónu. Tvůrčí proces je veden jako dialog vůdčí osobnosti pedagoga s individualitou žáka, při kterém se oba snaží rozvíjet žákovo hudební cítění, talent a osobnost.

Žáci jsou podporováni v účasti na nejrůznějších koncertech, přehlídkách a soutěžích. Pokud žák projeví výjimečný talent a zájem o studium hudby na odborné škole vyššího stupně, naši pedagogové jsou schopni ho dostatečně připravit k talentovým zkouškám.

Cílem studia hry na tubu je rozvíjet přirozenou muzikálnost a talent, pěstovat všestrannou nátiskovou a technickou vyspělost a osobitý projev žáka.

Přípravné studium II. stupně

Pro začínající starší žáky a pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia škola nabízí možnost přípravného studia. Hlavním úkolem přípravného studia je zvládnout základní problematiku hry. Je to zejména správné držení těla, držení nástroje a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě také správné posazení nátrubku na rtech, nasazení a ukončení tónu. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená postupová zkouška na závěr školního roku.

Učební plány

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na tubu	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- při hře dodržuje správné držení těla a nástroje
- prokáže znalost základních prvků hry na tubu
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbině
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- orientuje se v základních rytmech a jejich notovém zápise, dokáže zahrát jednoduché melodie nebo písně
- rozlišuje hru legato a non legato
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- prokáže schopnost vývoje

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na tubu		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na tubu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na tubu

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- ví, z jakých částí je nástroj složen, umí jej popsat a zná zásady údržby a ošetřování
- má osvojenou schopnost pravidelné domácí přípravy
- je seznámen se základy správného dýchání
- při hře využívá správného držení těla a správného držení nástroje
- prokáže znalost základních prvků hry na tubu
- umí tvořit tón použitím správného nátisku a správně vytvořené retní štěrbiny
- umí pomocí nasazení utvořit začátek a konec tónu
- umí zahrát stupnice F dur a B dur
- umí zahrát tóny v rozsahu od F kontra do c
- orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů (cvičení ze školy, lidové písně)
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky

2. ročník

žák:

- dovede dobře ovládat nástroj (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- ovládá správné žeberně-brániční dýchání
- při hře prokáže smysl pro rytmus a čistý, kvalitní tón
- dbá na intonaci a kvalitu tónu v dosaženém rozsahu
- dokáže rozlišit legato a tenuto a hraje i jejich kombinace
- ovládá jednoduché prvky improvizace (hra na ozvěnu)
- pozná základní náladu písně či jednoduchého cvičení
- umí zahrát stupnice F dur, B dur, C dur a G dur a orientuje se v daných tóninách
- zahraje tóny v rozsahu od F kontra do f v základní dynamice
- je schopen přesně interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladbičky
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, prstová technika)
- tvoří kvalitní a intonačně čistý tón
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary, orientuje se v jejich notovém zápisu
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- poznává skladby různých stylových období
- umí zahrát durové stupnice do 3 # a 3 b, orientuje se v daných tóninách
- zahraje tóny v rozsahu od F kontra do f s použitím dynamických odstínů
- umí zahrát crescendo a decrescendo
- je schopen přesně interpretovat cvičení ze školy nebo etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje

4. ročník

žák:

- bezpečně ovládá dechovou a prstovou techniku
- využívá při hře kvalitní, intonačně čistý tón
- orientuje se v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- chápe význam fráze a s tím související problematiku tvoření nádechů mimo dané pomlky
- při hře užívá základní tempová rozlišení a hraje již skladby v rychlejším tempu
- ovládá hru tenuto, legato a staccato v různých dynamikách
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen samostatně nastudovat cvičení nebo píseň
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- umí zahrát durové stupnice do 4 # a 4 b, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát tóny v rozsahu F kontra do g
- je schopen přesně zahrát náročnější etudu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace závažnější přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

5. ročník

žák:

- bezpečně ovládá svůj nástroj a orientuje se v basovém klíči
- dokáže reprodukovat obtížnější notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů
- zvládá hru na nástroj v dynamických odstínech, užívá při hře crescendo a decrescendo
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru
- je schopen hry z listu (přiměřené obtížnosti)
- dovede samostatně nastudovat cvičení, etudu, lehčí přednesovou skladbu
- interpretuje skladby a cvičení individuálně vhodného rozsahu, směřuje k schopnosti interpretovat několik různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 5# nebo b, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát tóny v rozsahu F kontra do g
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- plně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních

- je schopen interpretace závažnější přednesové skladby s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

6. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti
- prokáže cílevědomou práci na rozvoji kvalitního tónu
- dle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování, agogiku, různé způsoby nasazování
- používá všechny druhy artikulace i v rychlejším tempu
- chápe význam tvorby fráze a s tím související problematiku nádechů
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- interpretuje skladby individuálně vhodného rozsahu, je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- umí zahrát stupnici do 6# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- umí zahrát tóny v rozsahu F kontra do b
- přednese dvě etudy v kontrastním stylu nebo tempu
- dle dosažených schopností přednese závažnější přednesovou skladbu s doprovodem nejméně jednoho akustického nástroje
- je schopen veřejně interpretovat nastudovanou skladbu na koncertě

7. ročník

žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dle individuální vyspělosti zvládá hru v různých rytmických členěních, dynamických a tempových rozlišeních, chápe význam fráze
- při hře používá všechny druhy artikulace
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji, je zapojen do komorního souboru
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- umí zahrát stupnici do 7# nebo b v dosaženém rozsahu, orientuje se v daných tóninách
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře
- předvede nastudovaný repertoár na veřejném absolventském koncertu

II. stupeň

I. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- cílevědomě užívá žeberně-bráničního dýchání
- přiměřeně individuální vyspělosti tvoří znělý, otevřený a intonačně čistý tón
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání a frázování

- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá podle svých individuálních možností hru z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

II. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a to v celém rozsahu nástroje
- tvoří znělý, otevřený, intonačně čistý tón
- je schopen vědomé práce s barvou a charakterem tónu
- hraje v dynamických a tempových rozlišeních
- umí samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu – hudba klasická, jazzová, populární
- vytváří si vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen vlastního hudebního vyjádření
- při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

III. ročník

žák:

- uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje (dynamika, tempová rozlišení, agogika a frázování)
- prohlubuje samostatnou práci s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k studiu a vyhledávání nových skladeb podle vlastního výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

IV. ročník

žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových znalostí a dovedností
- samostatně pracuje s intonací, kvalitou a barvou tónu
- přiměřeně individuální vyspělosti uplatňuje vlastní názory na interpretaci skladeb různých stylových období
- v rámci souborové hry zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu
- je schopen vlastního výběru skladby a tuto následně nastudovat podle svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu
- prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře

- svou profilaci a hudební vyzrálost předvede na veřejném absolventském koncertu
- v případě zájmu je připraven na talentové zkoušky ke studiu na vyšší umělecké škole

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.17 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Kytara již dlouhá léta patří k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Je to nástroj se širokým uplatněním jak ve hře sólové, tak i komorní, souborové a orchestrální. Tato skutečnost vychází ze staleté hráčské tradice, z bohaté hodnotné literatury obsahující všechna hudební období včetně pozornosti soudobých významných skladatelů.

Kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Zaměření výuky je sestaveno tak, aby obsahovalo tyto různé možnosti nástroje.

Vyučování slouží k upevňování, prohlubování a rozvíjení základních technických a výrazových dovedností žáka, k tvorbě a rozšiřování repertoáru na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti. Ve hře komorní a souborové získává žák zkušenosti, které rozšiřují jeho hudební rozhled.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí přípravě žáka tak, aby si osvojil její správné zásady. Důležitým cílem je dosáhnout toho, aby žák své umělecké studium organicky začlenil do svých aktivit.

Posláním studijního zaměření je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Cílem studia hry na kytaru je postupně získávat technickou vyspělost, která pomůže sloužit jako prostředek k rozvíjení výrazové složky hry a získání osobitého muzikálního projevu žáka.

V průběhu studia je žák také seznámen s historií a vývojem kytary. Podle svých schopností si postupně vytvoří svůj vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým schopnostem žáka a aby zohledňoval jeho individuální zájem. Žák má možnost se průběžně seznámit se skladbami různých autorů a stylových období. Podle technické a hudební vyspělosti se může uplatnit v různých hudebních uskupeních (komorní hra, soubory). Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně ve skupině

dvou žáků. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na kytaru, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Hra na kytaru		1
Hudební prvouka	1	1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Přípravné studium II. stupně

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia hry na kytaru může být přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být vyšší než 13 let. Během přípravného studia by žák měl získat vědomosti a dovednosti takové, aby mohl plynule navázat na osnovy pro II. stupeň. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na kytaru	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absoluuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- dodržuje správné sezení a držení nástroje
- dbá na správné postavení pravé a levé ruky
- orientuje se na struně e, h v I.- IV. poloze
- aplikuje základní úhoz pravé ruky na prázdných strunách
- je schopen při výuce aktivně reagovat

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na kytaru		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na kytaru

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- zvládá správné držení nástroje a postavení obou rukou
- respektuje prstoklady pravé a levé ruky
- plynule přechází ze struny na strunu
- orientuje se v I. - IV. Poloze na melodických strunách (e, h, g)
- hraje lidové písně - pouze melodii
- využívá základní akordy na prázdných strunách s využitím 2-3 prst
- uplatňuje jednoduchá technická cvičení

2. ročník

žák:

- zapojuje hru palcem s ostatními prsty
- pravidelně střídá prsty „i, m“ (ukazovák, prostředník)
- orientuje se v I. - IV. poloze na všech strunách
- hraje technická cvičení, využívá 1. - 4. prst
- dodržuje rytmus ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- kombinuje základní akordy s využitím prázdných strun
- využívá základy doprovodu k lidovým a umělým písním
- hraje jednoduché etudy a přednesové skladbičky
- zahraje dueta s učitelem

3. ročník

žák:

- zvládá technická cvičení s využitím všech 6-ti strun
- požívá hru trioly, tečkovaného rytmu, shufle
- zvládá základy tvoření tónu hry dopadem a bez dopadu
- hraje etudy a přednesové skladby z různých stylových období
- hraje akordy a doprovody k lidovým a umělým písním
- zahraje dueta s učitelem
- je schopen rozlišit melodii a basovou linku
- aplikuje ve hře dynamiku
- zvládá jednoduchou hru z listu – melodie v I. - IV. poloze

4. ročník

žák:

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu včetně kadencí
- dbá na plynulost a vyrovnanost v rychlejších pasážích a je schopen ve skladbě udržet jednotné tempo
- orientuje se ve vyšších polohách na struně e, h
- rozvíjí základy specifických kytarových technik (legato, glissando...)
- je schopen rozeznat rozdílnost ve skladbách různých stylových období
- dbá na dynamické odlišení ve skladbách
- chápe základy žánrových skladeb (foxtrot, blues...)
- hraje s dalším nástrojem v souborové hře

5. ročník

žák:

- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy včetně kadencí
- tvoří tón pomocí nehtu
- aplikuje ve skladbách malé „barré“
- orientuje se ve vyšších polohách na struně e, h, g
- prohlubuje si znalosti v žánrových skladbách
- zapojuje do hry již získané technické dovednosti
- používá doprovody k lidovým a umělým písním
- zvládá jednoduchou hru z listu se zapojením basových tónů

6. ročník

žák:

- hraje durové a mollové stupnice přes tři oktávy včetně kadencí
- dbá na kvalitu tónu tvořeného nehtem
- aplikuje hru velkého „barré“
- zvládá základy kytarové techniky: legato, glissando, hru flažoletů, tlumené strun atp.
- samostatně uplatňuje nácvik částí skladeb
- dovede transponovat lidové a umělé písně do jiných tónin
- vytváří přirozené fráze a dbá na dynamické rozlišení ve skladbách

7. ročník

žák:

- ovládá durové a mollové stupnice přes tři oktávy včetně kadencí
- hraje rozklady kvintakordů
- dovede individuálně zařadit přípravné cvičení k etudám a skladbám
- užívá výrazové prostředky ve skladbě
- dbá na využití celého spektra svého nástroje
- je schopen hra interpretovat skladby o více částech
- zvládá hru z listu podle svých individuálních schopností
- hraje v souboru

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dodržuje doposud získané dovednosti a návyky
- kombinuje a zdokonaluje doposud získané technické a výrazové prostředky
- je schopen sám zařazovat stupnice a technický cvičení k dosažení požadovaného cíle
- hraje intervalové stupnice a tříhlasé rozklady kvintakordů
- dbá na charakteristické znaky při interpretaci skladeb
- hraje složitější akordy a aplikuje v doprovodech

II. ročník

žák:

- je schopen sám vyhodnotit potřebu hry etud, stupnic a technických cvičení
- hraje intervalové stupnice a tří - čtyřhlasé rozklady kvintakordů
- používá složitější akordy a doprovody v žánrových písních
- techniku a výrazové prostředky aplikuje i v souborové hře

III. ročník

žák:

- hraje skladby většího rozsahu a obtížnosti
- je schopen sám obohatit hru akordů a doprovodů
- realizuje delší sólový výstup

IV. ročník

žák:

- je schopen interpretace větších sólových skladeb
- dbá na rozšíření repertoáru dle svých individuálních potřeb
- využívá schopnost hry z listu
- doprovází písně nejrůznějších stylových odvětví

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.18 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru má ambici připravit všestranného hudebníka nejrůznějších stylů a hudebních seskupení. Základní studium I. stupně má sedm ročníků a je určeno pro mladší žáky. Starší žák, který neabsolvoval I. stupeň studia hry na elektrickou kytaru může být přijat do přípravného studia II. stupně, které trvá 1 rok. Věk žáka musí být vyšší než 14 let. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je potom úspěšně složená zkouška na závěr školního roku. Základní studium II. stupně má čtyři ročníky.

V průběhu studia je žák seznámen nejen s hrou na elektrickou kytaru ale i s její historií a vývojem, a to včetně kytarového vybavení a příslušenství. Seznamuje se s technickými a výrazovými možnostmi nástroje (zesilovače, kytarové efekty, multiefekty a procesory, pódiovou a studiovou technikou).

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí práci žáka tak, aby si osvojil její správné zásady pro celý život. Velký důraz je kladen také na komorní a souborovou hru (dueta, tria, kapela, orchestr). S tím je spojená i schopnost a pohotovost improvizace v jednotlivých tělesech. Ve vyšších ročnících žák postupně prohlubuje své vědomosti i v oblasti aranžování hudby (formy) nejenom pro svůj nástroj.

Cílem studia hry na elektrickou kytaru je schopnost hry z notové osnovy i tabulatury, pochopení nástroje jako takového a jeho funkce v hudbě. Žák se postupně naučí propojit a využít při vlastní interpretaci jednotlivé techniky s novými technikami a postupy. Pohybovat se v různých hudebních stylech (blues, rock, folk, metal), improvizovat jak v doprovodech, tak při sólovém hraní, aranžovat kytarové party a písně.

Přípravné studium II. stupně

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia hry na elektrickou kytaru může být přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být vyšší než 13 let. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na elektrickou kytaru	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- dodržuje správné sezení a držení nástroje
- dbá na správné postavení pravé a levé ruky
- orientuje se na struně e, h v I.- IV. poloze
- aplikuje základní úhoz pravé ruky na prázdných strunách
- je schopen při výuce aktivně reagovat

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na elektrickou kytaru		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na elektrickou kytaru		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na elektrickou kytaru

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

žák:

- zvládá správné držení nástroje a postavení obou rukou
- respektuje prstoklady pravé a levé ruky
- plynule přechází ze struny na strunu
- orientuje se v I. - IV. poloze na melodických strunách (e, h, g)
- hraje lidové písně - pouze melodii
- využívá základní akordy na prázdných strunách
- uplatňuje jednoduchá technická cvičení

2. ročník

žák:

- zapojuje hru palcem s ostatními prsty
- pravidelně střídá prsty „i, m“ (ukazovák, prostředník)
- orientuje se v I. - IV. poloze na všech strunách
- hraje technická cvičení, využívá 1. - 4. prst
- dodržuje rytmus ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- kombinuje základní akordy s využitím prázdných strun
- využívá základy doprovodu k lidovým a umělým písním
- hraje jednoduché etudy a drobné přednesové skladby
- hraje dueta s učitelem

3. ročník

žák:

- zvládá technická cvičení s využitím všech 6-ti strun
- požívá hru trioly, tečkovaného rytmu, shuffle
- zvládá základy tvoření tónu hry dopadem a bez dopadu
- hraje etudy a přednesové skladby různých stylových období
- hraje akordy a doprovody k lidovým a umělým písním
- hraje dueta s učitelem
- je schopen rozlišit melodii a basovou linku
- aplikuje ve hře dynamiku
- zvládá jednoduchou hru z listu – melodie v I. - IV. poloze

4. ročník

žák:

- orientuje se v zapojení nástroje, nastavení zesilovače
- dodržuje správné sezení a držení nástroj
- hraje pouze na čistý zvuk
- dbá na správné postavení pravé a levé ruky
- aplikuje základní úhoz trsátkem pouze dolů na prázdných strunách
- kombinuje základní akordy s využitím prázdných strun
- hraje s dalším nástrojem v souborové hře

5. ročník

žák:

- hraje pouze na čistý zvuk bez efektu (clean)
- aplikuje střídavý úhoz trsátkem

- orientuje se v I. - IV. poloze na všech strunách
- hraje technická cvičení, využívá 1. - 4. prst
- využívá základy doprovodu k lidovým a umělým písním
- hraje jednoduché etudy a drobné přednesové skladby
- hraje s dalším nástrojem

6. ročník

žák:

- zvládá technická cvičení s využitím všech 6-ti strun
- používá trioly, tečkovaného rytmu, shufle
- hraje etudy a přednesové skladby různých stylů – blues, rock, funky
- rozšiřuje hru akordů a doprovodů k lidovým a umělým písním
- aplikuje hru malého „barré“
- zvládá hru z listu – melodie v I. - IV. Poloze
- nachází rozdíly mezi čistým a zkresleným zvukem
- používá harmonicky bohatší akordy
- aplikuje ve hře dynamiku
- hraje v souborové hře v různých tělesech

7. ročník

žák:

- hraje pentatonické stupnice, durové a mollové stupnice v poloze
- orientuje se ve vyšších polohách
- zvládá základy kytarové techniky: tlumení strun, flažolety, legato, vytahování strun atp.
- používá kytarové triky jako základ improvizace
- dovede individuálně zařadit přípravná cvičení k etudám a skladbám
- používá zkreslený zvuk
- hraje složitější akordy a aplikuje v doprovodech
- hraje v souborové hře v různých tělesech

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dodržuje doposud získané dovednosti a návyky
- používá techniku „chicken picking“
- je schopen použít pentatoniku a bluesové stupnice v improvizaci
- orientuje se v základních efektech s využitím v hudbě
- hraje bluesové a rockové standardy
- aplikuje akordy v žánrové hudbě
- dbá na charakteristické znaky při interpretaci skladeb

II. ročník

žák:

- je schopen sám zařazovat stupnice a technická cvičení k dosažení požadovaného cíle (chromatické, bluesové stupnice, mody)
- zvládá základy speciálních kytarových technik: arpeggio, tapping, slide
- orientuje se v základních znacích specifických hudebních stylů a technik – metal, rock, funky, jazz
- hraje skladby většího rozsahu a obtížnosti

III. ročník

žák:

- hraje intervalové stupnice a tří - čtyř hlasé rozklady kvintakordů
- je schopen hrát sólové skladby s doprovodem
- používá složitější akordy a doprovody v žánrových písních

IV. ročník

žák:

- využívá stupnice: durové, mollové, chromatické, bluesové a mody v improvizaci
- hraje jazzové standardy
- dbá na rozšíření repertoáru dle svých individuálních potřeb
- využívá schopností hry z listu
- doprovází písně nejrůznějších stylových odvětví

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.19 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Málokterý nástroj prošel v uplynulém období tak prudkým vývojem jako basová kytara. S nástupem beatové hudby v šedesátých letech vytlačila skoro úplně tradiční kontrabas z rytmické sekce. Elektrické zesílení přináší úplně nové zvukové možnosti, čímž se nástroj stává důležitým prvkem hudebních skupin. Mnohem větší technická pohyblivost basové kytary ve srovnání s kontrabasem vedla při instrumentacích k rytmicky zajímavému, někdy i velmi složitému vedení basu a otevřela větší improvizační sólové možnosti. Na baskytaristu/ku se dnes kladou vysoké požadavky, které počítají se solidním hudebním vzděláním. Zaměření výuky je sestaveno tak, aby absolvent těmto požadavkům dostál.

Vyučování slouží k upevňování, prohlubování a rozvíjení základních technických a výrazových dovedností žáka, k tvorbě a rozšiřování repertoáru na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti. Ve hře souborové získává žák zkušenosti, které rozšiřují jeho hudební rozhled.

Studijní zaměření věnuje mimořádnou pozornost samostatné domácí přípravě žáka tak, aby si osvojil její správné zásady. Důležitým cílem je dosáhnout toho, aby žák své umělecké studium organicky začlenil do svých aktivit.

Posláním studijního zaměření je připravit samostatného, dobrého a pohotového hudebníka – amatéra, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb v ansámblové hře.

Cílem studia hry na baskytaru je postupně získávat technickou vyspělost, která pomůže sloužit jako prostředek k rozvíjení výrazové složky hry a získání osobitého muzikálního projevu žáka.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje basové kytary, funkcí mechaniky a elektroniky. Podle svých schopností si vytvoří svůj vlastní sólový či individualizovaný repertoár. Při jeho výběru je důsledně dbáno, aby byl úměrný technickým a intelektuálním schopnostem žáka, aby zohledňoval jeho individuální zájem. Žák má možnost se průběžně seznámit se skladbami různých autorů a stylových období. Podle technické a hudební

vypěstlosti se může uplatnit v různých kapelách. Systematická pozornost je věnována také hře z listu a improvizaci, které rozvíjí nabyté dovednosti a pohotovost.

Přípravné studium II. stupně

Žák, který neabsolvuje I. stupeň bude přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být vyšší než 13 let. Žák by měl během přípravného studia získat vědomosti a dovednosti takové, aby mohl plynule navázat na osnovy pro II. stupeň.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na basovou kytaru	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- dodržuje správné sezení a držení nástroje
- dbá na správné postavení pravé a levé ruky
- aplikuje základní úhoz pravé ruky na prázdných strunách
- je schopen základního ovládní zesilovače

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na basovou kytaru		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na basovou kytaru		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na basovou kytaru

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- zvládá správné držení nástroje a postavení obou rukou
- respektuje prstoklady pravé a levé ruky
- pravidelně střídá prsty pravé ruky na volné struně G
- hraje jednoduchá technická cvičení

2. ročník

žák:

- pravidelně střídá prsty pravé ruky
- hraje technická cvičení
- je schopen udržet rytmus ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- orientuje se v historii nástroje a jeho různých typech
- aplikuje tlumení strun palcem pravé ruky
- hraje na prázdných strunách G, D

3. ročník

žák:

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu
- používá baskytarové doplňky (kabely, struny, aparát)
- ovládá základy basové notace
- hraje na všech prázdných strunách G, D, A, E
- užívá metronom - je schopen ve skladbě udržet jednotné tempo
- dbá na dynamické odlišení ve skladbách
- respektuje základní pravidla žánrových skladeb (foxtrot, blues...)

4. ročník

žák:

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu včetně kadence
- zapojuje do hry již získané technické dovednosti
- zvládá jednoduchou hru z listu
- s pomocí metronomu zahraje rytmická členění (čtvrtňové, osminové, triolové a šestnáctinové)
- hraje s dalším nástrojem v souborové hře
- vytvoří jednoduchý doprovod k písni dle vlastního výběru

5. ročník

žák:

- hraje molové stupnice přes jednu oktávu včetně kadencí
- samostatně uplatňuje nácvik částí skladeb
- dovede transponovat jednoduchou lidovou či umělou píseň do jiných tónin
- vytváří přirozené fráze a dbá na dynamické rozlišení ve skladbách
- dbá na přesnost hry s metronomem
- doprovází drobnou přednesovou skladbu

6. ročník

žák:

- ovládá durové a mollové stupnice přes dvě oktávy včetně kadencí
- hraje rozklady kvintakordů
- zahraje dvě etudy v kontrastním tempu nebo stylu (legato, staccato)
- je schopen interpretovat skladby o více částech
- zvládá hru z listu podle svých individuálních schopností
- je schopen hrát v souborové hře v různých tělesech
- zaměřuje se na tvorbu doprovodu žánrově oblíbených skladeb

7. ročník

žák:

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu svým způsobem vyjádřit a interpretovat nejjednoduššími výrazovými prostředky
- je schopen doprovodit jednoduché písně a známé melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souborové a orchestrální hře a v souhře s dalšími nástroji
- aplikuje výrazové prostředky (staccato, legato, tenuto, glissando, vibrato) a dynamiku
- zahraje chromatickou stupnici

II. stupeň

I. ročník

žák:

- využívá získané dovednosti a návyky
- kombinuje získané technické a výrazové prostředky
- volí vhodné stupnice a technická cvičení k dosažení požadovaného cíle
- hraje intervalové stupnice a sekvence stupnic
- dbá na charakteristické znaky při interpretaci skladeb
- využívá jednoduché prvky improvizace v rámci kadenčního myšlení

II. ročník

žák:

- je schopen sám vyhodnotit potřebu hry etud, stupnic a technických cvičení
- hraje intervalové stupnice a sekvence se složitějším rytmickým členěním
- své dovednosti aplikuje v souborové hře
- aplikuje další basové techniky na základě osobního zájmu (např. slap, tapping, hammering)
- chápe formu skladby (harmonii)

III. ročník

žák:

- vyjadřuje a prohlubuje své dovednosti a fantazii
- hraje skladby většího rozsahu a obtížnosti
- je schopen sám obohatit hru doprovodů improvizací
- aplikuje své technické dovednosti

IV. ročník

žák:

- využívá všechny dosažené dovednosti a interpretační schopnosti
- je schopen interpretace různých doprovodů a menších sólových skladeb

- dbá na rozšíření repertoáru dle svých individuálních potřeb
- využívá schopností hry z listu
- ovládá tvorbu různých žánrových doprovodů
- umí si poradit s improvizací na dané téma

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.20 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika studijního zaměření

Bicí nástroje (zvané též perkuse) jsou nejstarší a také nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Právě proto mají velkou tradici v hudbě moderní, umělecké i nonumělecké. V populární hudbě jsou podstatnou součástí většiny hudebních těles. Na naší škole je to hudební zaměření s dotací jedné hodiny týdně, ve vyšších ročnících rozšířené o hodiny souborové hry.

V průběhu studia klademe důraz na domácí přípravu a její kvalitu, následný dialog a řešení problematiky látky, techniky hry, stylovou různorodost a multižánrové povědomí. To se týká nejen hry na soupravu bicích nástrojů, ale i hry na perkuse a melodické bicí nástroje. Důležitým prvkem je schopnost improvizace, doprovodu a souhry s jinými hráči v jakémkoli souboru. Právě souborová hra věnovaná různým hudebním žánrům, je cílem a dává hře na bicí nástroje ten pravý význam a smysl. Nabízí žákovi možnost použít dosažené vědomosti a technické schopnosti v praxi, rozvíjet výrazové složky hry a komunikaci, hledat své uplatnění v kapele.

Posláním výuky hry bicích nástrojů na naší škole je vychovat samostatného a pohotového muzikanta vzájemnou spoluprací učitele a žáka, s předpokladem pokračování ve hře na hudební škole vyššího stupně.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na bicí nástroje, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Hra na bicí nástroje		1
Hudební prvouka	1	1

Poznámka: V případě mimořádného nadání může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky.

Přípravné studium II. stupně

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia hry na bicí nástroje může být přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být vyšší než 13 let. Během přípravného studia by žák měl získat vědomosti a dovednosti takové, aby mohl plynule navázat na osnovy pro II. stupeň. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na bicí nástroje	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- dbá na správné sezení při hře na malý buben
- fixuje správné držení paliček
- ovládá střídavé údery a zahraje krátké rytmické skupinky na malý buben v pomalých tempech
- pozná základní noty a pomlky zapsané v lince pro malý buben (celá, půlová, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$)
- orientuje se v notovém zápisu pro bicí soupravu (hi-hat, m. buben, v. buben)
- je schopen zahrát základní beatový doprovod
- zahraje jednoduchou etudu na malý buben

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na bicí nástroje

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- dbá na správné sezení při hře na malý buben
- fixuje správné držení paliček
- je schopen zatleskat jednoduché rytmické modely formou „otázka x odpověď“
- ovládá střídavé úderu a zahráje krátké rytmické skupinky na malý buben v pomalých tempech
- pozná základní noty (nota celá, půlová, $\frac{1}{4}$)

2. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- ovládá hru jednoduchého notového zápisu na malý buben
- je schopen zahrát na malý buben jednoduché rytmické modely formou „otázka x odpověď“
- pozná základní noty a pomlky zapsané v lince pro malý buben (celá, půlová, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$)
- orientuje se v notovém zápisu pro bicí soupravu (hi-hat, m. buben, v. buben)
- je schopen zahrát základní beatový doprovod

3. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- fixuje triolový systém a orientuje se v notovém zápisu a repetičích
- fixuje rytmickou kadenci ($\frac{1}{8}$, triola, $\frac{1}{16}$ nota)
- zahráje kombinovanou etudu na malý buben s triolami
- je schopen zahrát triolový a osminový doprovod s breaky

4. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- ovládá základní rytmickou kadenci
- je schopen zahrát kombinovanou etudu na malý buben s vířením
- fixuje návyky a systém domácí přípravy, cvičení na nástroj a spolupráci s metronomem

- doprovodí skladbu v triolovém a šestnáctinovém dělení s breaky
- je schopen souhry s jiným hráčem

5. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- zahraje kombinovanou etudu s dynamikou (f, mf, p) a akcenty
- aplikuje dosavadní znalosti na hru na perkusní nástroje
- ovládá základní rytmickou kadenci
- dokáže si optimálně nastavit nástroj
- fixuje shuffle doprovod
- doprovodí skladbu v triolovém a šestnáctinovém dělení na soupravu bicích a perkuse
- je schopen souhry s více hráči

6. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- zahraje kombinovanou etudu na malý buben s přírazy
- aplikuje dosavadní znalosti a schopnosti při hře na perkusní a melodické nástroje
- orientuje se v základní technice hry na melodické a perkusní nástroje
- doprovodí skladbu v shuffleovém rytmu s breaky
- orientuje se v notovém zápisu skladby a její formě
- je schopen souhry s hráči v souboru

7. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- zahraje kombinovanou etudu na malý buben
- ovládá různé techniky hry na soupravu (rimshot, cross-stick)
- vnímá náladu skladby, dokáže jí doprovodit
- zahraje etudu na bicí soupravu
- zahraje jednoduchou skladbu na melodický bicí nástroj
- je schopen souhry s ostatními hráči, hraje v souboru

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- zahraje kombinovanou etudu na malý buben se synkopami
- je schopen improvizace na perkuse a soupravu bicích nástrojů v rámci skladby formou sóla na určitý počet taktů
- doprovodí skladbu ve 2, 3 a 4 dobém taktu (swing, shuffle, rovně)
- ovládá správnou techniku hry nohou (dvojkop, skluz, šlapaná hi-hat)
- hraje v souboru
- zahraje jednoduchou melodii (lidovou píseň) na marimbu či vibrafon
- ovládá hru základních cvičení na tympány s tlumením

II. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- zahraje kombinovanou etudu na bicí soupravu a malý buben

- doprovodí skladbu v latinskoamerickém rytmu (bosa nova, samba)
- ovládá hru metličkami a plstěnými paličkami
- využívá celé spektrum techniky hry k doprovodu skladeb různých žánrů
- zná svou úlohu v souboru a chápe hru na bicí jako práci se zvukem, barvou a dynamikou
- hraje v souboru
- hraje z listu jednoduché etudy na marimbu a vibrafon
- žák je schopen naladit tympány a hraje cvičení na souhru

III. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- zná rytmickou kadenci, ligatury, polyrytmy a dokáže je využít při hře
- je schopen doprovodit skladbu v lichém metru s breaky na soupravu bicích a perkuse
- ovládá paradidlové doprovody a využívá paradidlů v breacích
- doprovodí skladbu z listu
- rozumí problematice hry a dokáže reagovat a doprovodit skladby žánrově různorodé
- hraje v souboru
- hraje z listu jednoduchý přednes na marimbu a vibrafon
- používá správně pedál u vibrafonu
- zvládá čtení partitury pro bicí nástroje

IV. ročník

žák:

- dodržuje správné držení paliček, sezení, uvolnění těla a rukou a vedení úderu při hře
- a dokáže tyto návyky vysvětlit a předat dál
- dokáže vysvětlit žákovi začátečníkovi problematiku hry na bicí soupravu
- je schopen improvizace v rámci i mimo skladbu
- je stylově univerzální, dokáže doprovodit skladby různých žánrů z not i v rámci improvizace
- hraje v souboru
- je seznámen s držením čtyř paliček na marimbu a vibrafon

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.21 Studijní zaměření Hra na melodické bicí nástroje

Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření hra na melodické bicí nástroje na II. stupni vychází z předpokladu, že žák již byl seznámen se základy hudební nauky a hrál již na nějaký hudební nástroj (klavír, klávesy, akordeon,

flétna...)). Předchozí studium bicích nástrojů není podmínkou. Během studia bude seznámen i se základy hry na soupravu bicích nástrojů, která s hrou na melodické bicí nástroje úzce souvisí.

Součástí výuky je i souborová hra, která je pro uplatnění v hudbě nezbytná. Dále pak všeobecné hudební povědomí a znalost bicích nástrojů v orchestru a způsoby notace v partech. Nedílnou součástí výuky je i výuka improvizace a hra na perkuse.

Na naší škole se snažíme vychovat pohotového muzikanta, který je schopen hrát v hudebních tělesech a je připraven pro další studia na školách vyššího stupně.

Přípravné studium II. stupně

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia hry na bicí nástroje může být přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být vyšší než 13 let. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hra na melodické bicí nástroje	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- je seznámen se všemi bicími nástroji blanzvučnými i samozvučnými v naší ZUŠ
- ví jak tvořit tón na marimbě a vibrafonu
- umí správně držet paličky
- zná základní techniku hry na tympány
- Ovládá držení paliček na malý buben a hraje jednoduché etudy

Základní studium

Učební plán

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na melodické bicí nástroje		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Souborová hra	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět absolvuje žák dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy nebo docházkou do pěveckého sboru. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve. V případě mimořádně schopného žáka lze studijní plán upravit podle potřeb žáka. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na melodické bicí nástroje

Školní výstupy

II. stupeň

I. ročník

žák:

- zahraje jednoduchou melodii (lidovou píseň) na marimbu či vibrafon
- ví jak tvořit tón na marimbě a vibrafonu
- ovládá hru základních cvičení na tympány s tlumením
- správně drží paličky na melodické nástroje, malý buben i tympány
- zná všechny bicí nástroje používané při naší výuce: bicí souprava, tympány, marimba, vibrafon, conga, bonga, cajon...

II. ročník

žák:

- hraje z listu jednoduché etudy na marimbu a vibrafon
- hraje stupnice v základních tóninách
- žák je schopen naladit tympány a hraje cvičení na souhru
- na malý buben zahraje paradiddle a etudu
- na bicí soupravu je schopen doprovodit kapelu v běžných stylech: rock, jazz
- hraje v souboru

III. ročník

žák:

- hraje z listu jednoduchý přednes na marimbu a vibrafon
- používá správně pedál u vibrafonu
- ovládá základní stupnice a akordy
- zvládá čtení partitury pro bicí nástroje
- na bicí soupravu ovládá doprovody v latinskoamerických rytmech
- hraje v souboru

IV. ročník

žák:

- je seznámen s držením čtyř paliček na marimbu a vibrafon
- ovládá základy improvizace a umí číst akordové značky
- hraje v souboru
- na bicí nástroje je schopen vymyslet part a ovládá hraní sóla
- využívá svých již získaných zkušeností, hudebních vědomostí a dovedností ke studiu nových skladeb a vyhledává skladby podle vlastního zájmu

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.22 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika studijního zaměření

Pěvecká výchova na naší škole má dlouholetou tradici. Cílem je hlavně zachování charakteru dětského hlasu, jeho lehkosti a přirozenosti. Pěvecké dispozice žáků se rozvíjejí individuálně, a proto vzhledem k trendům naší doby je třeba citlivě rozeznat a směřovat žáka dle jeho individuálních dispozic.

Co se klasického zpěvu týče, kromě přirozené barvy je třeba brát na zřetel i hlasový rozsah přijímaného žáka a posoudit kvalitu hlasu. Měl by být zdravý, přirozeně znělý a dostatečně perspektivní. Žák se naučí vyvíjet takovou intenzitu hlasu, aby bez mikrofonu dokázal hlas nésti přirozeným vibratem a vši dechovou technikou tak, aby touto intenzitou obsáhl dostatečně velký prostor.

Žák studující populární zpěv má na naší škole vytvořeny podmínky, které splňují kritéria výuky – vybavení učeben pro zpěv na mikrofon, tj. technika potřebná k rozvoji této činnosti, dále jsou k dispozici potřebné pěvecké materiály, audio a video technika, a odborná literatura. V sále školy je instalováno příslušné zvukové zařízení, které slouží nejen pěveckému oddělení.

Od 4. ročníku si žáci k sólovému zpěvu vybírají z nabídky povinně volitelných předmětů (pěvecký seminář nebo sborový zpěv).

Žáci pěveckého oddělení spolupracují se studenty z jiných oddělení školy (klavírní, smyčcové, dechové či tanečního oboru), a to nejenom v rámci naší školy, ale také ve spolupráci s jinými školami. Pravidelně se zúčastňují různých koncertů a soutěží, jednak v rámci ZUŠ, ale také dalších výměnných koncertů, soutěží, konkurzů atd.

Absolvent naší školy dokáže na odpovídající úrovni veřejně vystoupit, či pokud vykazuje výjimečný talent a zájem o hudbu jako takovou, pokračuje na odborných školách, jako je Státní konzervatoř, Konzervatoř J. Ježka atd.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků a proto je součástí Hudební prvouky, kdy ve druhém pololetí školního roku začne žák docházet do individuálních hodin v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně ve skupině dvou žáků. Spočívá v hravé formě osvojení si základních pěveckých dovedností a zjištění oprávněnosti volby hlavního předmětu, dle osobitých vloh a fyziologických dispozic. Přípravné studium sólového zpěvu zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů a zájmů o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium sólového zpěvu, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Hudební prvouka	1	1
Sólový zpěv		1

Školní výstupy

žák:

- dokáže samostatně zazpívat jednoduchou lidovou píseň
- dovede klidně, přirozeně dýchat a správně vyslovovat
- zazpívá čistě stupnici C dur nahoru i dolů
- prokáže schopnost vývoje

Přípravné studium II. stupně

Žák, který neabsolvoval I. stupeň studia sólového zpěvu může být přijat do přípravného studia II. stupně. Věk žáka musí být vyšší než 14 let. Studium spočívá v osvojení si základních pěveckých dovedností. Kritériem postupu do 1. ročníku II. stupně je úspěšně složená zkouška na závěr školního roku.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Sólový zpěv	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 14-ti let. Protože do II. stupně nastupují v tomto případě žáci každý s jinou „startovní čarou“, učivo je automaticky individuálně přizpůsobené potřebám žáka.

Školní výstupy

žák:

- je zapojen do stylu práce v pěveckém oddělení
- prokáže předpoklady k náročnějšímu studiu II. stupně

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace						
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Pěvecký seminář				1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Sólový zpěv		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Pěvecký seminář	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky: Povinně volitelný předmět si žák vybírá z nabídky dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga. Schopné žáky nižších ročníků (1. - 3. r.) je možno zařadit do jím příslušného sboru, nebo pěveckého semináře. Při mimořádných výsledcích studia jednotlivých žáků, lze na konci druhého pololetí přeřadit žáka do některého z vyšších ročníků bez absolvování či ročníků, a to po úspěšném vykonání postupových zkoušek ze všech předmětů. Žákům, kteří požádají písemně o navýšení hodinové dotace do 15. 6., může ředitel v následujícím školním roce povolit individuální výuku ve výši 1,5 až 2 vyučovací hodiny týdně, pokud prokáží, že se připravují na SŠ, nebo VŠ uměleckého směru v oboru, který na ZUŠ studují.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Sólový zpěv

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- zvládá správně nadechování, artikulaci a intonaci
- zachovává přirozený dětský projev
- prokáže smysl pro rytmus a čistý tón
- dle dosažených schopností interpretuje lidové a jednoduché dětské písně z paměti, s doprovodem klavíru

2. ročník

žák:

- rozšiřuje spontánně svůj hudební projev
- zdokonaluje ovládání dechu
- dbá na pěstování metrického, rytmického a tempového citění
- pozná náladu nacvičované písně
- dle dosažených schopností interpretuje lidové a jednoduché dětské písně z paměti, s doprovodem klavíru

3. ročník

žák:

- prohlubuje a rozvíjí elementární pěvecké návyky a dovednosti
- procvičuje probrané technické a výrazové prvky
- spojuje zvládnutí s teoretickými poznatky a uvědomělou hudební představou, přiměřeně svému věkovému stupni
- dle dosažených schopností interpretuje lidové a jednoduché písně z paměti, s doprovodem klavíru

4. ročník

žák:

- navazuje na dovednosti předchozích ročníků
- rozšiřuje a vyrovnává nenásilně hlasový rozsah dle svých možností

- pěstuje pohotovost při práci s hlasem
- vystihne samostatně atmosféru probírané písně
- propojuje znalosti z hudební teorie s probíranou literaturou
- zvládá práci s mikrofonom (při zaměření na populární zpěv)
- dle dosažených schopností interpretuje lidové písně a písně vhodné k jeho věku z paměti, s doprovodem klavíru nebo na hudební základ

5. ročník

žák:

- využívá získané pěvecké návyky a dovednosti
- dokáže zazpívat rozložený kvintakord dur i moll
- udrží ladění v jednoduchém dvojhlasu
- propojuje znalosti z hudební teorie s probíranou literaturou
- užívá svého přirozeného hudebního cítění při interpretaci písní
- zvládá zpěv na mikrofon (při zaměření na populární zpěv)
- dle dosažených schopností interpretuje lidové písně a písně vhodné k jeho věku z paměti, česky či anglicky, popř. jiným jazykem, za doprovodu klavíru nebo hudebního základu
- zná písňovou tvorbu významných českých skladatelů

6. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápisu skladeb
- rozezná základní intervaly sluchově
- orientuje se v notovém zápisu skladeb
- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci písní různých žánrů a stylů
- volí samostatně styl, který jej zajímá
- zvládá zpěv na mikrofon (při zaměření na populární zpěv)
- zvládá pěveckou kantilénu a rozezná vedení fráze
- ovládá kultivované vystupování na jevišti při sólovém či sborovém zpěvu
- dle dosažených schopností interpretuje lidové a náročnější písně odlišného charakteru a tempa z paměti, česky či anglicky, popř. jiným jazykem, za doprovodu klavíru, nebo jiného hudebního nástroje, např. kytary apod., nebo na hudební základ.

7. ročník

žák:

- je schopen samostatného pěveckého projevu
- dovede samostatně vybrat a nastudovat píseň vhodného stylu
- zajímá se o poznávání písní různého žánru (internet, youtube, školní archiv)
- sám nachází aktivně hudební literaturu a nové písně
- prokazuje svou tvůrčí fantazii
- rozezná základní intervaly a akordy sluchově
- orientuje se v notovém zápisu skladeb
- zvládá práci s mikrofonom (při zaměření na populární zpěv)
- spolupracuje aktivně s korepeticí
- poslouchá vybrané písně v podání různých interpretů
- nekopíruje své vzory, ale přináší vlastní výrazové prostředky
- ovládá kultivované vystupování na jevišti při sólovém i sborovém zpěvu
- ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením

II. stupeň

I. ročník

žák:

- navazuje na již získané pěvecké návyky
- orientuje se v notovém zápisu
- při zaměření na klasický zpěv je schopen zpívat náročnější klasické písně, dvojhlasy, trojhlasy a koncertantní árie
- rozlišuje jednotlivé hudební styly
- spolupodílí se na výběru vhodných písní lidových i umělých
- prokáže svůj samostatný náhled na interpretaci písně
- spolupracuje aktivně s korepeditorem
- správně intonuje ve vícehlasu
- zvládá práci s mikrofonom
- dokáže samostatně nastudovat cvičení či vybranou píseň
- je schopen účinkovat na školních koncertech sólově, či v rámci volitelných předmětů

II. ročník

žák:

- rozvíjí své získané dechové a hlasové návyky
- interpretuje kromě lidových písní i písně z historie české populární hudby, folku, či country, dále vhodné muzikálové árie česky i anglicky
- dokáže určit styl, ke kterému nejvíce inklinuje
- zvládá práci s mikrofonom (při zaměření na populární zpěv)
- je schopen zpívat náročnější klasické písně, dvojhlasy, trojhlasy a koncertantní árie (při zaměření na klasický zpěv)
- spolupracuje aktivně s korepeditorem
- nekopíruje své vzory, ale snaží se přinést něco ze svého naturelu
- spolupracuje se spolužáky na pěveckém semináři, v komorním zpěvu či ve sborovém zpěvu
- je schopen účinkovat na veřejných koncertech jak sólově, tak při sborech

III. ročník

žák:

- prohlubuje své pěvecké a interpretační návyky
- zpívá náročnější lidové písně bez mikrofону
- inspiruje se poslechem vybrané hudby či návštěvami koncertů
- uplatní se ve vícehlasu a přizpůsobí se v unisonu
- interpretuje vybrané jazzové či swingové písně dle svých dispozic (při zaměření na populární zpěv)
- spolupracuje aktivně s korepeditorem
- při zaměření na klasický zpěv je schopen zpívat náročnější klasické písně, dvojhlasy, trojhlasy a koncertantní árie
- umí používat mikrofon (při zaměření na populární zpěv)
- je schopen samostatně vybrat, nastudovat a interpretovat náročnější muzikálové v češtině či v angličtině, popř. dalším jazyku
- je schopen účinkovat na koncertech

IV. ročník

žák:

- odhadne své možnosti při zpěvu technicky náročnějších skladeb z oboru klasické i populární hudby, šansonu, muzikálu či jazzu – vyhovujících jeho naturelu
- spolupracuje aktivně s korepeditorem a komorním sborem, školním orchestrem či školním orchestrem
- je vnímavým posluchačem hudby
- ovládá kultivované vystupování na jevišti při sólovém i sborovém zpěvu
- sleduje celkové hudební dění
- ukončí studium absolventským koncertem

Vyučovací předmět Pěvecký seminář

Charakteristika

Pěvecký seminář patří do nabídky povinně volitelných předmětů, ze kterých si žák vybírá od 4. ročníku I. stupně z nabídky povinně volitelných předmětů dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga. Je to samostatný předmět, s vlastními cíli a metodami práce. Jeho posláním je naučit žáky schopnosti zpívání v duu, triu či v početnějším sboru. Nezanedbatelná je také schopnost převzít odpovědnost za výsledek společné práce.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pěvecký seminář

Školní výstupy

I. stupeň

4. ročník

žák:

- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpívání unisono či dvojhlasu
- interpretuje ve skupině dvou a více zpěváků písně různých stylových období
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti z individuální výuky i ve zpěvu unisono a vícehlasém zpěvu (dynamika, agogika, čistota tónu, artikulace, frázování)
- sleduje gesta vyučujícího, korepeditora či dirigenta a reaguje na ně
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- chápe principy společné práce (příprava, paměť, dochvilnost)

5. ročník

žák:

- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpívání unisono či dvojhlasu
- interpretuje ve skupině dvou a více zpěváků písně různých stylových období
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti z individuální výuky i ve zpěvu unisono a vícehlasém zpěvu (dynamika, agogika, čistota tónu, artikulace, frázování)

- sleduje gesta vyučujícího, korepetitora či dirigenta a reaguje na ně
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- chápe principy společné práce (příprava, paměť, dochvilnost)

6. ročník

žák:

- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpívání unisono či dvojhlasu
- interpretuje ve skupině dvou a více zpěváků písně různých stylových období
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti z individuální výuky i ve zpěvu unisono a vícehlasém zpěvu (dynamika, agogika, čistota tónu, artikulace, frázování)
- sleduje gesta vyučujícího, korepetitora či dirigenta a reaguje na ně
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- chápe principy společné práce (příprava, paměť, dochvilnost)

7. ročník

žák:

- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpívání unisono či dvojhlasu
- interpretuje ve skupině dvou a více zpěváků písně různých stylových období
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti z individuální výuky i ve zpěvu unisono a vícehlasém zpěvu (dynamika, agogika, čistota tónu, artikulace, frázování)
- sleduje gesta vyučujícího, korepetitora či dirigenta a reaguje na ně
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- chápe principy společné práce (příprava, paměť, dochvilnost)

II. stupeň

I. ročník

žák:

- interpretuje náročnější sborové party z paměti
- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpěvu unisono i ve vícehlasu
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky či doprovázejícími hráči na hudební nástroje
- zvládá s jistotou vedení svého hlasu v náročnějších skladbách
- vnímá interpretovanou skladbu komplexně a je schopen rozpoznat funkci jednotlivých hlasů
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- dbá při nácviu skladeb pokynů učitele, korepetitora, dirigenta či zpívajícího sólisty
- chápe a přijímá principy společné práce

II. ročník

žák:

- interpretuje náročnější sborové party z paměti
- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpěvu unisono i ve vícehlasu
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky či doprovázejícími hráči na hudební nástroje
- zvládá s jistotou vedení svého hlasu v náročnějších skladbách
- vnímá interpretovanou skladbu komplexně a je schopen rozpoznat funkci jednotlivých hlasů
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- dbá při nácviu skladeb pokynů učitele, korepetitora, dirigenta či zpívajícího sólisty
- chápe a přijímá principy společné práce

III. ročník

žák:

- interpretuje náročnější sborové party z paměti
- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpěvu unisono i ve vícehlasu
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky či doprovázejícími hráči na hudební nástroje
- zvládá s jistotou vedení svého hlasu v náročnějších skladbách
- vnímá interpretovanou skladbu komplexně a je schopen rozpoznat funkci jednotlivých hlasů
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- dbá při nácviu skladeb pokynů učitele, korepetitora, dirigenta či zpívajícího sólisty
- chápe a přijímá principy společné práce

IV. ročník

žák:

- interpretuje náročnější sborové party z paměti
- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti ve zpěvu unisono i ve vícehlasu
- je schopen intonačního a rytmického přizpůsobení s ostatními zpěváky či doprovázejícími hráči na hudební nástroje
- zvládá s jistotou vedení svého hlasu v náročnějších skladbách
- vnímá interpretovanou skladbu komplexně a je schopen rozpoznat funkci jednotlivých hlasů
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- dbá při nácviu skladeb pokynů učitele, korepetitora, dirigenta či zpívajícího sólisty
- chápe a přijímá principy společné práce

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.23 Studijní zaměření Sborový zpěv

Charakteristika studijního zaměření

Sborový zpěv, zejména ten dětský, má v naší zemi dlouholetou tradici. Zpěv a zpívání nerozlučně patří k základním uměleckým školám a výuka zpěvu a práce s hlasem, jakožto nejstarším a nejpřirozenějším projevem muzikálnosti každého člověka, je proto pro každou školu a její žáky velkým přínosem. Také na naší škole má výuka zpěvu své pevné a nezastupitelné místo.

Pěvecká výchova ve sboru má i přes své specifické zvláštnosti v podstatě společné obecné základy s pěveckou výchovou jednotlivce. Jde o uvědomělé budování dechové techniky, správné artikulace

a techniky tvoření tónu, prvků, které jsou základními prostředky přesvědčivého výrazu. Výchova sborového zpěváka se při zkouškách pěveckého kolektivu zaměřuje na tři základní oblasti: rozvíjení pěvecko-technických dovedností, intonačních schopností a rytmického citění. Úkolem pěvecké výchovy ve sboru je potom systematické budování zásad pěvecké techniky se zřetelem na specifiku pěveckého projevu kolektivu. Učitel vede žáky ke zpěvu (intonačně čistě a rytmicky přesně) na základě svých dispozic, k zažití úspěchu ve skupině, k vzájemnému naslouchání, k respektování a dodržování pravidel při práci v týmu, k dodržování pravidel slušného chování, k objektivnímu zhodnocení své práce i práce ostatních, k pochopení kulturních tradic, k zapojení do kulturního dění.

V současné době navštěvují u nás děti dva sbory – přípravný pěvecký sbor „Kosáči“ a pěvecký sbor „Kosáci“. Ve sboru nabízíme především rozvíjení přirozeného hudebního citění, seznámení s různými hudebními žánry, osvojení si správného dýchání a kultivovanosti hlasového projevu. Součástí výuky je i výchova k hlasové hygieně a zvyšování psychické odolnosti (vystupování např. při veřejných koncertech školy). Žáci se zde setkávají se základy sborového zpěvu v jednohlasu, ale i vícehlasu. Osvojují si základní pěvecké návyky, učí se společné práci v kolektivu. Důraz je kladen na hudební aktivitu. Výuka je realizována formou vyučovacích hodin a probíhá v učebně vybavené audio technikou a orffovskými hudebními nástroji. Podmínkou přijetí do dětského sboru je především zdravý hlas.

Cílem studia je vedle vytvoření pozitivního vztahu ke zpěvu především zachování charakteru dětského hlasu, jeho lehkosti a přirozenosti. I když sborové zpívání vyžaduje souhru a disciplínu, nikdy by nemělo potlačit individuální prožitek, a tím i hlasový a osobnostní rozvoj každého jednotlivého dítěte. Pěvecké dispozice žáků se rozvíjejí individuálně, a proto je třeba citlivě rozeznat a směřovat žáka dle jeho individuálních dispozic.

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium sborového zpěvu zahrnuje především rozpoznání, ověření a podchycení předpokladů a zájmu žáků o pěvecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj.

Přípravné studium přihlíží k nízkému věku žáků, proto spočívá především v hravé formě osvojování základních pěveckých dovedností a jejich nenásilné pozvolné rozvíjení, dle osobitých vloh a fyziologických dispozic žáků.

Učební plán

Vyučovací předměty	1. pololetí	2. pololetí
Přípravný sborový zpěv	1,5	1,5

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- ovládá základní rytmické návyky
- dovede sborově prezentovat jednodušší lidové písně

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sborový zpěv	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	2
Hlasová výchova				0,5	0,5	0,5	0,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

Vyučovací předmět	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Sborový zpěv	2	2	2	2

Poznámky: Sborový zpěv je v rámci hudebního oboru žákům nabízen jako povinně volitelný předmět. Každý žák hudebního oboru může bezúplatně navštěvovat předmět Sborový zpěv i jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- zvládá správné a přirozené držení těla při zpěvu
- rozumí technice správného pěveckého dýchání
- dodržuje základní pravidla sborového – kolektivního chování
- rozlišuje pět základních vokálů a umí vysvětlit jejich funkce

2. ročník

žák:

- soustavně dbá na správné a přirozené držení těla
- zdokonaluje klidné a hluboké dýchání na bránici
- rozvíjí vlastní intonační sebekontrolu
- kontroluje a vyrovnává zřetelnou artikulaci
- sleduje výkony ostatních členů sboru a začleňuje se do společného pěveckého projevu
- zná základní vybavení orffovského instrumentáře a dokáže na něj zahrát

3. ročník

žák:

- prohlubuje a rozvíjí elementární pěvecké návyky a dovednosti
- zdokonaluje ovládání dechu
- rozšiřuje hlasový rozsah
- vyrovnává hlas v celé hlasové poloze
- orientuje se v notovém zápise

- rozlišuje rozdělení do čtyř pěveckých hlasů
- rozumí technice kánonu a je schopen udržet svůj hlas proti ostatním

4. ročník

žák:

- navazuje na dovednosti předchozích ročníků
- rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah dle svých možností
- soustavně dbá na funkční a přirozené ovládání mluvidel
- reaguje s jistotou na dirigentská gesta
- ovládá zpěv v jednoduchém dvojhlasě

5. ročník

žák:

- rozvíjí rytmickou, melodickou a tonální představivost
- je schopen pracovat s větším rozsahem dynamiky a agogiky
- uvědoměle spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování zásad správné pěvecké výslovnosti
- zvládá zpěv ve dvojhlasě
- zdokonaluje plynulé vedení kantilény a hudební fráze

6. ročník

žák:

- využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen zpívat dvoj až vícehlasé skladby a orientuje se v jejich notovém zápise
- realizuje vlastní hudební představy při spontánním pěveckém projevu
- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci písní různých žánrů a stylů
- je schopen samostatného studia sborového partu

7. ročník

žák:

- používá a kombinuje všechny dosud poznané prvky sborového zpívání
- orientuje se ve struktuře sborového zápisu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

II. stupeň

I. ročník

žák:

- používá a kombinuje všechny dosud poznané prvky sborového zpívání
- orientuje se ve struktuře sborového zápisu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

II. ročník

žák:

- používá a kombinuje všechny dosud poznané prvky sborového zpívání
- orientuje se ve struktuře sborového zápisu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

III. ročník

žák:

- používá a kombinuje všechny dosud poznané prvky sborového zpívání
- orientuje se ve struktuře sborového zápisu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

IV. ročník

žák:

- používá a kombinuje všechny dosud poznané prvky sborového zpívání
- orientuje se ve struktuře sborového zápisu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hlasová výchova

Školní výstupy

I. stupeň

4. ročník

žák:

- zvládá elementární pěvecké návyky
- umí ovládat dech, využívá dechovou oporu
- má v rámci svých možností vyrovnaný hlasový rozsah

5. ročník

žák:

- využívá dosažené pěvecké návyky a dovednosti
- dbá na funkční a přirozené ovládání mluvidel
- má v rámci svých možností vyrovnaný hlasový rozsah

6. ročník

žák:

- zvládá i klidné brániční dýchání
- ovládá hlasová cvičení v rozsahu 1,5 oktávy
- využívá dosažené pěvecké návyky a dovednosti

7. ročník

žák:

- uvědoměle ovládá správnou dechovou techniku
- dbá na správné nasazení tónu, čistou intonaci a zřetelnou artikulaci
- využívá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.24 Studijní zaměření Skladba

Charakteristika studijního zaměření

Absolventi studijního zaměření Skladba jsou připravováni tak, aby se mohli uplatnit coby skladatelé svébytné soudobé vážné (popř. užití) hudby. V souvislosti s hlavním oborem je vyučována též aplikovaná skladba, doplňující skladatelské disciplíny a teoretický základ. Výuka je členěna do několika vzájemně propojených celků, které se podílejí na utváření uměleckých a lidských kvalit žáků.

Průběh studia se soustřeďuje nejprve na rozvoj žákovy představivosti, poté na teoretický základ, později je rozšířen o využívání výpočetní/audio/video techniky – nezbytné pro elektroakustickou hudbu, notografii, webovou prezentaci apod. Při studiu skladby se dbá na žákovu schopnost:

- nalézat cesty k řešení problémů a posuzování jejich důsledků
- formulovat vlastní názory a myšlenky, odpovídající odborné klasifikaci, do kultivovaného mluveného a písemného projevu
- komunikovat s posluchači prostřednictvím vlastních kompozic

Ve výuce je kladen důraz na fundovanou obecnou i specificky odbornou informovanost studentů, která jim pomáhá v hledání a nalézání osobité cesty v umělecké praxi.

Uchazeči o studium skladby, kteří úspěšně vykonají přijímací zkoušku, jsou zapsáni do II. stupně základního studia. Podmínkou přijetí je absolvování I. stupně na jakýkoliv hudební nástroj.

Přípravné studium II. stupně

Začínajícím starším žákům škola nabízí přípravné studium k předmětu Skladba. Studijní zaměření vymezuje prostor k řešení elementárních problematik a seznámení s praktickým využitím kompozičních principů. Klade důraz na názorná cvičení, poukazuje na vhodnou profilaci studentů.

Učební plán

Vyučovací předmět	1. pololetí	2. pololetí
Skladba	1	1

Poznámka: přípravné studium II. stupně absolvuje nově příchozí žák starší 13-ti let.

Školní výstupy

žák:

- je seznámen s výběrem stěžejních děl 20. a 21. století
- umí manuálně zapsat vlastní studie
- pracuje separovaně s jednotlivými parametry kompozice (tónová výška, přibližná tónová (zvuková) výška, tónová (zvuková) délka)

Základní studium

Učební plán

II. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Skladba	1	1	1	1
Seminář skladby, notografie, instrumentace	1	1	1	1
Nepovinně volitelné předměty	Soubořová hra	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1

Poznámka: Každý žák Studijní zaměření Skladba může bezúplatně navštěvovat předmět Sborový zpěv nebo Soubořová hra jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Skladba

Školní výstupy

II. stupeň

I. ročník

žák:

- sestavuje spontánní 5-ti a více tónové řady s logickou vnitřní vazbou
- variuje kratší tónové skupinky
- dobře ovládá intervaly (včetně „půltónového značení“)
- sestavuje spontánní rytmické řady s logickou vnitřní vazbou
- variuje kratší rytmické skupinky
- umí manuálně zapsat vlastní kompozice
- kombinuje tónové výšky s tónovými délkami v 1–2 hlasých cvičeních
- komponuje 1–2 hlasé instrumentální nebo vokální skladby
- vnímá logiku a potenciál tónového výběru
- umí vytvořit jednodušší kánon
- umělecky spolupracuje s hudebními a mimohudebními odděleními v rámci školy i mimo ní

II. ročník

žák:

- připravuje plán zamýšlených kompozic (jednodušší formy/obsazení)
- ovládá dvojhlasý kontrapunkt stejný a nestejný
- ovládá princip akordových značek, číslovaného basu
- uplatňuje modální způsob práce s tonálním materiálem
- dokáže harmonizovat jednodušší lidové písně
- ovládá rozsahy a notaci „nejběžnějších“ nástrojů a pěveckých hlasů
- umělecky spolupracuje s hudebními a mimohudebními odděleními v rámci školy i mimo ní

III. ročník

žák:

- ovládá tříhlasý kontrapunkt stejný a nestejný
- prohlubuje znalosti harmonie (17. – 19. stol.)
- vědomě užívá účinek těžkých/přízvučných dob:
  - a) v taktu

- b) v rytmu
- c) melodicko-harmonických
- využívá seriální techniku
- používá artikulaci, jako rovnocenný kompoziční prvek
- komponuje jednodušší rytmické kompozice (zejména pro bicí nástroje neurčité tónové výšky)
- prohlubuje znalosti moderní notace
- umělecky spolupracuje s hudebními a mimohudebními odděleními v rámci školy i mimo ní

IV. ročník

žák:

- umí elektronicky zapsat vlastní kompozice
- připravuje kompletní provozní materiál
- preferuje nejjednodušší způsob zápisu svých děl
- do svých kompozic začleňuje zvukové zdroje, které nejsou standardní součástí „běžných“ souborů/orchestrů
- vnímá svou tvorbu jako otevřený proces
- dokáže kombinovat akustické a elektroakustické nástroje
- vyhledává vlastní zdroje invence za účelem řešení kompozic spadajících do oblasti multimediální tvorby
- vytváří a podílí se na interpretaci interaktivních kompozic
- sleduje současné kompoziční trendy, navštěvuje dostupné koncerty soudobé vážné hudby
- zajímá se o interpretační semináře
- umělecky spolupracuje s hudebním a mimohudebním oddělením v rámci školy i mimo ni

Učební osnovy vyučovacího předmětu Seminář skladby, notografie, instrumentace

Školní výstupy

II. stupeň

I. ročník

žák:

- prezentuje vlastní tvorbu (dokončené nebo rozpracované dílo, studii apod.)
- prezentuje tvorbu jiného autora
- prohlubuje znalosti teorie skladby: „obecné“ teorie hudby, novodobých kompozičních principů
- orientuje se ve výukových materiálech, se kterými se seznámil v průběhu školního roku (partitura, audiozáznam)
- je schopen (společně s pedagogem předmětu, dostupnou výpočetní technikou a softwarovým vybavením) vypracovat notografický záznam, provést tisk a jednoduchou (šitou) vazbu
- ovládá standardní charakteristiku hudebních/zvukových nástrojů ve své tvorbě

II. ročník

žák:

- prezentuje vlastní tvorbu (dokončené nebo rozpracované dílo, studii apod.)
- prezentuje tvorbu jiného autora
- prohlubuje znalosti teorie skladby: „obecné“ teorie hudby, novodobých kompozičních principů
- orientuje se ve výukových materiálech, se kterými se seznámil v průběhu školního roku (partitura, audiozáznam)
- je schopen (společně s pedagogem předmětu, dostupnou výpočetní technikou a softwarovým vybavením) vypracovat notografický záznam, provést tisk a jednoduchou (šitou) vazbu
- ovládá standardní charakteristiku hudebních/zvukových nástrojů ve své tvorbě

III. ročník

žák:

- prezentuje vlastní tvorbu (dokončené nebo rozpracované dílo, studii apod.)
- prezentuje tvorbu jiného autora
- prohlubuje znalosti teorie skladby: „obecné“ teorie hudby, novodobých kompozičních principů
- orientuje se ve výukových materiálech, se kterými se seznámil v průběhu školního roku (partitura, audiozáznam)
- je schopen (společně s pedagogem předmětu, dostupnou výpočetní technikou a softwarovým vybavením) vypracovat notografický záznam, provést tisk a jednoduchou (šitou) vazbu
- ovládá standardní charakteristiku hudebních/zvukových nástrojů ve své tvorbě

IV. ročník

žák:

- prezentuje vlastní tvorbu (dokončené nebo rozpracované dílo, studii apod.)
- prezentuje tvorbu jiného autora
- prohlubuje znalosti teorie skladby: „obecné“ teorie hudby, novodobých kompozičních principů
- orientuje se ve výukových materiálech, se kterými se seznámil v průběhu školního roku (partitura, audiozáznam)
- je schopen (společně s pedagogem předmětu, dostupnou výpočetní technikou a softwarovým vybavením) vypracovat notografický záznam, provést tisk a jednoduchou (šitou) vazbu
- ovládá standardní charakteristiku hudebních/zvukových nástrojů ve své tvorbě

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden u studijního zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.23

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Souborová hra v kapitole 5.25

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.27.

5.25 Vyučovací předmět Souborová hra

Charakteristika

Tento předmět je společný pro žáky hudebního oboru studující hru na smyčcové, dechové, bicí, strunné a klávesové nástroje. V případě mimořádně schopných žáků mohou být do tohoto předmětu zařazeni i žáci nižších ročníků na základě své technické vyspělosti. Souborová hra je samostatný předmět, s vlastními cíli a metodami práce.

Posláním předmětu je naučit žáky souhře jak v malém, tak větším kolektivu. Nezanedbatelná je také schopnost převzít odpovědnost za výsledek společné práce. Žáci se učí navzájem poslouchat, přizpůsobovat ladění, dodržovat notový zápis po stránce rytmické a dynamické. Poznávají nové hudební nástroje. Během absolvování těchto předmětů nabývají další zkušenosti v souhře a v kolektivním vystupování při reprezentaci školy.

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Souborová hra				1	1	1	1

II. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Souborová hra	1	1	1	1

Poznámky: Vyučovací předmět Souborová hra absolvuje žák Hudebního oboru ve formě povinně volitelného předmětu dle zájmu, schopností, dovedností a na doporučení pedagoga hrou v jakémkoliv souboru školy. V případě nadprůměrných studijních výsledků a projeveného zájmu, může být žák zařazen do Souborové hry dříve.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Souborová hra

Školní výstupy

I. stupeň

4. ročník

žák:

- zvládá základní principy souhry
- dbá na vzájemné doladování, poslouchá sebe i své spoluhráče
- samostatně se orientuje ve svém partu
- sleduje dirigentská gesta a reaguje na tempové změny, dynamiku, nástupy a závěry
- chápe principy společné práce (příprava, dochvilnost)

5. ročník

žák:

- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti v souhře s dalšími nástroji
- postupně zdokonaluje vzájemné doladování
- sleduje gesta dirigenta a reaguje na ně
- v hraných skladbách respektuje dynamiku a agogiku
- společně komunikuje se spoluhráči a přijímá odpovědnost za společné dílo

6. ročník

žák:

- prohloubí základní principy souhry
- hraje s větší intonační jistotou
- zdokonalí se v souhře s ostatními nástroji po stránce rytmické, dynamické a tempové
- dodržuje daná pravidla při zkouškách tělesa
- nese odpovědnost za společnou přípravu na veřejná vystoupení
- vnímá hru jako celek

7. ročník

žák:

- uplatňuje získané dovednosti v souhře s dalšími nástroji
- orientují se ve složitějším notovém zápisu
- hraje skladby technicky náročnější jak po stránce technické, tak i výrazové
- vytváří společné frázování, dynamické a agogické odstíny v hraných skladbách
- rozliší interpretaci různých stylů a období
- sleduje gesta dirigenta a reaguje na ně
- chápe principy společné práce, dodržuje pravidla při zkouškách tělesa
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce

II. stupeň

I. ročník

žák:

- chápe rozdíl mezi sólovou, komorní a orchestrální hrou
- dodržuje daná pravidla při zkouškách tělesa (individuální příprava, dochvilnost, pravidelná docházka)
- prohloubí své hráčské i osobní zkušenosti
- zlepší se v doladování k ostatním spoluhráčům
- pohotově reaguje na dirigentská gesta
- přistupuje zodpovědně jak k nastudování skladeb, tak i k veřejným produkcím
- zapojí se aktivně do kolektivní práce, pomáhá mladším členům orchestru (při přípravě orchestru na zkoušku a po zkoušce)

II. ročník

žák:

- prohloubí své hráčské i osobní zkušenosti
- interpretuje náročnější komorní a souborové skladby
- uplatňuje podle svých schopností, znalostí a vyspělosti dovednosti v souhře s dalšími nástroji
- zdokonalí se ve hře z listu a v pohotovosti ve čtení notového zápisu
- chápe a cítí pojetí a podání skladby
- dodržuje daná pravidla při zkouškách
- chápe a přijímá principy společné práce

III. ročník

žák:

- interpretuje náročnější souborové skladby
- uplatňuje získané dovednosti v souhře s dalšími nástroji
- využívá dovednosti intonačního a rytmického přizpůsobení s okolními hráči
- zvládá s jistotou vedení svého hlasu v náročnějších kompozičních útvarech
- zdokonalí se ve hře z listu a v pohotovosti ve čtení notového zápisu
- dbá při hře pokynů dirigenta
- konfrontuje vlastní názory na studované skladby s názory jiných
- přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce

IV. ročník

žák:

- vnímá souborovou skladbu komplexně a je schopen rozpoznat funkci jednotlivých nástrojových skupin
- zvládá s jistotou vedení svého hlasu v náročnějších kompozičních útvarech
- vytváří společné frázování, dynamické a agogické odstíny v hraných skladbách
- rozliší interpretaci různých stylů a období, chápe a cítí různá pojetí a podání skladby
- zajímá se o skladby z různých hudebních období a navrhuje jejich nastudování
- sleduje gesta dirigenta a pohotově na ně reaguje
- chápe principy společné práce, dodržuje pravidla při zkouškách tělesa
- nese odpovědnost za společnou přípravu na veřejná vystoupení a přijímá spoluodpovědnost za výsledek společné práce

5.26 Studijní zaměření Přípravné hudební studium

Charakteristika studijního zaměření

Přípravné hudební studium je možné studovat maximálně dva roky. Podmínky přijímání žáků stanovuje ředitel školy každý školní rok a mohou se lišit v návaznostech na vnitřní záležitosti školy.

Obsahem studijního zaměření jsou dva vyučovací předměty - **Předškolní příprava a Hudební prvouka**. Studium předmětu **Předškolní příprava** trvá 1 rok, časová dotace předmětu je 1 hodina týdně a je vhodné pro 5-ti leté děti (žáci a žákyně Mateřských škol a nultých ročníků ZŠ). Studium předmětu **Hudební prvouka** je vhodné pro 6-ti leté děti (žáci a žákyně 1. tříd Základních škol), trvá 1 rok a časová dotace předmětu je 1 hodina týdně v prvním pololetí školního roku, 2 hodiny týdně ve druhém pololetí – teorie a hra na nástroj.

Po úspěšném zvládnutí přípravného hudebního studia vykonáním postupové zkoušky se žák dostává do 1. stupně základního studia, který trvá 7 let. Žákům předmětu Hudební prvouka naše škola nabízí zařazení do přípravného studia nástrojů: klavír, elektrické klávesy, akordeon, housle, violoncello, kytara, zobcová flétna a sólový či sborový zpěv.

Učební plán

Vyučovací předměty		Týdenní dotace			
		1. r.		2. r.	
		1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Předškolní příprava		1	1		
Hudební prvouka				1	1
Nepovinně volitelné předměty	Hra na nástroj				1
	Sólový zpěv				1
	Sborový zpěv				1

Poznámka: Podmínky přijímání žáků do Předškolní přípravy a Hudební prvouky stanovuje ředitel školy každý školní rok, podmínky tohoto typu studia se mohou lišit v návaznostech na vnitřní záležitosti školy. V předmětu přípravné studium – hra na nástroj si žák vybírá z nabídky: klavír, elektrické klávesy, akordeon, housle, violoncello, kytara, zobcová flétna a sólový či sborový zpěv.

Výuka předmětu Přípravné studium - hra na nástroj probíhá ve skupině dvou dětí v časové dotaci jedné vyučovací hodiny. V případě mimořádného nadání žáka může ředitel školy povolit dřívější zahájení individuální výuky na hudební nástroj.

Vyučovací předmět Předškolní příprava

Charakteristika vyučovacího předmětu Předškolní příprava a Hudební prvouka

Předškolní příprava a hudební prvouka jsou předměty, kde se hravým způsobem ověřují předpoklady a nadšení dětí pro hudební studium. Cílem je vzbudit zájem dětí o všechny hudební činnosti, podněcovat jejich tvořivost, vytvářet předpoklady pro emocionální vnímání hudby a zdokonalovat mluvní, zpěvní, hudebně pohybové a rytmický projev žáků. Předškolní příprava má výsostně činnostní charakter. Všechny aktivity jsou pečlivě vybírány a zařazovány do vyučování s ohledem na věk žáků. Smyslem a posláním všech pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a percepčních činností je nenásilné a atraktivním způsobem předávané pozitivní chápání a prožívání hudby.

Vyučovací předmět Předškolní příprava probíhá formou kolektivního vyučování (6 – 10 žáků). Vyučovací předmět Hudební prvouka probíhá formou kolektivního vyučování (10 – 12 žáků). Žáci v hodinách používají materiály a pomůcky určené pro vzdělání hudebně teoretických dovedností. Výuka Hudební prvouky probíhá ve speciální učebně, která poskytuje dostatek prostoru pro všechny činnosti, je vybavena veškerými potřebnými pomůckami (např. nástroje Orffova instrumentáře pro produktivní činnosti, audio technika pro receptivní hudební činnosti) a splňuje veškeré požadavky pro kvalitní výuku.

Do přípravného studia hry na nástroj či zpěvu jsou zařazováni žáci od 2. pololetí jejich studia Hudební prvouky, pokud splní mentální i fyzické předpoklady pro toto studium. Jestliže se v přípravném studiu potvrdí hudební předpoklady a zájem o studium hry na vybraný hudební nástroj, postupuje žák po vykonání zkoušky do 1. ročníku I. stupně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Předškolní příprava a Hudební prvouka

Školní výstupy

žák:

Pěvecké činnosti

- zapojuje se do zpěvu kolektivu i skupin (písňe přiměřeného rozsahu, melodické a rytmické obtížnosti, se srozumitelným textem a dětskou tematikou)
- snaží se využívat elementární pěvecké návyky (správný postoj, dýchání, nenásilné tvoření tónů, celkově uvolněný projev)
- reaguje na dirigentská gesta (např. společný nástup)

Instrumentální činnosti

- hraje na tzv. lehko ovladatelné nástroje (Orffovský instrumentář)

Hudebně pohybové činnosti

- je schopný pohybově reagovat na hudbu (reakce na změny tempa - pochodování, běh, ukazování melodie stoupající a klesající, pohybové vyjádření vysokých a hlubokých tónů)
- zopakuje krátký rytmický úsek nebo sám takový vytvoří
- ovládá hru na tělo

Percepční činnosti

- rozlišuje zvuky hudební a nehudební, vysoké a hluboké tóny
- vnímá průběh melodie (stoupající či klesající)
- rozpozná změny tempa, dynamiky či charakteru a nálady v poslouchaných skladbách

5.27 Vyučovací předmět Hudební nauka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební nauka je předmětem, který poskytuje hudebně teoretické základy. Tento předmět je nedílnou součástí studovaného hlavního oboru, tedy hře na hudební nástroj nebo výuky zpěvu. Studium teorie i praxe potom společně vytvářejí kvalitní hudební vzdělání, které naše škola poskytuje. Vyučovací předmět Hudební nauka probíhá pět let základního studia formou kolektivního vyučování (10 – 20 žáků). Žáci v hodinách používají materiály a pomůcky určené pro vzdělání hudebně teoretických dovedností. Učit v činnostech a pro činnosti – to je hlavním mottem výuky předmětu Hudební nauka. Hudební nauka je samostatný předmět s vlastními cíli, specifickými formami práce a vlastní metodikou. Posláním předmětu je kultivace celé žákovy osobnosti, rozvoj jeho hudebnosti, rozšiřování okruhu jeho hudebních znalostí, dovedností a návyků, podněcování jeho tvořivého přístupu k hudbě. Předmět Hudební nauka navazuje na poznatky a zkušenosti z instrumentální a pěvecké praxe individuální nebo souborové, prohlubuje je, zobecňuje a zasazuje do širších souvislostí celé hudební kultury. Zabývá se systematicky těmi disciplínami, jež individuální výuka může dát jen okrajově. V předmětu Hudební nauka je žákovi umožněno osvojit si hudební pojmoslovní systém (odvozovaný z praktických ukázek), seznámit se s hudebními dějinami a s hudebními nástroji, a to vždy s ohledem na jeho mentální vyspělost. Žák je veden k soustředěnému poslechu kvalitní vážné a populární hudby a k schopnosti reagovat na ni. Veškerá výuka je podřízena snaze nezahltit žáka hudební teorií nad rámec jeho mentálních schopností a nástrojových dovedností a probíhá v rovině radostného objevování světa hudby. Všechny uvedené činnosti, dovednosti a vědomosti jsou podřízeny jedinému cíli: Vychovat poučeného interpreta a posluchače, schopného aktivního propojení oblasti hudební teorie s praxí a také hlubšího prožití hudby, která se nestává kulisou, ale celoživotní inspirací, radostí a potřebou i po ukončení docházky do ZUŠ.

Charakteristickým rysem předmětu je převážně činnostní múzický ráz.

Jeho podstatu tvoří: činnosti pěvecké, činnosti rytmicko - pohybové, činnosti instrumentální, činnosti sluchové, činnosti poslechové a činnosti tvořivé. Všechny tyto aktivity jsou pečlivě vybírány a zařazovány do vyučování s ohledem na věk žáků. Jejich hlavní předností je nenásilné a atraktivním způsobem předávané pozitivní chápání a prožívání hudby.

Charakteristickým rysem předmětu Hudební nauka je převážně činnostní múzický ráz.

Jeho podstatu tvoří:

- činnosti pěvecké
- činnosti rytmicko-pohybové,
- činnosti instrumentální
- činnosti sluchové
- činnosti poslechové
- činnosti tvořivé

Všechny tyto aktivity jsou pečlivě vybírány a zařazovány do vyučování s ohledem na věk žáků. Jejich hlavní předností je nenásilné a atraktivním způsobem předávané pozitivní chápání a prožívání hudby.

Základní studium

I. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: Hudební nauka je v 1. až 5. ročníku povinný předmět k hlavnímu oboru a žáci, kteří nejsou z tohoto předmětu klasifikováni, nemohou získat vysvědčení za daný ročník. Jestliže žák ze závažných a výjimečných důvodů nemůže pravidelně do stanovených hodin Hudební nauky docházet, požádá jeho zákonný zástupce ředitele školy o osvobození z pravidelné docházky do výuky HN. Osvobození z docházky do výuky Hudební nauky je vázáno na povinnost během pololetí vykonat písemný orientační test (z učiva, které je v daném pololetí probráno při běžné výuce) a složit v lednu a červnu ústní postupovou zkoušku. Žádost o osvobození z pravidelné docházky do výuky HN musí být podána do 30. září aktuálního školního roku.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka

Školní výstupy

1. ročník

žák:

- zná a dokáže popsat notu, pomlku, notovou osnovu a pomocné linky
- vyjmenuje hudební abecedu, orientuje se v houslovém (G) klíči, zná noty g – c3
- pozná posuvky (křížek, béčko, odrážka)
- umí číst a psát noty s posuvkou
- vyjmenuje a chápe vlastnosti tónů, dokáže vyjádřit rozdíl mezi zvukem a tónem
- rozumí jednoduchému notovému zápisu
- rozliší celý tón a půltón
- dokáže definovat pojem stupnice a tónický trojzvuk
- vyjmenuje a zapíše stupnici C dur
- zná hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- pozná, vytvoří a dokáže vytleskat takt 2/4, 3/4, 4/4
- dokáže objasnit pravidlo tečky za notou a toto aplikovat při reprodukování jednoduchého notového zápisu
- hraje na ozvěny, zpívá jednoduché melodie
- dokáže vysvětlit pojmy: takt, taktová čára, repetice, legato, staccato, akcent, koruna
- rozliší pojmy tempo a dynamika
- zná základní tempová označení: largo, andante, moderato, allegro
- zná základní dynamické pojmy: pp, p, mp, mf, f, ff,
- hraje ostinátní doprovod k písním, rytmizuje a melodizuje říkadla a lidové písně na rytmické nástroje (Orffovský instrumentář, hra na vlastní nástroj)
- poznává jednotlivé hudební nástroje a lidské hlasy
- dokáže vyjmenovat skupiny základního dělení hudebních nástrojů, zná jejich zástupce
- chápe rozdílnosti mezi písní lidovou, umělou a koledou
- při poslechu hudební ukázky dokáže slovně vyjádřit náladu skladby
- pozná pochod, polku, valčík

2. ročník

žák:

- orientuje se v houslovém (G) klíči v rozmezí g – c3
- orientuje se v basovém (F) klíči v rozmezí c – c1 -platí pro klavír, klávesy, akordeon, violoncello
- dovede určovat noty v daném rozsahu včetně posuvek
- rozumí jednoduchému notovému zápisu vokálních a instrumentálních skladeb

- zná durové stupnice do 3 křížků a 3 béček
- dokáže vyjmenovat v daných stupnicích tónický trojzvuk
- vysvětlí rozdíl mezi intervalem a akordem
- rozumí stavbě základních intervalů a dokáže je vyjmenovat
- zná hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová, šestnáctinová)
- pozná, vytvoří a dokáže vytleskat takt 2/4, 3/4, 4/4, 3/8
- v notovém zápisu rozpozná a dokáže správně rytmicky reprodukovat tečku za notou, triolu a synkopu
- reprodukuje jednoduché rytmické úryvky
- dokáže vysvětlit tyto značky a pojmy: prima volta, seconda volta, da Capo al Fine, Coda, tenuto, legato, ligatura, cantabile, dolce
- zná další tempová označení: lento, adagio, allegretto, vivace, presto, ritardando, accelerando
- zná celou škálu dynamických značek včetně crescendo a decrescendo
- rytmizuje a melodizuje říkadla a lidové písně na rytmické nástroje (Orffovský instrumentář, hra na vlastní nástroj)
- k melodickému nebo rytmickému předvětí dokáže vytvořit a zahrát jednoduché závětí
- rozumí dalšímu dělení hudebních nástrojů do skupin
- zná a dokáže sluchem určit druhy orchestrů (smyčcový, dechový, symfonický) a pěveckých sborů (dětský, smíšený, ženský, mužský)
- chápe členění jednoduchých písní
- při poslechu hudební ukázky dokáže rozlišit a popsat hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, dynamika)
- zná a dokáže sluchem určit jednohlas, lidový dvojhlas, kánon, vícehlas

3. ročník

žák:

- realizuje podle notového zápisu jednoduchou skladbu
- rozumí grafickým značkám v notovém zápisu (ligatura, triola, synkopa, tečka u noty, melodické ozdoby) a umí je realizovat
- zná stupnice durové do čtyř křížků a čtyř b
- chápe charakteristické znaky stupnice mollové aiolské, harmonické a melodické
- dokáže utvořit kvintakord dur a moll
- sluchově rozliší durový a mollový tónorod a kvintakordy dur a moll
- rozumí rozdělení intervalů na čisté a velké, dokáže přetvořit velké intervaly na malé
- sluchově rozliší velkou a malou sekundu a velkou a malou tercii
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhase (kánon) v durových tóninách
- rozliší základní italské dynamické a agogické termíny a dokáže je použít i vyhledat v notovém zápisu
- využije rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře písní (rytmická ostinata) či k dvojhlasým až trojhlasým rytmickým cvičením
- doplní na melodických nástrojích předvětí a závětí k dané melodii, vytvoří předebru, mezihru, dohru, vytvoří melodizace a rytmizace daného i vlastního textu
- rozumí rozdělení nástrojů do skupin, rozpozná podle zvuku a zraku hlavní nástroje
- rozliší druhy orchestrů (komorní, smyčcový, dechový, symfonický)
- zná rozdělení pěveckých hlasů a druhy sborů
- chápe charakter tanců (menuet, polonéza, polka, valčík) a umí je rozlišit
- má schopnost soustředěného poslechu hudebního díla
- má základní poznatky o vybraných významných skladatelích

4. ročník

žák:

- chápe grafický záznam hudebního díla
- zná stupnice durové do pěti křížků a pěti b, stupnice mollové do tří křížků a tří b

- rozumí vztahu mezi tóninami paralelními a stejnojmennými
- vytvoří kvintakord dur a moll, rozumí stavbě dur a moll kvintakordu a jeho obrátům
- sluchově rozliší durový a mollový tónorod
- zná rozdíly mezi velkými a malými intervaly, sluchově rozezná základní intervaly čisté a velké
- rytmicky a intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis (s ohledem na žákovy hlasové dispozice)
- dovede zaznamenat jednoduchý slyšený rytmus
- rozumí nejčastěji užívaným italským dynamickým, agogickým a výrazovým termínům a dokáže je použít
- hrou na nástroje Orffova instrumentáře rytmicky doprovodí melodii, utvoří k písni předeheru a dohru, provádí elementární melodické improvizace v jednotlivých částech ronda
- chápe význam harmonických funkcí T S D
- rozumí dělení hudebních nástrojů do jednotlivých skupin, rozpozná podle zvuku a zraku hlavní nástroje z nástrojových skupin
- orientuje se v různých nástrojových uskupeních (druhy komorních souborů, orchestr)
- rozliší vokální hlasy a druhy sborů
- rozumí úloze dirigenta, zvládá základy taktování
- orientuje se v jednoduchých písňových hudebních formách (dvoudílná, třídílná)
- rozumí pojmům „motiv a téma“
- dovede aktivně poslouchat přiměřené poslechové skladby a snaží se o vytváření vlastních soudů a preferencí
- má základní poznatky o vybraných významných skladatelích

5. ročník

žák:

- má přehled o stupnicích durových a mollových do 7 křížků a 7 bé
- zvládne z původní mollové utvořit mollovou stupnici harmonickou a melodickou
- dovede vytvořit kvintakordy dur a moll, seznámí se s kvintakordem zvětšeným a zmenšeným
- chápe stavbu dominantního septakordu
- rozumí akordovým značkám
- rozumí stavbě intervalů čistých, velkých a malých
- sluchově rozliší tónorod dur a moll, sluchově rozezná intervaly čisté, velké a malou sekundu a tercii
- rytmicky a intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis (s ohledem na jeho hlasové dispozice)
- dovede zaznamenat jednoduchou hudební myšlenku, jednoduchý rytmus (v rozsahu 2 taktů)
- rozumí nejčastěji užívaným italským dynamickým, agogickým a výrazovým termínům
- hrou na nástroje Orffova instrumentáře rytmicky i melodicky doprovodí melodii, provede elementární melodické improvizace v jednotlivých částech ronda
- do souhry s ostatními se zapojí také (podle svých schopností) hrou na nástroj, na který žák hraje
- pozná význam transpozice, dokáže transponovat jednoduchou melodii do jiné tóniny (hrou na orffovské melodické nástroje)
- chápe význam základních harmonických funkcí T S D
- vytvoří jednoduchý doprovod k lidové písni na zvonkohru nebo na nástroj, na který žák hraje (podle svých schopností)
- rozumí dělení hudebních nástrojů do jednotlivých skupin
- rozpozná podle zvuku a zraku hlavní nástroje z nástrojových skupin
- pozná obsazení symfonického a komorního orchestru
- má základní přehled o jednoduchých hudebních formách (rondo, variace)
- rozliší sonátu, symfonii a symfonickou báseň
- rozumí rozdělení hudebních dějin do historických epoch (zná základní rysy hudebního vyjadřování v různých historických epochách vývoje hudby, zná významné skladatele a základní hudební díla)
- chápe základní rozdíly hudby jazzové a populární
- dovede aktivně poslouchat přiměřené poslechové skladby a snaží se na základě svých schopností a zkušeností o vytváření vlastních soudů a preferencí
- aktivně se podílí na náplni hodiny, přinese ukázky hudby, kterou rád poslouchá

- získané dovednosti a vědomosti o hudbě chápe jako komunikační prostředek mezi uměleckým dílem a hudebníkem či posluchačem a jako účelnou formu dialogu mezi lidmi při kolektivních hudebních činnostech

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

6.1 Studijní zaměření Vizualní tvorba

Charakteristika oboru

Zohledňujeme spontaneitu, osobitost a hledačství v individuálním procesu zrání a rozvoje tvůrčích schopností. Studium umožňuje rozvoj vizuálního vnímání a výtvarného myšlení a cítění tak, aby se vlastní tvorba mohla stát zdrojem radosti a osobního naplnění.

Materiálně-technické vybavení oboru umožňuje kvalitní práci podle potřeb žáků a jejich studijního zaměření.

Přípravné studium

Učební plán

Vyučovací předmět	Týdenní dotace
	1. r.
Přípravná výtvarná výchova	3

Poznámka: 1. ročník přípravného studia pro děti ve věku dovršených 6-ti let otvíráme v případě dostatečného počtu zájemců.

Učební osnovy

Školní výstupy předmětu Přípravná výtvarná výchova

1. ročník

žák:

- Vytváří na základě fantazie, prožitku a zkušeností, intuitivně a hravě.
- Zvládá základy pracovních postupů v jednoduchých technikách. V kresbě se vyjadřuje především lineárně. Používá různé kreslířské prostředky – tužky, rudky, suché i mastné pastelky, pastelky, kreslí dřívkem s tuší nebo inkoustem.
- Rozlišuje linii a plochu nebo skvrnu. Barvy nanáší prsty, štětcem, stěrkami, tiskátkou. Experimentuje s mícháním barev. Využívá různorodé formáty papíru (čtverec, obdélník, pás na výšku a na šířku).
- Kombinuje techniky, koloruje kresbu akvarelem, pastelkami, suchým pastelem, rozmývá kresbu inkoustem nebo akvarelovými pastelkami, fix – tužkou.
- Při modelování z volné ruky vytahuje z hroudy hlíny základní tvary, lepení používá k dotváření detailů.
- Tvaruje plát rasantnějším vstupem do prostoru, rolováním, stáčením, pevným slepováním větších tvarů.
- Vytváří podle svých představ jednoduché objekty z tvárných materiálů, které kombinuje, promýšlí možnosti propojení a dbá na jejich stabilitu.
- Využívá pracovní návyky a základní zručnost k dalšímu rozvíjení výtvarných schopností.

Základní studium

Studijní zaměření: Vizuální tvorba

Učební plány

I. stupeň

Vyučovací předměty ^{1,2}	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Plošné vytváření	2	2	2	2	2	2	2
Prostorové vytváření	1	1	1	1	1	1	1

II. stupeň

Vyučovací předměty ³	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Plošné vytváření	2	2	2	2
Prostorové vytváření	1	1	1	1

¹ Předměty jsou vyučovány v průběhu školního roku v tříhodinových blocích, proporčně k týdenní hodinové dotaci.

² Do obou vyučovacích předmětů je kontinuálně vřazena výuka dějin výtvarné kultury, její jednoduché prvky vstupují i do PVV.

³ Pozn. 1 a 2 platí i pro výuku žáků II. stupně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Plošné vytváření

základy vzdělání v disciplínách plošného vyjadřování, tj. v kresbě, malbě, volné i užitě grafice, v plošném zpracování různých (tradičních i netradičních) materiálů; spojení s prvky akční tvorby

Prostorové vytváření

základy vzdělání v modelování, keramice, vytváření objektů; instalace; prvky akční tvorby

Školní výstupy předmětu Plošné vytváření

I. stupeň

1. ročník

žák:

- Využívá své pocity a prožitky při výtvarné realizaci námětu. Intuitivně volí myšlenkové, výrazové i technické postupy vyjádření.
- Představy o postupu práce konkretizuje pomocí návrhového náčrtu.
- Pracuje individuálně s body, liniemi, tvary, plochou a barvou a kombinuje je.
- Využívá jednoduché techniky kresby: tužkou, rudkou, uhlem, tuší nebo inkoustem, koloruje kresby akvarelem, pastelkami.
- Z technik využívá: akvarel – zapouští barvu do vlhkého podkladu, temperu – nanáší barvy prsty, štětcem, stěrkami, suchý pastel – vrství, roztírá, nanáší do vlhkého podkladu.

- Z grafických technik používá tisk z výšky – tisk z koláže, linoryt, přípravné grafické techniky.
- Experimentuje s kombinováním technik.
- Transformuje smyslové počitky do vizuální podoby, přiřazuje jim individuálně volené tvary, barvy, kompozici a výraz.
- Vybírá, promýšlí a rozvíjí vybrané prvky z reality. Ztvárňuje je podle svých představ a schopností.
- Snaží se vyjádřit svůj názor v dialogu se spolužáky a učitelem.

2. ročník

žák:

- Představy o postupu práce konkretizuje pomocí návrhových náčrtů, ze kterých vybírá.
- Z technik využívá: akvarel – zapouští barvu do vlhkého podkladu i klade na suchý podklad, temperu – nanáší barvy prsty, štětcem, stěrkami, suchý pastel – vrství, roztírá, nanáší do vlhkého podkladu.
- Rozumí pojmům, které se váží k poznaným činnostem, a používá je.
- Umí pojmenovat plošné techniky, se kterými se seznámil, nástroje a materiály, které potřebuje k práci a postupy, které používá.
- Vybírá, promýšlí a rozvíjí vybrané prvky z reality. Ztvárňuje je podle svých představ a schopností. K výsledku se vrací a promýšlí jeho další rozvíjení.
- Rozpoznává osobité způsoby vyjádření výtvarných problémů ve vlastní práci, v projevu spolužáků i tvůrců současnosti a minulosti a jejich rozdílnost.

3. ročník

žák:

- Promýšlí úkoly nejen obsahově, ale volí i prostředky jejich vyjádření.
- Utváří svůj plošný projev aplikací bodů, linií, tvarů, ploch, světla a barev. Promýšlí uspořádání těchto prvků, volí mezi nimi a proměňuje tak možnosti vyjádření představy.
- V kresbě využívá různorodé stopy kreslířských materiálů, pracuje s přítlakem a odlehčením při vedení linií, řadí je, zahušťuje a vrství, proměňuje směry, šrafuje. Lavíruje kresby tuší, inkoustem nebo akvarelovými pastelkami.
- Z technik malby: maluje akvarelem lazurně na vlhký podklad, sčítá barvy ve vrstvách; používá pastózní i lazurní polohu temperové malby; podle tématu a svého temperamentu nanáší barvu různě silnými štětci, špachtlemi, stěrkami, prsty.
- Experimentuje s kombinováním technik.
- Z grafických technik využívá – tisk z výšky: např. koláž, linoryt – pracuje s odrytou i ponechanou linií a plochou i přípravné grafické techniky pro tisk z hloubky.
- Uplatňuje fantazii v abstraktním i realistickém zobrazování.
- Pozoruje reálné prostorové a proporční vztahy. Při zobrazení prostoru vystihuje prostorové plány.
- Pozoruje soustředěně, propojuje znalosti a představy, nekonvenčně vyjadřuje své vnímání světa.
- Hodnotí svou práci. Posuzuje myšlenkovou i technickou nápaditost a osobitost. Zajímá se o názory spolužáků nebo učitele. Snaží se srozumitelně formulovat svůj postoj.

4. ročník

žák:

- Umí promyslet varianty řešení kompozice nebo užití technik pomocí náčrtků. Pracuje s barevnicemi, vzorníky materiálů, světelnými škálami, ze kterých volí nejvhodnější.
- Z technik malby: maluje akvarelem lazurně na vlhký podklad, sčítá barvy ve vrstvách, pracuje s plány, po zaschnutí se k malbě vrací; používá pastózní i lazurní polohu temperové malby; podle tématu a svého temperamentu nanáší barvu různě silnými štětci, špachtlemi, stěrkami, prsty, volí způsoby vedení štětce,

maluje ve vrstvách, stírá nebo prorývá horní mokrou vrstvu; používá suchý a olejový pastel v malířské poloze.

- Experimentuje s vytvářením matric pro tisk z výšky použitím netradičních technologií a rozšiřuje své zkušenosti.
- Ověřuje způsoby a možnosti vyjádření smyslových vjemů. Přiřazuje jim tvar, barvu a světelné kvality.
- Využívá haptickou kvalitu různých materiálů a jejich povrchu a vyjadřuje ji podle vlastností výtvarných prostředků, s nimiž pracuje.

5. ročník

žák:

- Rozšiřuje množství grafických technik, které používá .
- Pozoruje reálné prostorové a proporční vztahy. Při zobrazení prostoru vystihuje prostorové plány a ověřuje si pravidla perspektivy a snaží se je použít ve vlastní práci.
- Rozpozná charakteristické odlišnosti a podobnosti výtvarného vyjádření v projevu jednotlivých tvůrců i v různých historických epochách a částech světa. Vysvětluje své pocity a postřehy. Zajímá se o myšlenkové, kompoziční a technické důvody zvolených řešení.
- Používá odborné výrazy, se kterými se seznámil při hodnocení uměleckého díla, vlastní práce nebo práce spolužáků.
- Promýšlí působení a vlastnosti prvků výtvarného jazyka. Rozezná horizontální, vertikální, souměrnou a nesouměrnou kompozici a posoudí její vliv na vnímání diváka.

6. ročník

žák:

- Přemýšlí o sobě a o okolním světě. Svá poznání individuálně ztvárňuje.
- Skicuje, promýšlí návrhové varianty. S jejich pomocí se rozhoduje k jednotlivým krokům a ověřuje možnosti pracovního postupu.
- Využívá vlastnosti, vztahy a uspořádání prvků výtvarného jazyka. Aplikuje je racionálně, nebo intuitivně, podle svého založení a záměru.
- Záměrně volí kreslířské a malířské techniky, experimentuje s jejich využitím, kombinuje je, vyhledává nové možnosti vyjádření.
- Uplatňuje vizuální kompoziční prostředky adekvátně k záměru.
- Využívá smyslové podněty jako zdroj inspirace, ztvárňuje je.
- Zachycuje jedinečnost reality, připodobňuje, kombinuje nebo naopak odděluje fantaskní a reálné prvky. Vyhledává je a dává jim výtvarný rozměr.
- Reaguje na podněty z oblasti vizuální kultury. Promýšlí souvislosti. Vyjadřuje na ně svůj názor slovně i vlastní prací.

7. ročník

žák:

- Vybírá z témat vlastní námět a souvisle ho rozvíjí.
- Vyjadřuje svou představu aplikací světelných, barevných a tvarových kontrastů nebo podobností, opakuje a rytmicky řadí zvolené prvky, používá souměrnost nebo nesouměrnost, zohledňuje působení horizontály, vertikály, diagonály. Zachycuje pohyb a proměny v čase.
- Grafické techniky: zná princip tisku z hloubky, vyzkoušel přípravné techniky a rytí do fólie, papíru nebo kovové desky, zatírá barvu a tiskne. Linoryt postupně odrývá a tiskne více barev.
- Užité grafika: zná hlavní obory užité grafiky – návrh plakátu, logo, knižní nebo časopisové obálky, pozvánky. Používá kreslené a stříhané písmo a fonty z nabídky počítačových programů. Využívá fotografii a video jako tvůrčí, inspirační zdroj. Dokumentuje s jejich pomocí pracovní postup.

- Aktivně využívá své znalosti výtvarných prostředků a postupů.
- Prohlubuje poznání vizuálního umění trvalým rozvíjením zájmu.
- Vysvětluje své osobní preference a respektuje oprávněnost různých tvůrčích přístupů. Rozlišuje povrchní popisnost nebo líbivost od náročněji strukturovaného projevu.
- Lépe rozpozná základní prvky kompoziční výstavby díla. Chápe důvody, které vedou k jejich intuitivnímu nebo naopak racionálnímu využití. Posoudí jejich vzájemné interakce. Formuluje své názory užíváním odborných pojmů.

II. stupeň

I. ročník

žák:

- Osobitě a tvořivě přistupuje ke své práci. Konzultaci s učitelem přijímá jako impulz pro vlastní řešení problému.
- Věcně sděluje svůj postoj. Chápe, že v odlišných názorech může objevit možnost nových řešení stejného problému.
- Používá obrazné myšlenkové postupy. Hodnotí jejich účinky. Volí je podle svého záměru.
- Realizuje svůj záměr s vědomým propojením kompozičního a výrazového řešení.
- Na zvolené téma nahlíží nekonvenčně. Vyhledává nové souvislosti a obsahy v základních motivech života člověka, Země a Kosmu.
- Výtvarné nápady vyjadřuje kreativně. Invenčně využívá technické, kompoziční a výrazové prostředky k osobitému vyjádření vize.
- Pro svou inspiraci propojuje poznatky a informace z různorodých oblastí svých zájmů. Pozoruje a hodnotí projevy světa kolem sebe.

II. ročník

žák:

- Spoluvytváří dohodu o základních pravidlech spolupráce ve skupině. Dohodu respektuje.
- Téma zpracovává v širších myšlenkových a obrazných souvislostech. Netradičními formami současného projevu neotřele pointuje sdělení obsahu.
- Vizuální vyjadřování váže na využití řady prvků, které spoluvytvářejí formu. Aplikuje je, vybírá, kombinuje a posuzuje jejich vztahy.
- Verbálně formuluje své myšlenky a pocity v průběhu koncipování, realizace i hodnocení práce. Usiluje o výstižné a přesné užívání odborných výrazů.
- Rozšiřuje své znalosti o proměnách a vývoji stylů. Poznatky získává z odkazů ve výuce. Vyhledává informace z vlastního zájmu. Navštěvuje výstavy, galerie, muzea. Registruje vizuální podněty a proměny svého okolí.
- Promýšlí obsah i formu své práce. Snaží se srozumitelně formulovat své názory. V odlišných názorech nachází zdroj nečekané inspirace. Sleduje vývoj své práce. Snaží se objevit omyly a chyby a tvůrčím způsobem je překonat.
- Zná a používá základní pravidla adjustace prací. Adjustuje své práce na výstavy a soutěže. Kompletuje a k prezentaci připravuje rozsáhlejší celky. Pomáhá při instalacích školních výstav.

III. ročník

žák:

- Zvažuje možné způsoby vyjádření, kombinuje je, vyhledává nové možnosti. Nové poznatky ve své práci aplikuje.

- Vyjadřuje svobodně svůj názor. Opírá se o své vědomosti a poznatky. Ví, že k řešení jednoho problému vedou různé cesty. Promýšlí je, ověřuje a rozhoduje se pro osobitě řešení.
- Své záměry vyjadřuje různorodě a nepopisně, se znalostí možných myšlenkových postupů.
- K obsahu a kompozici své práce přičleňuje náležitě výrazové zpracování podle svého záměru. Experimentuje a improvizuje při jeho aplikaci.
- Pracuje zaujatě a objevně, v souladu se svými zájmy, vnitřním utvářením a postoji.

IV. ročník

žák:

- V týmové spolupráci testuje svou výtvarnou i lidskou empatii. Tříbí schopnost přesného myšlení. Nápady srozumitelně formuluje. Dohodnuté kroky postupu dodržuje, o změnách se umí dohodnout.
- Vztahuje se k environmentálním podnětům, zabývá se různými aspekty života člověka a přírody. Vybírá způsoby jejich vizuálního ztvárnění.
- Netradiční, současné formy vizuálního projevu využívá jako svébytnou možnost tvorby, která provokuje k výrazné odezvě.
- Poučeně používá prvky výtvarného jazyka. Uvědomuje si jejich vzájemné působení.
- Odborné názvosloví používá pro zpřesnění a usnadnění komunikace, při zvládnutí a hodnocení úkolů a při rozboru výtvarného díla.
- Rozpozná hlavní rysy uměleckých slohů a význačné směry novodobého umění. Rozezná žánry. Zajímá se o projevy vizuálního umění minulosti i současnosti.
- Aktivně vyhledává informace o rozličných oblastech svého zájmu z bohaté nabídky médií a odborné literatury. Vytváří si informacemi podložené názory na svět kolem sebe. Inspirační zdroje nalézá ve vizuální kultuře i ve veškerém lidském konání a vnímání.
- Srozumitelně prezentuje svůj názor v debatě o vlastní práci, práci spolužáka nebo o výtvarném díle. Promýšlí mínění druhých. Poznává, že k vyjádření identického obsahu vede mnoho individuálních, někdy i protichůdných cest.
- Poznává, že forma adjustace a koncepce instalace ovlivňuje působení díla. Uvažuje, komu je prezentace určena, v jakém prostoru se odehraje. Při uspořádání prací většího rozsahu dokumentuje jednotlivé fáze práce (skici, varianty).

Školní výstupy předmětu Prostorové vytváření

I. stupeň

1. ročník

žák:

- Nakreslí svou představu zamýšleného tvaru. Vytváří šablony pro vyřezání tvarů z plátu hlíny.
- Využívá prostor, objem, tvar a textury při vyjádření prostorové představy. Odlišuje reliéfní a plně prostorové vyjádření tvarů.
- Modeluje z volné ruky. Tvaruje plát hlíny pozdvižením okrajů, prohýbá ho, řasí, stáčí, spojuje díly. Používá tiskátka, vrypy, dotyky prstů, lepenou linii šňůrky a plastické detaily při povrchovém dotváření keramiky. Vytváří objekty ze snadno tvarovatelných materiálů.

2. ročník

žák:

- Ověřuje si způsob vyjádření své představy v drobných plastických a konstrukčních skicích.
- Sleduje hmatové prožitky a transponuje je do své práce. Rozlišuje hladkost, drsnost, oblost, celistvost, členitost. Dbá na mnohopohledové zpracování a vyjádření tvaru.

- Sleduje ukázky a reaguje na sochařský a prostorový projev různých epoch a stylů v souvislosti s řešením výtvarných problémů ve výuce.
- Uplatňuje nově poznané pojmy v rozhovoru o průběhu a při hodnocení práce.
- Poznává technologii vzniku keramiky: modelování, sušení, přežah, barevná povrchová úprava, pálení na glazuru. Rozzná druhy keramické hlíny, se kterými pracoval. Pojmenuje nástroje, které používá.
- Rozlišuje volnou, sochařskou a užitou polohu tvorby v souvislosti s funkcí.

3. ročník

žák:

- Rozvrhne si myšlenkový, kompoziční i technický pracovní postup. Kreslí nebo modeluje drobné skici při práci s hlínou.
- Rozzná keramický tvar budovaný z plátu, stavěný a točený. Používá techniky barevné povrchové úpravy glazurami kysličníky, engobami, a voskem.
- Dovede využít a postihnout zřetelné prvky souměrnosti – nesouměrnosti, klidu – dynamiky, stability – lability, vertikality – horizontálnosti, hmotnosti a odlehčenosti v utváření kompozice. Promýšlí a hledá cesty k jejich uplatnění při vyjádření vlastních myšlenek.

4. ročník

žák:

- Komponuje a propracovává tvar ze všech pohledů.
- Buduje složitější keramický tvar stáčením šňůrky nebo stavěním. Zužuje, rozšiřuje a odklání tvar od svislé osy.
- Využívá haptické vjemy. Experimentuje s jejich aplikací.
- Zohledňuje funkčnost při utváření užitkového předmětu.

5. ročník

žák:

- Odlišuje iluzivní vyjadřování prostorových vztahů v plošném projevu a budování trojrozměrného tvaru v hmotě materiálu. Komponuje a propracovává tvar ze všech pohledů.
- Reaguje na zážitky z výstav, na setkání s plastikou ve veřejném prostoru nebo architektuře.
- Vyhledává charakteristické znaky v projevu jednotlivých tvůrců, rozznává jejich zakotvení v historickém slohu nebo směru.
- Kombinuje keramiku s dalšími materiály.
- Rozlišuje pojmy plastika, socha; reliéf, kachel; užitá a volná keramika; objekt.
- Poznává i současné metody práce v reálném nebo aranžovaném prostoru a jejich přesah k rituálům, tanci, divadlu, filmu.
- Promýšlí a hledá cesty k jejich uplatnění při vyjádření vlastních myšlenek.

6. ročník

žák:

- Vyjadřuje se figurativně i abstraktně. Chápe rozdíl mezi sochařským a keramickým vyjádřením prostoru: plným a dutým tvarem, ubíráním a přidáváním hmoty.
- Rozlišuje volnou a užitou tvorbu.
- Usiluje o soulad tvaru a dekoru v keramice.
- Aplikuje burel, engoby, glazury, nanáší je štětcem, namáčí, polévá, stříká, rezervuje pomocí šablon, voskem. Leští kožovitý stěp nebo povrchovou voskovou vrstvou.
- Fotograficky dokumentuje individuální nebo kolektivní akce a instalace.

7. ročník

žák:

- Navrhne plastiku nebo objekt kresbou nebo vytváří prostorovou skicu či model. Ujasňuje si postup práce, technickou a časovou náročnost a osobní možnosti. Koncipuje individuálně nebo ve skupině jednoduchý scénář akce nebo instalace řadu či soubor prací.
- Obohacuje tvarovou kompozici užitím hmatově bohatých, členěných struktur a textur.
- Poznává přesah tradičních výtvarných disciplín k vizuálním formám současnosti – objektům, instalacím, landartu, akcím.
- Používá tvarové podobnosti, kontrasty v kompozici, opakuje, řadí a kombinuje je.
- Zohledňuje své znalosti, záliby a preference ve vlastní výtvarné výpovědi i při vnímání uměleckého díla.

II. stupeň

I. ročník

žák:

- Invenčně komponuje tvarové a prostorové vztahy.
- V kolektivně řešených akcích, instalacích a v objektovém vytváření podřizuje svůj individuální projev záměrům pracovního týmu. Rozvíjí svou vnímavost k jednotnému stylu a výrazu.
- Volí ze škály myšlenkových a kompozičních postupů a vztahů vyhovující řešení k vyjádření své prostorové představy.
- V souvislosti se svou prostorovou tvorbou promýšlí vztah kompozice a výrazového ztvárnění. Základní vizi systematicky rozvíjí nebo proměňuje podle vývoje práce.
- V prostorové tvorbě tvořivě promýšlí použití kompozičních, výrazových a technických prostředků. Nekonvenčně ztvárňuje své představy, myšlenky a pocity. Experimentuje a improvizuje.
- Sleduje vývoj umění, vlastní práce i práce spolužáků. Sděluje své postřehy, radí se. Nezdár přijímá jako výzvu k novému způsobu vyjádření.
- Pomáhá při instalaci plastik a objektů na školních výstavách.

II. ročník

žák:

- V protichůdných názorech rozkrývá možnosti nových, uspokojivých řešení. Svá stanoviska věcně obhajuje.
- Na zvolené téma nahlíží nepopisně a s představivostí. Vyhledává nové souvislosti a obsahy ve vztahu člověka k Zemi, Vesmíru, hmotě a myšlence. Hmatové setkání s materiálem a prostorem přijímá jako impulz k pochopení svébytnosti prostorové tvorby.
- Poučeně používá prostorové prvky výtvarného jazyka.
- Rozumí jejich vzájemnému působení.
- Prohlubuje poznatky o proměnách a vývoji stylů v architektuře a sochařství z odkazů ve výuce. Podrobné informace vyhledává samostatně podle svých osobních preferencí.
- Posuzuje vyjadřovací prostředky současného umění jako odezvu na stav světa a formu osobní výpovědi konkrétních tvůrců.
- Navštěvuje výstavy, galerie, muzea. Propojuje informace z různých okruhů svých zájmů. Na jejich základě získává motivaci a myšlenkový kontext pro svou vlastní tvorbu.

III. ročník

žák:

- Experimentuje s tvarovými a prostorovými jevy, zvažuje působení světla v plastickém projevu.
- Akceptuje možnost řešení jednoho problému různými postupy. Promýšlí je, zkouší varianty, rozhoduje se pro vlastní, osobité a uspokojivé řešení.

- V týmové spolupráci při koncipování a realizaci akcí, instalací nebo objektů ověřuje svou lidskou i výtvarnou empatii. Tříbí schopnost přesně myslet a formulovat myšlenky a realizovat je.
- Ve své prostorové tvorbě využívá znalosti myšlenkových výtvarných postupů. Jejich aplikací usiluje o vyváženost obsahu a formy sdělení.
- Kreativně využívá různorodé postupy výtvarného myšlení, aby osobitě ztvárnil svůj záměr. Chápe souvislost obsahu s formou.
- Pracuje s prostorem zaujatě a objektivně, v souladu se svými zájmy, vnitřním utvářením a postoji.
- V prostorovém vytváření aplikuje podle svého uvážení a výběru výtvarné prvky, které určí formu a výraz kompozice.
- Rozpozná charakteristické rysy uměleckých slohů a stylů v architektuře a sochařství.

IV. ročník

žák:

- Respektuje a zhodnocuje vlastnosti materiálů, se kterými pracuje. Vnímá jejich výrazové možnosti. Jejich tvůrčím využitím posiluje působení formy.
- Aplikuje netradiční formy vizuálního vyjadřování jako svébytnou možnost k odezvě provokujícího projevu.
- Užívá odborné termíny pro přesné vyjádření svých záměrů. Srozumitelně komunikuje při hodnocení vlastní práce. Posuzuje práce spolužáků. Rozebírá utváření a působení uměleckého díla. Výtvarnou terminologii používá v rozhovoru při zvládnutí výtvarných úkolů.
- Rozumí myšlenkovému zakotvení výtvarného projevu do proudu dobového nazírání na život a jeho smysl. Promýšlí a hodnotí výtvarné reakce na společenské proměny.
- Vyhledává informace o kulturním dění u nás i ve světě. Využívá inspirační zdroje z celého spektra svých zájmů.
- Vyjadřuje srozumitelně své tvůrčí záměry, používá odborné pojmy. Při hodnocení vlastní práce, práce spolužáků nebo při rozboru výtvarného díla se opírá o svou znalost odborné terminologie z oblasti prostorové tvorby.
- Promyšleně umísťuje plastiky a objekty do výstavního prostoru. Dbá na jejich vhodné osvětlení. Realizuje instalace jako svébytný projev vizuálního sdělení. Dokumentuje akce průvodním slovem, fotografií, videozáznamem nebo dějovou kresbou.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

7.1 Studijní zaměření Lidový tanec

Charakteristika studijního zaměření

Výchova v tanečním oboru rozvíjí pohybové a taneční předpoklady dětí už od pěti let. V přípravném studiu žáci přiměřeně k jejich věku a schopnostem získávají základy pohybového vzdělání, které směřuje k plynulému kultivování přirozeného dětského tanečního projevu a k jeho postupnému zdokonalování.

To vše formou tanečních her a hravých cvičení s využitím dětského smyslu pro fantazii a představivost. Taneční průprava sleduje správné držení těla, zvyšuje celkovou pohyblivost, obratnost a koordinaci pohybu.

Taneční projev přináší dětem radost, rozvíjí jejich muzikálnost, podporuje jejich prostorové citění a pěstuje v nich kreativní schopnost uvědoměle ovládat své tělo a své pohyby.

Ve třídě lidového tance jsou vyučovány předměty lidový, taneční průprava a taneční praxe. Nároky ve výuce se postupně zvyšují. Žáci mohou pokračovat ve studiu i na II. stupni a ve studiu pro dospělé, kde se rozvíjí učivo z vyšších ročníků I. stupně.

Součástí plnohodnotné realizace vzdělávacího obsahu tanečního oboru je spolupráce s pedagogem realizujícím hudební doprovod.

V průběhu studia lidového tance se žáci učí zvládnout základní kroky a charakteristické lidové tance z Čech (event. i z jiných regionů). Jsou vedeni k citlivému a přesnému vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a výrazu lidové písně i lidové hudby v nejrůznějších úpravách. Osvojováním tanečního stylu spolu s poznáváním hudebního materiálu se učí chápat kořeny a podstatné rysy naší národní kultury. Při výuce jsou často používány principy a metody Orff-Schulwerku. Výuka je přizpůsobena schopnostem a složení jednotlivých ročníků. Žáci se učí poznávat, chápat a milovat naši lidovou kulturu a přispívají tím k udržování a rozvíjení našich kulturních tradic. Část žáků nachází uplatnění v dospělých folklorních souborech.

Přípravné studium

Učební plán

Vyučovací předměty	Týdenní dotace	
	1. rok	2. rok
Přípravná taneční výchova	1	
Přípravná taneční výchova		1

Poznámka: Podmínky přijímání žáků do Přípravné taneční výchovy stanovuje ředitel školy každý školní rok, podmínky tohoto typu studia se mohou lišit v návaznostech na vnitřní záležitosti školy.

Školní výstupy přípravného studia

žák:

- má základní povědomí o optimálním postavení těla
- reaguje na změny tempa, rytmu, melodie a dynamiky
- orientuje se v základních směrech pohybu a prostorových drahách
- reaguje na náladu a výraz hudby

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Lidový tanec	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční průprava		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční sóla							1

II. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Lidový tanec	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční průprava	1,5	1,5	1,5	1,5

Pozn.: Dle současné situace počtu žáků v ročníku je v pravomoci ředitele přistoupit na spojení ročníků.
Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Lidový tanec

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- provádí pružně a obratně základní pohybové prvky
- předvede různé typy chůze
- zvládá prostorové cítění

2. ročník

žák:

- při chůzi a běhu použije správné držení těla
- používá základní kroky českých lidových tanců s tanečních her
- k tancům umí zazpívat příslušné písně

3. ročník

žák:

- správně drží tělo při pohybu ve skupině a s rekvizitou
- koordinuje základní pohyby
- využívá a rozvíjí získané dovednosti vzhledem k optimálnímu postavení těla při pohybu v prostoru

4. ročník

žák:

- pracuje s vahou těla
- umí tanečně držet ruce
- propojí jednotlivé taneční prvky v krátkých pohybových etudách

5. ročník

žák:

- rozeznává tance podle druhů taktu a rytmů
- zvládá obtížnější prvky českých a moravských lidových tanců
- využívá lidové taneční prvky při improvizaci
- zatančí lehčí zadanou pohybovou variaci

6. ročník

žák:

- je schopen přesného vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a výrazu lidové písně i lidové hudby v nejrůznějších úpravách
- dokáže doprovodit tanec hrou na rytmické nástroje
- užívá základní odborné názvosloví

7. ročník

žák:

- zatančí složitější kroky lidového tance
- interpretuje zadaný pohybový úkol
- vnímá a hodnotí obsah choreografického díla
- dokáže doprovodit tanec hrou na rytmické nástroje

II. stupeň

I. ročník

žák:

- zvládá základní kroky a formy obtížnějších českých lidových tanců (event. tanců jiných národů) a tanečních her se zřetelem k charakteristickému provedení
- spolupracuje s ostatními tanečníky ve skupině
- dokáže interpretovat zadaný pohybový úkol

II. ročník

žák:

- využívá získané dovednosti při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou
- dokáže používat základní krokový materiál z lidových tanců při jeho stylizaci
- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla při pohybu

III. ročník

žák:

- dbá na čistotu tanečního projevu
- užívá odborné taneční názvosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby
- podílí se na tvorbě taneční kompozice

IV. ročník

žák:

- chápe kořeny a podstatné rysy naší národní kultury
- kombinuje prvky různých tanečních technik
- ve složitějších variacích zkombinuje prostorové, dynamické i časové obměny

Učební osnovy vyučovacího předmětu Taneční průprava

Školní výstupy

I. stupeň

2. ročník

žák:

- rytmizuje říkadla
- rozezná směry v prostoru
- zopakuje a předvede složitější pohybové kombinace a variace

3. ročník

žák:

- cíleně ovládá jednotlivé svalové skupiny a koordinuje pohyby
- zvládá koordinaci horních a dolních končetin
- rozpozná tóniny
- rozlišuje hudebně výrazové prostředky v souvislosti s pohybem – takt, rytmus, tempo, dynamika, hudební zvuk a melodie

4. ročník

žák:

- umí správně přenášet váhu těla na stojnou nohu
- rozpozná těžkou a lehkou dobu
- předvede pohybové prvky se změnou těžiště

5. ročník

žák:

- aplikuje základní návyky pro vnímání a provedení cviků a vazeb v rovnováze těla a duše
- sluchem rozezná melodii stoupající a klesající, gestem umí znázornit základní obrys melodie
- propojí prvky v kombinacích ve stoji, při chůzi, běhu a skocích

6. ročník

žák:

- dokáže prvky provést ve vazbách v přízemních polohách, na volnosti a v pohybu z místa, s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- provádí dle svých možností základní pozice klasické taneční techniky u tyče
- předvede švihy, vlny, impulsy, skoky, otáčky

7. ročník

žák:

- provádí dle svých možností základní pozice klasické taneční techniky u tyče a v jednodušších kombinacích na volnosti
- zvládá izolace hlavy, ramen, hrudníku a pánve
- předvede s jistotou nastudované pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dokáže prvky provést ve vazbách v přízemních polohách, u tyče, na volnosti a v pohybu z místa, s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- zvládá švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky dle svých schopností
- zvládá rytmické dialogy

II. ročník

žák:

- je schopen tvořit průpravné pohybové vazby
- zvládá rytmicko-pohybové činnosti ve spojitosti s vlastním zpěvem i s hudbou
- samostatně vybere vhodnou hudbu pro určitou pohybovou kombinaci a variaci

III. ročník

žák:

- zvládá švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky dle svých schopností
- předvede propracované pohyby hlavy, šíje, trupu, horních a dolních končetin
- tvoří vlastní choreografie individuální i ve skupině

IV. ročník

žák:

- provádí dle svých možností základní pozice klasické taneční techniky v kombinacích u tyče a na volnosti
- vnímá neoddělitelnost vztahů mezi emocionální a fyzickou stránkou člověka
- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základnu pro autorskou tvorbu
- identifikuje různé taneční styly a správně je zařadí

Učební osnovy vyučovacího předmětu Taneční sóla

Školní výstupy

I. stupeň

7. ročník

žák:

- je schopen hlubších prožitků výrazovosti a emočního vyjádření při tanci
- aktivně se zapojuje do tvorby choreografie a scénického řešení díla

- hodnotí chyby, podílí se na jejich nápravě s pomocí pedagoga a je schopen přijmout spoluodpovědnost za výsledek společné práce
- samostatně si vybere náročnější variaci a interpretuje ji
- při tanci udrží kontakt s diváky

7.2 Studijní zaměření Současný tanec

Charakteristika studijního zaměření

Výchova v tanečním oboru rozvíjí pohybové a taneční předpoklady dětí už od pěti let. Děvčata i chlapci předškolního věku jsou přijímány do PS (přípravného studia) a zde přiměřeně k jejich věku a schopnostem získávají základy pohybového vzdělání, které směřuje k plynulému kultivování přirozeného dětského tanečního projevu a k jeho postupnému zdokonalování. To vše formou tanečních her a hravých cvičení s využitím dětského smyslu pro fantazii a představivost. Taneční průprava sleduje správné držení těla, zvyšuje celkovou pohyblivost, obratnost a koordinaci pohybu.

Taneční projev přináší dětem radost, rozvíjí jejich muzikálnost, podporuje jejich prostorové citění a pěstuje v nich kreativní schopnost uvědoměle ovládat své tělo a své pohyby.

V tanečním oboru jsou vyučovány předměty - současný tanec, taneční průprava a taneční praxe. Nároky ve výuce se postupně zvyšují. Žáci mohou pokračovat ve studiu i na II. stupni, kde se rozvíjí učivo z vyšších ročníků I. stupně.

Součástí plnohodnotné realizace vzdělávacího obsahu tanečního oboru je spolupráce s pedagogem realizujícím hudební doprovod.

Pokud žák zvolí studium současného tance, seznámí se s různými tanečními technikami (Martha Graham, José Limon...) a s jejich nezbytnou součástí, kterou je klasický tanec.

Protože se současný a klasický tanec nevyklučují, ale naopak vzájemně rozšiřují a obohacují, je klasická taneční technika pravidelně do výuky zařazována. Důraz je kladen na všestrannost, osobitost a tvůrčí schopnosti. Výuka současného tance je spjata s různými hudebními žánry (hudba klasická, filmová, muzikálová, moderní...). Vše je koncipováno s ohledem na schopnosti a složení jednotlivých ročníků. Studium současného tance pokračuje i na 2. stupni, kde se zvyšuje náročnost jak taneční techniky a projevu, tak i vzájemná spolupráce v souboru „Puella“, ve kterém působí i žáci studia pro dospělé. Žáci mírně rozdílných věkových kategorií se musí navzájem respektovat. Je zde kladen důraz na čistotu provedení klasické taneční techniky a propracovávání složitějších vazeb (pas battu, assemblé, grand jeté, tour en l'air...). Pečlivá práce na této technice spolu s hlubokým tanečním prožitkem a vnímáním hudby vede soubor k vyšším uměleckým výkonům.

Přípravné studium

Učební plán

Vyučovací předměty	Týdenní dotace	
	1. rok	2. rok
Přípravná taneční výchova	1	
Přípravná taneční výchova		1

Podmínka: Podmínky přijímání žáků do Přípravné taneční výchovy stanovuje ředitel školy každý školní rok, podmínky tohoto typu studia se mohou lišit v návaznostech na vnitřní záležitosti školy.

Učební osnovy

Školní výstupy

žák:

- má základní povědomí o optimálním postavení těla
- reaguje na změny tempa, rytmu, melodie a dynamiky
- orientuje se v základních směrech pohybu a prostorových drahách
- reaguje na náladu a výraz hudby

Základní studium

Učební plán

I. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Současný tanec	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční průprava		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční sóla							1

II. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Současný tanec	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční průprava	1,5	1,5	1,5	1,5

Pozn.: Dle současné situace počtu žáků v ročníku je v pravomoci ředitele přistoupit na spojení ročníků.
Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Současný tanec

I. stupeň

1. ročník

žák:

- předvede správné držení těla ve stoje
- orientuje se ve formacích (řada, zástup, kruh)
- dokáže rozeznat a pohybově předvést tempo hudebního doprovodu

2. ročník

žák:

- použije správné držení těla v chůzi
- předvede opakování vytleskávaného rytmu
- samostatně se řadí do šachovnicového rozestavení
- dokáže se správně postavit do základní pozice u tyče

3. ročník

žák:

- využívá získané dovednosti (optimální postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem)
- zvládá rytmické, dynamické a prostorové citění

4. ročník

žák:

- zvládá základní kroky a probrané pohybové prvky klasické techniky
- je schopen pamatovat si choreografické zadání
- při chůzi předvede rytmická zadání (tlesky, dupy)
- při klasickém tanci použije svalové skupiny, vedoucí ke správnému provedení prvků čelem i bokem k tyči

5. ročník

žák:

- pamatuje si a zatančí delší kombinaci prvků současného tance
- je schopen provést a vysvětlit správné držení těla při polohách en l'air u tyče
- vyjmenuje základní odborné názvosloví klasického tance a také je předvede
- je schopný koordinovat pohyb s různou dynamikou doprovodu

6. ročník

žák:

- dokáže spojit v kombinacích švihy těla a otáčky v současném tanci
- předvede správně nastudované prvky jdoucí za sebou, prováděné i v přízemních polohách
- v improvizaci rozlišuje jemné pohybové vyjádření od dynamického

7. ročník

žák:

- využívá a rozvíjí dovednosti získané v předchozích ročnících (optimální postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem)
- zvládá základní kroky klasické techniky a probrané pohybové prvky současného tance
- dokáže prvky provést ve složitějších vazbách v přízemních polohách, u tyče, na volnosti a v pohybu z místa

II. stupeň

I. ročník

žák:

- dokáže tanečně vyjádřit různé styly hudby
- užívá odborné taneční názvosloví
- dbá na koordinaci horních a dolních končetin

II. ročník

žák:

- je schopen provést dle svých možností pozice klasické techniky u tyče a ve složitějších kombinacích na volnosti
- používá a dále propracovává prvky současného tance

III. ročník

žák:

- zvládá izolace trupu a koordinaci při otočkách
- je schopen vytvořit cvičně a samostatně sled prvků

IV. ročníku

žák:

- je schopen kombinovat prvky různých technik
- rozumí tanečnímu názvosloví a provádí pirouette en dehors

Učební osnovy vyučovacího předmětu Taneční průprava

Školní výstupy

I. stupeň

2. ročník

žák:

- dokáže prvky provést ve vazbách v přízemních polohách, u tyče, na volnosti a v pohybu z místa, s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- zapojuje se aktivně do improvizace

3. ročník

žák:

- předvede pohyb s rekvizitou
- dokáže držet tělo a ruce v bok při poskocích

4. ročník

žák:

- při současném tanci propojí dynamický a ladný pohyb
- charakterizuje a rozezná taneční styly (současný, klasický, lidový)

5. ročník

žák:

- na danou hudbu rozvíjí svou fantazii v pohybech a ve všech tanečních stylech
- v klasické taneční technice precizně dopíná kolena při prvcích, kde je to žádoucí

6. ročník

žák:

- ovládá postavení těla v épaulement a éffacée
- provádí skoky en tournant o 180 st, při kterých je schopen udržet tělo v ose

7. ročníku

žák:

- využívá a rozvíjí získané dovednosti (optimální postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem)

- dokáže prvky provést ve vazbách v přízemních polohách, u tyče, na volnosti a v pohybu z místa, s důrazem na uvědomělý centrální pohyb

II. stupeň

I. ročník

žák:

- zvládá izolace hlavy, ramen, hrudníku a pánve
- zvládá švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky dle svých schopností

II. ročník

žák:

- je schopen provést dle svých možností kombinace póz klasické taneční techniky v kombinacích u tyče a na volnosti
- při jednoduchých pirouette ovládá postavení a pohyb hlavy

III. ročník

žák:

- rozezná druhy pirouette en dehors a en dedans
- pracuje dobře s pažemi a ovládá jejich ladnost

IV. ročník

žák:

- zvládá dle svých možností jeté po diagonále
- je schopen tvořit pohybové vazby s převaly na zemi

Učební osnovy vyučovacího předmětu Taneční sóla

I. stupeň

7. ročník

žák:

- vybere hudební doprovod, na který vytvoří kombinaci kroků
- spolupracuje s ostatními při stavění choreografie a respektuje názor ostatních
- aktivně se podílí na choreografii
- je schopen spolupracovat s ostatními při tvorbě tanečních etud a přípravě programu na vystoupení

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

8.1 Studijní zaměření Dramatická tvorba

Charakteristika studijního zaměření

Na literárně – dramatickém oboru jsou vyučovány předměty – **dramatická tvorba a přednes**.

Žáci prostřednictvím tohoto oboru rozvíjejí svoje umělecké vlohy. Během studia procházejí technickou přípravou, která je vybavuje potřebnými dovednostmi pro přirozený kultivovaný výraz, pohybovými schopnostmi, učí je mluvit bez přípravy, vnímat a respektovat druhé, emocionálně se rozvíjet.

Žáci si osvojují metodu práce na **divadelní hře, na roli, a na textu pro přednes**.

Dramatická tvorba, žáci si osvojují základní principy herecké práce, tj. jevištní pohyb, jevištní řeč, práci s rekvizitou. Prostřednictvím jednoduchých improvizčních cvičení – hereckých etud – se žáci učí zvládat jednoduché divadelní situace na dané téma. Tato práce se zúročí při tvorbě divadelního představení, kterou žáci vnímají jako cílový projekt závěru školního roku.

Přednes – práce probíhá v menších skupinách žáků. Jedná se o práci individuální, při které je důležitý užší kontakt s žákem, který musí text správně pochopit, najít si k němu svůj osobní vztah a následně ho osobitě interpretovat.

Součástí studia je veřejné **vystupování žáků** na koncertech školy – jedná se hlavně o přednes. Koncertů se mohou účastnit postupně všichni žáci, včetně žáků přípravného studia, kteří vystupují hlavně na koncertech určených dětem z mateřských škol a jejich rodičům.

Mezi další prezentace žáků patří pravidelné vystupování na koncertě určeném pro bývalé pedagogy školy, moderování a recitaci.

Cílovým projektem každého ročníku je divadelní představení na závěr roku v divadle. Je to v podstatě naplnění celoroční práce. Žáci mají možnost uplatnit a ověřit si co v průběhu roku vytvořili a výsledek předvést veřejnosti. Zapojují se všichni žáci, kromě přípravného studia, které má jiné možnosti, jako – interní koncerty, otevřené hodiny pro rodiče. Literárně – dramatický obor je pro mimořádně schopné žáky dobrým základem pro profesionální dráhu.

Přípravné studium

Přípravná dramatická výchova - vede žáky k získání základních pohybových, rytmických a mluvních dovedností. Převládající metodou práce je dramatická hra, přizpůsobená věku a schopnostem žáků. Cílem přípravného studia není veřejné vystupování, rodičům se dostane zpětné vazby jinou formou (besídka, veřejná hodina apod.)

Učební plán

Vyučovací předmět	Týdenní dotace
	1. r.
Přípravná dramatická výchova	2

Poznámka: 1. ročník přípravného studia pro děti ve věku dovršených 6-ti let otvíráme v případě dostatečného počtu zájemců.

Učební osnovy

Školní výstupy

1. ročník

žák:

- dodržuje disciplínu
- udrží jednoduchý rytmus
- respektuje partnera
- zvládá základní prvky pohyblivosti, pružnosti a obratnosti
- respektuje ostatní členy kolektivu při hře
- zvládá základy jevištní řeči a jevištního pohybu
- chápe zásady správného dýchání
- rozvine svou fantazii (při krátkých skupinových hrách)
- zahraje krátkou pohádku s využitím loutek a rekvizit

Základní studium

Učební plány

I. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Dramatická tvorba	2	2	2	2	2	2	2
Přednes			1	1	1	1	1

II. stupeň

Vyučovací předměty	Týdenní dotace			
	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Dramatická tvorba	2	2	2	2
Přednes	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dramatická tvorba

Školní výstupy

I. stupeň

1. ročník

žák:

- vytváří dramatické hry a aktivně se na nich podílí
- spolupracuje s partnerem a tvoří samostatně jednoduché dialogy
- ovládá práci s jednoduchou rekvizitou (maňásek, loutka)

- prostřednictvím jazykových cvičení zvládá základy vyslovování všech hlásek
- ovládá základní orientaci v prostoru
- pomocí etud se zbavuje ostychu před ostatními vrstevníky

2. ročník

žák:

- sám nebo ve dvojici improvizuje před skupinou
- vystihne svými slovy děj pohádky
- dokáže hlasem i pohybem vystihnout jednoduché emoce (strach, radost, zloba)
- prostřednictvím improvizčních cvičení rozvíjí svou fantazii a schopnost se soustředit
- rychle reaguje na změny v průběhu dramatické hry
- orientuje se na jevišti (stojí čelem k divákům)

3. ročník

žák:

- ovládá základy herecké techniky, tj. jevištní pohyb, jevištní mluvu, gesta, mimiku, práci s rekvizitou, práci s loutkou
- tvoří samostatně jednodušší herecké etudy na zadané téma a využívá odpovídající pohybové, mimické i hlasové prostředky
- v dialogu reaguje adekvátně na partnerovy impulsy a odpovídajícími reakcemi obohacuje společnou hereckou práci ve skupině
- pamatuje si jednoduché jazykolamy a krátké básně
- ovládá základy pantomimy

4. ročník

žák:

- zvládá základy jevištní řeči
- vyjádří hlasem i pohybem emoce postavy, kterou hraje
- využívá při hře správné rekvizity
- při dialogu s partnerem na jevišti naslouchá
- fixuje text a s ním spojené aranžmá

5. ročník

žák:

- tvoří složitější herecké etudy na vlastní náměty podpořené vnitřním prožitkem
- fixuje zpracované téma
- pracuje s imaginární rekvizitou
- dovede pantomimicky předvést emoce
- vytvoří improvizovaný kostým postavy

6. ročník

žák:

- při tvorbě díla se podílí aktivně i na ostatních složkách – tj. hudba, rekvizity, kostýmy
- zná a využívá při práci základní divadelní výrazové prostředky, včetně divadelního jazyka
- seznamuje se s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí
- improvizuje na zadané téma ve dvojici, případně ve skupině

7. ročník

žák:

- dramatické dílo zhodnotí na základě získaných vědomostí a dovedností
- rozumí režijnímu záměru a pomáhá v jeho realizaci

II. stupeň

I. ročník

žák:

- samostatně vybírá text pro individuální tvorbu, (próza, poezie, dramatický výstup, monolog) a vlastním osobitým způsobem ho reprodukuje
- tvoří rozdílné postavy v náročnějších dramatických textech a k jejich ztvárnění používá odpovídající výrazové prostředky
- zvládá vést samostatně dechovou a jazykovou rozcvičku
- vytvoří ve skupině krátký příběh (etudu) na dané téma
- sestaví krátký scénář a rozdělí role

II. ročník

žák:

- tvoří charakter postavy zcela vědomě a používá k tomu odpovídající výrazové prostředky
- podílí se tvořivým způsobem na závěrečném představení – příprava a výběr rekvizit, kostýmů, muziky
- zdokonaluje jednoduchou slovní improvizaci (moderování)
- zhodnotí dramatické dílo i jeho provedení
- hodnotí práci druhých, současně je schopen přijmout kritiku ostatních

III. ročník

žák:

- rozumí režijnímu záměru a pomáhá v jeho realizaci
- zvládá slovní improvizaci
- vědomě tvoří určenou postavu
- buduje situace a vztahy mezi jednotlivými postavami
- podílí se na úpravě textu tak, aby byl pro diváky srozumitelný

IV. ročník

žák:

- rozvíjí vnitřní prožitek postavy a její divadelní zpracování
- ovládá divadelní terminologii a divadelní pojmy a vědomě s nimi pracuje
- rozlišuje jednotlivé literární žánry (poezie, próza, drama, komedie)
- aktivně se účastní na přípravě závěrečného představení – příprava kostýmů, výběr hudby, rekvizit.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přednes

Školní výstupy

I. stupeň

3. ročník

žák:

- ovládá text z paměti
- správně artikuluje

4. ročník

žák:

- spolupracuje při výběru textu
- pracuje správně se svým hlasem

5. ročník

žák:

- pracuje správně s dechem při recitaci textu
- vybírá si text podle vlastního uvážení, případně mu s výběrem pomáhá učitel

6. ročník

žák:

- zdůvodní výběr textu
- textu rozumí
- vysvětlí význam textu, případně se na jeho rozboru podílí společně s učitelem

7. ročník

žák:

- interpretuje text vlastním, osobitým způsobem a vyjadřuje tak svůj vztah k tématu
- při důkladném rozboru textu si uvědomuje i další možné výklady

II. stupeň

I. ročník

žák:

- zvládá samostatně výběr vhodného textu a kultivovaně ho interpretuje
- dokáže výběr zdůvodnit
- obhájí si svoje pojetí a následně i svoji interpretaci
- používá vědomě základní výrazové prostředky

II. ročník

žák:

- interpretuje text se zaujetím a osobním nasazením
- používá jako významný výrazový prvek pauzu, intonaci a rytmus a pracuje s nimi
- vysvětlí myšlenku autora textu

III. ročník

žák:

- pojmenuje téma, rozebere text
- pojmenuje hlavní motiv textu
- uvědomuje si a připouští i další možnosti interpretace stejného textu

IV. ročník

žák:

- obhájí si svůj výběr i svoje pojetí i následnou interpretaci
- samostatně vybírá text podle svého vkusu, tématu, či žánru
- interpretuje text s jasnou významovou představou

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Podobně jako ostatní typy vzdělávání, je i základní umělecké vzdělávání otevřené žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud takoví žáci prokáží nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do zvoleného uměleckého oboru, vytvoří pro ně škola takové podmínky, které jim umožní plnit s ohledem na jejich potřeby a možnosti vzdělávací obsahy stanovené školou v jejím ŠVP.

Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním probíhá se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka prostřednictvím školských poradenských zařízení zařazených do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciální pedagogická centra).

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu škola vychází z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Proto i výuka zahrnující speciální pedagogickou péči probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání (individuální vzdělávací plán).

Škola je schopna vytvářet podnětné a vstřícné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením a využívat didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření, umožňují žákům jejich sociální integraci.

Je možné přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah jednotlivých předmětů pro tyto žáky individuálně tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v ŠVP a skutečnými možnostmi těchto žáků.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Struktura základních uměleckých škol umožňuje podchytit a vzdělávat mimořádně nadané žáky a po odborné stránce je připravit na studium ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření, na studium v konzervatořích, popřípadě na studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Pro žáky základního studia I. a II. stupně, kteří prokáží mimořádné nadání a vynikající výsledky vzdělávání je určeno studium, ve kterém výuka probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu.

Do tohoto studia přijme žáka ředitel školy na návrh poradenských zařízení, zařazených do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciální pedagogická centra).

Toto progresivní vzdělávání poskytuje mimořádně nadaným žákům možnost hlubšího a obsahově náročnějšího studia a umožňuje tak jejich osobnostní růst v rámci umělecké činnosti.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí vyhláškou 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání ze zákona 561/2004 (školského zákona).

Zásady hodnocení

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, do jaké míry se mu podařilo zvládnout očekávané dovednosti daného předmětu.

Hodnocení vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií a soustřeďuje se na individuální pokrok každého žáka. Hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti žáka, ale má vést k posilování vnitřní motivace žáka a zvyšování jeho sebedůvěry. Preferováno je pozitivní hodnocení. Hodnocení prospěchu nezahrnuje hodnocení chování žáka.

Při hodnocení je uplatňována přiměřená náročnost a pedagogický takt. Je brán ohled na individuální pokrok každého žáka vzhledem k jeho osobnímu maximu.

Způsoby hodnocení

Hodnocení žáka na vysvědčení je vždy vyjádřeno klasifikací, tj. stupni 1 – 4 vyjádřenými slovně ve všech předmětech vyučovaného oboru. Pro průběžné hodnocení během školního roku používáme pětistupňovou stupnici. Další metodou neklasifikačního hodnocení u menších žáků jsou různé motivační formy (razítka, nálepky, obrázky).

Pokud žák nevykoná postupovou zkoušku na konci druhého pololetí, je na vysvědčení hodnocen výrokem: neklasifikován a je mu v ZUŠ ukončeno vzdělávání v daném oboru.

Hudební obor:

Žáky hodnotíme podle stupně dosažení očekávaných dovedností v jednotlivých ročnících. Zohledňujeme aktivitu a zájem o studijní zaměření, domácí přípravu, dovednost pracovat soustředěně a se zaujetím, tvořivý přístup k práci. Vždy respektujeme osobní maximum, které je pro žáka v dané etapě dosažitelné.

Výtvarný obor:

Práci žáků klasifikujeme motivačně, s ohledem k svébytnosti výtvarného projevu žáků. Podporujeme jejich individuální schopnosti a respektujeme osobní meze. Nepoužíváme srovnávací klasifikaci.

Dramatický obor:

V hodnocení se zohledňuje zejména celoroční práce žáka, nikoli jednotlivé jednorázové výkony. Důležitými kritérii hodnocení jsou odpovědnost, pečlivá příprava, osobní nasazení, pracovní morálka.

Taneční obor:

Při hodnocení vycházíme z průběžného sledování žáků ve vyučování. Základními hledisky je zvládnutí zadaného úkolu dle osobních dispozic žáka, schopnost tvořivé kolektivní souhry, aktivita, soustředěnost, samostatnost, vytrvalost, houževnatost a vůle.

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je prováděno podle § 12 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Hlavní oblasti vlastního hodnocení jsou:

- vnější podmínky ke vzdělávání
- vnitřní podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

12 Dodatky

Dodatek č. 1

Každé studijní zaměření uvedené v kapitole 5 (Studijní zaměření hudebního oboru) je doplněno o Nepovinné předměty: Sborový zpěv a Souborová hra. Tyto předměty mohou navštěvovat všichni žáci hudebního oboru v rámci svého studijního zaměření, pokud jsou schopni se ho po technické a interpretační stránce zúčastnit. Platnost tohoto dodatku je od 1.8. 2025